

31/9/27

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ }
Vol. 16 }

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ మే నెల 5-వ తేది శనివారము

శ్రీ నిభవనామ సంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ ప్రథమ

No. 29

సంచిక ౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బొపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నాడు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంచవివంతిది.

పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

249, ప్రేరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

టి. బి. మెహతా ఆండ్ సన్సు

సీమకమలములు, పచ్చలు, కేంపులు మొదలైన

రత్న వ్యాపారస్తులు

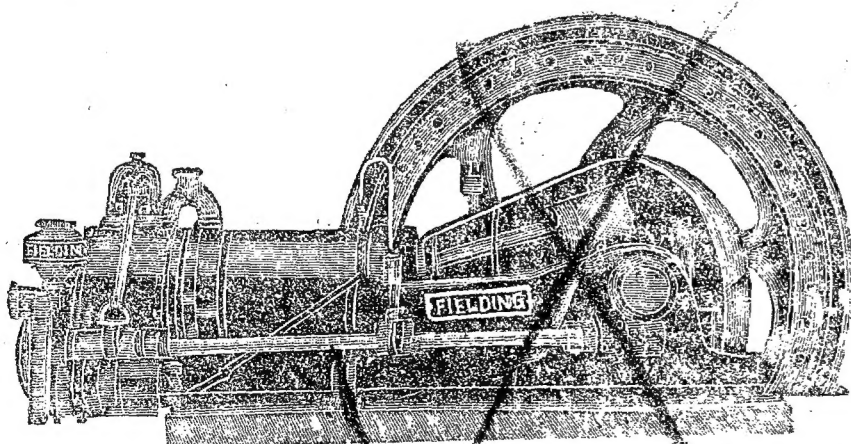
458, బంగళా కాలనీ థి,

4028

ఫోను. 3555.

పార్కు-టౌను, మదరాసు.

ఫీల్డింగ్ క్విక్ స్టార్టింగ్ కెమిడీశలు క్రూడాయిలు యింజను

యిది రెండేనిమి
వములోనే వేవర
యిజరు చల్లనిస్థితి
లోనుండగనే స్టార్
ట్ అగును. కోల్డు
స్టార్టింగ్ యింజను
లకు పుండే అపా
యములు వీటికి
లేవు. లోడులాగు
టలో గాని చము

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తగుమ రిసేరులేకపోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సామానులున్నూ, మిక్కిలి టెంపరుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ
అయివున్నవి. వేలకొలదిలతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి సరసము
6 మొదలు 75 గుర్రముల పవరువరకును స్టాకులోసిద్ధముగా నున్నవి.

586

సోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి ఆంధ్రు కో,

ప్రాంత:— మెయిన్ రోడ్డు, విజయనగరము.

12, తంబుచెట్టివీధి, మదరాసు

కామాశ్వుతము

కామాశ్వుతము 1876

ఈయోగ్యము ధాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపు
కొనిన ఎంతి నిష్కారమైన కుక్కమెనను కంటే సంచారసా
ఖ్యము నీయగలదు. రీ దినములలో మూత్రములో గలసిగాని,
మందునెకలగాని, నిద్రలోగాని, పొయిడి కుక్కమును దృఢ
మగా నిలిపివేయును. మధ్యన పుంసముల, పరమలబలును తగ్గి
ననరు ఈమందుచే. పెక్కి ప్రాంతగానూడ పునయోగించిన
మిక్కిలి కీ కేసంతులు కలగును. మియు తరములు కనాన్య
మగా భిక్షము చేయబడినను. యోగ్యతావల్లములు అనంత
ములాగలవు. 20 నా-ట్రెలనీసా రు 2-0-0 అడ్రాసు.
అన్నికాశ్రమము నెం 1. ఏలూరు ప. గోవానడిలా

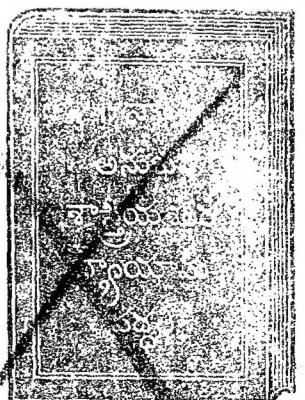
ఉచితము.

ఉచితము.

అందరికీ నుచితముగా నుపయోగము

3200

ఈ గ్రంథమునందు
శరీరవ్యాధులు విషయ
ములు పూర్తిగాచర్చింపబ
డినవి. ఇందునాయొక్క
ము, నాశిష్టల యొక్క
ము, పెక్కువధులను
కూచించుభాయపటము
అనుడ కలవు. దీనిని ప
దుగ్రహుగ వశించితేని
నావ్యాధుమధ్యది మీ
కబాగుగ బోధదే గల

డు. ప్రతిభారతీయులైన దీని విడివిన మాత్రము మాత్ర
త్యాహమున శరీర వ్యాధులూన క్రియ కలిగి వీడును. తమ
ఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండబాలు కంటికిరెండు
గ్రంథము కంటే కంపజడును. దీని విడివిన యాత్రమునది
భృంశయముగ మార్చగలిగి తీయను. ఈవధులను పోగొట్టు
వకుడి. ఈవిషయము విశిష్టమనందుండగనే శిఖన ప్రాస
కు. దీనివిడివి ఆయురారోగ్య నిలకడనుబోధించుచున్నది.

ప్రాధికార యం. వి. కృష్ణమూర్తి లభింప భారతీయ శరీ
వ్యాధునుబాధిదర్శి పోస్టు యంతానాది, కెలకరూరు, (మి)

4617

COBRA
Liquid Metal
POLISH

Made by the Makers
of the famous
Cobra Boot Polish and
Cobra Boot Cream.
ELVETH & PLATT LTD.
WATFORD, ENGLAND

**A bright shine
—quickly**

If it is a metal sur-
face to be cleaned,
Cobra Liquid Metal
Polish will clean it
quickly and leave a
lasting bright polish
as well.

Use Cobra for all
metals.

—cleans—polishes
—shines all metals

CONTAINS NO
ANIMAL FAT

HINDUSTAN BIMA Co. Ltd., DELHI.

హిందూస్థాని బీమాకంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

4463

చేర్మన్:—మిస్టర్ పండిత్ మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.
లోకల్ డైరెక్టరు:—మిస్టర్ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ.
మేనేజింగ్ డైరెక్టరు:—మిస్టర్ లాలా గిర్ ధర్మలాల్ (అమృతనరము)

ఆలస్యము లేక నేడే భీమా చేసుకొనుడు

అందరి పరిస్థితులకు, ఏ వయస్సులో నుండునాటికైనను, ఎట్టి అపాయస్థితులలో నైనను తగిన పరిమిత పాలసీలను మే మిచ్చుచున్నాము.

ఆదర్శనీయమైన మా కుటుంబ స్కీము (వీన్ డోమెంటు, పూర్తిజీవితము రెండును మిశ్రమైనది) మిక్కిలి లాభకరమైనట్టియు, అనూఘమైన పెట్టుబడి ప్రీమియముకట్టుము మిక్కిలి తక్కువ — ప్రీజీవితముకూడా అంగీకరించబడును ఏజంట్లు కావలెను — వ్యక్తులు చాల ధారాళమైనవి

Mr. Ch. L. NARASIMHA RAO, B.COM., F.I.A.C., Chief Agent, Northern Circars Nizam, dominions, Mysore, Travancore, Cochin States and Coorg, 308, Lingi chetty Street, MADRAS.

Mr. P. GOVINDARAJULU, Chief Agent, for all Tamil and Malayalam Districts, Chittoor and Nellore. 143/145, Mint Street, MADRAS

యెంవైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ బొంబయి

1548

1928 ఫిబ్రవరి 29 వ తేదీతో అంత్యముగు సంవత్సరమునకు

నూతనవ్యాపారము	రు 1,16,00,000
ఆదాయం	54,95,000
ఆస్తిమొత్తం	3,15,64,000
మించియున్నవి.	

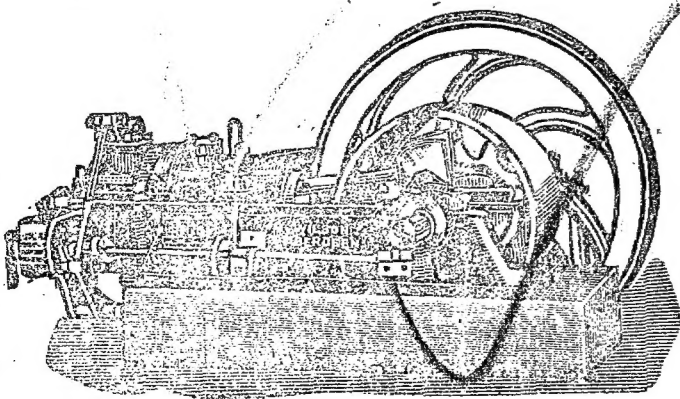
బోనస్

హోల్ లైఫ్ పాలసీలమీద 1000 కి. రు. 75 చొప్పునను,
ఎండ్రోమెంటు పాలసీలమీద 1000 కి. రు. 80 చొప్పున నిర్ధారణచేయబడెను.
ఏడాదిగడచినకొద్ది, దీనినిభివృద్ధితో యితరఇండియన్ లైఫ్ ఆఫీసులుమించజాలకున్నవి.

ప్రసిద్ధికెక్కిన విల్సన్ క్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరలో స్థాపన.

యా యింజనులు కెమికల్ ట్రైపులోను, కోల్డ్ స్టార్టింగ్ ట్రైపులోను 7 గుర్రములు హోర్స్ పవరుమొదలు 50 గుర్రముల హోర్స్ పవరువరకు యెల్లప్పుడున్న స్థానంలో సిద్ధముగా నుండును. అన్ని సామానులు చాలా బలముగాను, పెంపరు గలవిగాను వుండును. క్రూడాయిలు ఖర్చు ఆతిస్వల్పము. యెంత ముడ్డి చమురుతోనైనను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయును. ధరలు అతి సరసము.

మద్రాసు రాజధానికే సోలు ఏజంట్లు

యెంవైర్ యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిబీధి, మద్రాసు.

(బ్రాంచిఆఫీసు, నిడదవోలు, పడమర గోదావరిబీడ్లు.)

ఉదకమండల వార్తలు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ
(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధినిరూపి)

స్కూలుపైసలు పతనవిధానము

ఉదకమండలము, మే 4 :—స్కూలుపైసలు తరగతిలో చదువు విషయముల నిలబడు మార్పులవలన, ప్రస్తుతము బి. గ్రూపునందున్న విషయములు ఎ. గ్రూపులోగాని సి గ్రూపులోగాని చేర్చవలెనని మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు అకెడమికు కాన్సిలువాడు తీర్మానించినట్లుంది. బి. గ్రూపు విషయములందు పరీక్ష లేకపోవుచున్నందున అవిషయములను అక్షరశేయుచున్నాడు. జూలయిలో పునర్విద్యరణ కానున్న స్కూలుపైసలు బోర్డువారు నిండితేలువాకి తీర్మానమునుగూర్చి ఆలోచించిన రవి తెలియుచున్నది. క్రొత్తబోర్డును మదరాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు నూచించిన సభ్యుల పేర్లు మదరాసు ప్రభుత్వమువారి కప్పడే అందజేయబడినవి.

చెన్నరాష్ట్రమునందు ఆంధ్రులను బాలికలకు ఉన్నత పాఠశాలలను స్థాపించు స్కీమును ప్రస్తుతము విద్యార్థులు డైరెక్టుగాను విచారించుచున్నారని తెలియుచున్నది.

ప్రస్తుతము యీ రాష్ట్రము ప్యవసాయవిషయములకు గాను 8 సర్కిల్సుగా విభజించబడినవి. క్రొత్తగ నిలగిరి జిల్లా సోక 9-వ సర్కిలుగజేసి ఉదకమండలము ప్రభుత్వతోటా ప్యారెయిడనున్న బుచ్చుగుడి నధికారిగ వేసెనని తెలియుచున్నది.

క్రొత్త లామెంటు గా|| కృష్ణస్వామయ్యగారు 6 వ తేదీన బయలుదేరి మలబారు కోయంబటూరు జిల్లాలో సంచారము చేసి, ఓలొక్కట రంపపుణెల్లు చేనతుగాయారు అడవి, వ్యవసాయ కళాశాల, పెంట్లబజారులు మున్నగు స్థానములను సందర్శించెదరు.

కావేరి మెట్టూరు ప్రాజెక్టు మొదటి అంచనాలన్న రివెనూడు అంచనా 125 లక్షలు హెచ్చెననియు, సిమెంటు బొండ్లీటుతో డాము అనువుదానికన్న 12 లక్షలుయే తగ్గువ ఎత్తు నిర్మింపదలచుటచే అంచనా హెచ్చెను. దీనిప్రకారము ముసరానునకుగూడ విద్యుచ్ఛక్తి యిక్కడనుండియే సరఫరానుగును. (800 వార్త.)

ప్యవసాయసంఘము రిపోర్టు

కలకత్తా, మే 3:—ప్యవసాయపు రాయలు సంఘము నిజేదిక 600 శిష్యాలుగలిగియుండుననియు జూను మధ్యతేదీలలో వెలువడగలదనియు సంఘసభ్యులగు ఎన్. గంగూలిగారు తెలిపిరి. రయితులు పండించువస్తువు చెలామణికోర్కూ బాగుగ యోచింపబడెననియు, కృషీనిశుం యిబ్బందు లన్నియు తొలగించుటకు తమ నూతనముగావింపబడినయు, గ్రామముల యభివృద్ధిగూర్చి సర్వవిషయములం దుండుననియు; నూచించిరి. (శ్రీ (నెను.)

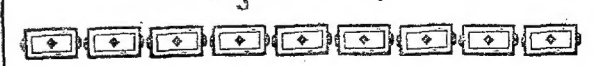
ఆశీక యోగ్యతాపత్రములకు బంగారుపత్రములను పొందిన ఆయుర్వేదభూషణనోరి రామశాస్త్రి ఎ. వే. పి. వారి

క్షీరవర్ధిని 3814

తెలుగుకు ప్రవృత్తును వృద్ధి చేయు యోగ్యతాపత్రము. పథ్యములేని తియ్యనిరసాయనము. దీనినితెలుగులు నెరుగుటచే పిల్లలకు తృప్తిగా పోలు లభించుచున్నది. తిల్లుల ఆరోగ్యము సహజమైయును. దీనిఫలము ఆత్మహృదయము. వెల య 1-8-0.

క్షీరవర్ధని లాబరేటరీ లిండు

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

ఇనాం! 1219 ఇనాం!!

వీరవర్ధరాజు-మూలినీ

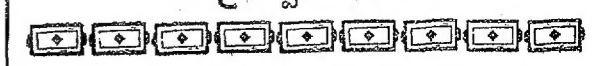
చక్కని గ్రంథము

ఒక కాట్టువాసిన వెంట్రోన ఉచితముగా

ప్రొస్తేజితే బడయగలరు

ఆతంకని గ్రహ ఫార్మసీ;

26 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము

ఈ క్రింద పేర్కొనబడినవారు రాజచంద్రపురం తాలూకా నుండి ఆంధ్రపత్రిక కాంగ్రెసు పత్రికలగా నెన్నుకొనబడిరి.

1. బిక్కిని వెంకటరత్నయ్యగారు
2. నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు
3. బాలాంశ్రపు వెంకటకృష్ణారావుగారు
4. గోదావరి సత్యనారాయణగారు
5. మిల్లింటి మండేశ్వరరావుగారు

తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసు నుండి ఎన్నుకొనబడినవారు

1. జోన్నల రామచంద్రరావు
2. బిక్కిని వెంకటరత్నయ్య
3. నరసింహదేవర సత్యనారాయణ
4. బాలాంశ్రపు వెంకటకృష్ణారావు
5. మిల్లింటి మండేశ్వరరావు
6. ముక్కింద్రె వెంకటనారాయణ
7. గాజేపల్లి సత్యనారాయణ

8. " శివరామయ్య
9. మల్లాది శశిమూర్తి
10. గోదావరి సత్యనారాయణరాజు
11. పల్లిడి సత్యనారాయణరాజు
12. అల్లం రామిరెడ్డి
13. నోడే రామలింగస్వామి
14. పట్టికూటి ఆదినారాయణ
15. గన్నె వెంకటసుబ్బారాయణ
16. దుర్గులూరి లక్ష్మీపతిరాజు
17. పరేయభాజా సుబ్బారావు
18. ఉప్పలూరి రామమూర్తి
19. ఆలేయలరావు సత్యనారాయణ
20. జటాపల్లి సత్యనారాయణ
21. మల్లాది బుద్ధి వెంకటరావు
22. చిలకూరి వెంకట్రామయ్యనాయుడు
23. సందూరి నరసింహాచార్యులు
24. ద్వితీయం వెంకటేశ్వర్లు
25. నరసింహదేవర కామేశ్వరరావుగారు.

రామచంద్రపురం తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘము.
అధ్యక్షుడు- బిక్కిని వెంకటరత్నయ్యగారు.
కార్యదర్శి- జోన్నల రామచంద్రరావుగారు.

శ్రీ దేవాంగ ధర్మప్రసారక సమాజమ్,
వేటపాలెం

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన పెద్దపనఘట్టు తమ బిడ్డల వివాహపనుయందు వారిపేర్ల కెదురుగా కనపరచిన ప్రకారము ధర్మము పంకినారు.

పజ్జా గుడుమూర్తిగారు	రు	16
పింజల గంటయ్యగారు		11
పింజల లక్ష్మయ్యగారు		8
బట్ల. పా. బ. కోటి నాగయ్య		1
బొడ్డుకోటి వీరయ్యగారు		2
తేళ్లకోట శుబ్బారావుగారు		1
పజ్జా ముసలయ్యగారు		1
అయిలూ కోటయ్యగారు		1
గిట్టి వెంకయ్యగారు		1
దంతం నాగలింగయ్యగారు		1
బండారు శుబ్బయ్యగారు		1
పింజల వెంకటశుబ్బయ్యగారు (దేవాంగ పేట)		1
పింజల కోటి నాగయ్యగారు		1
పింజల వెంకటశుబ్బయ్యగారు (రావూరి పేట)		1
దేవన వీరన్నగారు		8
పజ్జా వెంకటశివయ్యగారు		1
బుద్ధి భట్టిగంగయ్యగారు		2
దంతం కోటయ్యగారు (పుట్టపాంగలి ధర్మం)		1
పిరంవరకి ముక్కతెడత తెలుపుచున్నాము.		

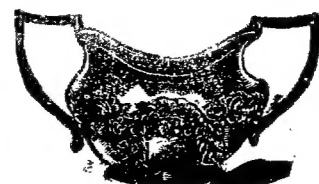
బండ్ల వెంకయ్య,
కార్యదర్శి.

జూత కము

జాతకప్రకరము నకలగాని నవనకల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఈ క్రింద ప్రకారము లక్షలుగాని ముద్రపడిన జాత కునియొక్క రూపము, పుట్టినతేదీ, భవము, భూమి, విద్య, సం తానము, కళాప్రభుత్వము, అధికారము, అధిష్టానము, జీవనము. మొదలగునవి పేర్కొనబడినవి. ప్రాసాదము 2-4-0 బతు వి, పి. గా కంఠము. కార్యదర్శకు రీడింగుతో ఒక పంలి రిఫలం 2-4 0. ఆకర్షణ వెంకటరావు, 1402 8249

గోదావరపురం. కొత్తపేటపాడు, గోదావరిజిల్లా.

వేనకు వేలు నుమ్ము నాదరించుటయే మా నమ్మకమునకు ముఖ్య హేతువు

వెండి
వెండి

శుభమైనది, ఆరోగ్యవంతమైనది, మరియు చలనము లేని ఆస్తి. కాని ఇతర లోహమునుచేర్చి మట్టము చేయకుండునట్లుగా చూడవలెను.

వస్తువులుతయ్యచు చేయుటయందు ప్రారంభమునుండి అప్పటగా జేడినే యుపయోగించుచుండుట మిక్కిలి సంతోషకరమైన విషయము.

మరల రొఖిమిచ్చెదమని తెలుపుచూ వస్తువులకు పూచీ నిచ్చుచున్నాము. కాని అసంతృప్తిని చెందినవారు వాసిచ్చినవారు కానము.

అప్పటమైన వెండివస్తువులు వామలైన ఈ దిగువ విలుసమునకే రావలెను.

కంటి నిలపం } ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ { రెవెన్యూ }
"ఉమ్మడియాక" } 1842 } నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

కాలమునకు తగిన గ్రంథము! వెల. 1-8-0. నాయక నాయకులు కొనిచూచునట్టి గ్రంథము

గ్రహసాశ్రమ
రహస్యములు

ముగా చర్చించి నుల్లతైలితో వ్రాయబడియున్నది. ప్రపంచ సర్వప్రభులే యున్నవి. ప్రభుకే ఒక ప్రతితి వ్రాసి తప్పించుకొనుడు. రెండుప్రభు లొక్కసారిగా కొనుదాకి తపాలా భర్తులేను. 1559 నానక్ పుస్తకశాల, 244, టంకశాలపేథి, మదరాసు. 4602

BY SPECIAL APPOINTMENT TO THE
42nd INDIAN NATIONAL CONGRESS.

న ర న ము దృ డ మై న ది న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటి మోస్తక ప్రకారము బాగుగా తగినదేయబడి ఇనుపపట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివల్ల అమ్మకమునకు సిగముగాయన్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, శో ఆవరేట్స్ సంఘములు మొదలగునాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)
పి. న శ్రేణి మొదలియారే,
ఇనుపపట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నల్లరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
అర్థక అందు మోస్తకాండ్రు
సుబ్బరాయప్పిల్లెపేథి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు.
ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు

నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. వైకుంఠపురం కావలసిన శిలపిల్ల, సాఫ్ట్ గుండ్లు నలు వరముగా యివ్వబడును. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్హతయచ్చినతయారుచేసెయివ్వబడును.
ఈ క్రిందము వ్రాసిన జాబలు వ్రాయబడును. 1429

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల ప్రచురములు.

త గ్గింపు ధ ర లు.

శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము పద్యకావ్యము.

క్యాలికోలైందు గిల్లుపేరు గలది.

7 సంపుటముల ప్రతి వెల రు. 14-0-0 3 సంపుటముల ప్రతి వెల రు. 13-0-0

శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము పద్యకావ్యము.

క్యాలికోలైందు గిల్లుపేరు గలది.

సంపూర్ణ ప్రతి 2 సంపుటములుగా రు. 7-8-0 సంపూర్ణ ప్రతి 3 సంపుటములుగా రు. 8-4-0

పూర్తి క్యాలిటాగు చూడగోరువారు

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అందుకంపెనీ, 280 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

అని వ్రాయవలెను.

2080

గుంటూరు వైశ్య యువతీ విద్యాలయము

శ్రీ సీమద్వైత గుంటూరు కరిగినప్పు డీ వైశ్యయువతీవిద్యాలయమునందలి విద్యార్థిభావము సావధానముగ బరిశీలించు భాగ్యము లభించినది. ఇందు స్త్రీలచే చేయబడిన సగిషీ, చమికి పగల లక్ష్యంతమనోహరముగా నున్నది. బాలికలచే నట్లనే పూటతోడుట్టుబడిన బొమ్మలు నే నితరవోట్ల చూచిన పలు విద్యులైన పటములకన్న వెక్కుడు నైపుణ్యమును వెలిగిక్కడ కడుకనుబోయియు నున్నది. భారతదేశముకికి తోడ్డు రట్లు పరిశ్రమక విద్యాలయము ప్రోత్సహమొనగచున్నది. ఇంకను యీ సంవత్సరము ఎంబ్రాయవరీకాళు స్థాపించబడునని విశేష కెంతయు సంతసించుచున్నదానను. జాతీయస్త్రీ విద్యా సుధలో ని య్యి డి య గ్ర గ ణ్య ము ను బ యతి శయోక్తిగారు. వైశ్యస్త్రీల అభివృద్ధినిమిత్రమై యిట్టి పాఠశాల జరుపుచున్న యీ విద్యాలయమునకు తోడ్డు డట ప్రతివైశ్యుని యొక్కయు ముఖ్య ధర్మమని భావించుక గాక. యెన్నియో ధర్మవంధులకు భూరివిరాళముల నొసగు వైశ్యులంగపు లీ వైశ్యయువతీ విద్యాలయమును నిరసాయగా శ్రమపాలకపోయిరేని ఎంతోయు నవయశయమునకు బాల్ప నేడరని సవినయముగా మనవిజేయుచున్న దానను.

పులవర్తి కమలావతిదేవి.

మంగళగిరి

మదరాసు శేషనాథ్ లైవ్స్టాక్ రిజిస్ట్రేషన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్ కంపెనీవారి కాళును మామంగళగిరిలో స్థాపించి శ్రీ యుత మొగలినర్లు హనుమంతరావుగారిని మాపర్వజరుగా నియమించి పశువులను యజ్ఞాన్యుర్ చేయవని సాగించిరి. ఇందువలన మా గ్రామములో ఎక్కువగా జరుగు పశుపథ కొంత కగ్గవచ్చును. (ఒకవిలేఖరి)

ప్రాధేవర్ రాధాకమలముఖిగారు-అలమూరు లో యూనివర్సిటీప్రాధేవర్లు, రాజమండ్రిలో జరిగిన 16-వ మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకారసభకు అగ్రాసనాధిపతియు నగు రాధాకమలముఖిగారు రాష్ట్రీయసభాసంతకము ఏప్రిలు 8-వ తేదీని అలమూరుగ్రామ పునర్నిర్మాణ కేంద్ర స్థానమునకు విచ్చేసిరి. అచ్చుల కాగ్నికులయొక్కయు, వ్యవసాయదారులయొక్కయు కొన్ని గృహముల పీడించి వారి ఆర్థిక పరిస్థితులనుగురించి విచరించిరి. తరువాత అలమూరు స ప. సంఘ రికార్డులను పరిశీలించి యీ దిగువ రికార్డులను ప్యాస్ చేసిరి.

“శేష కొరిడిగటలకాలకు అలమూరు గ్రామము లో మంటిరి. భంభుము చేయుచున్న వివిధ విషయముల వ్యాపారాభివృద్ధి నాకు ఆశ్చర్యము కలిపినది. శేష దేశములో చూచిన ఉత్పాదన సహకార సభలలో నొకటిగా, దీనిని పరిగణించుచున్నాను.”

(ఒకవిలేఖరి)

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లెఫ్ అమ్యూరెస్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బొంబాయి బ్రాంచి నెం. 10-52 చర్చి కేట్ స్ట్రీట్ మూలధనము. 2.5 కోటిరూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ వెస్ట్ చేయడమైనది. (4617)

యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి, ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంటు. ఛీఫ్ ఏజెంటు. వెపేరి, మదరాసు.

హనుమాన బు

యస్. రంగనాథంకెట్టి అండు ప్రింట్స్, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

లోకప్రసిద్ధమైనది. దీనిని నమానమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యాధులకు సంజీవి వంటిది. ఎచ్చటను దొరుకును. 1727

1928 సం॥ ఏప్రిల్ నెలలో ప్రచురమైన నూతన

10 ఇంచి రెండు ప్రక్కలగల “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్”

(Price 2-12-0 each)

తెలుగు		రికార్డులు		కన్నడము	
N 2407	పన్నగశయనా తస్మిన్మయదయోదత	టి. కారవా చంద్రకాంత	N 2409	జితేవాసక్తి సామ్యసామ్యమహి	కుందరమ్మ నీలాంబాల్
N 2408	హా! హా! సంతటి జనక పొమ్మగిర్రుత్రము	పి. రామానుజులు	N 2410	అనుగళనా చింత ఎనగు అజీనినగు అనె	డి. ముప్పరామయ్య

నూతన హోరన్ మాడలులు.

నెం 31 అండు 32.

నూతన మోస్తరు హోరను, హోన్ ఆరమ్

నెం 4 సాండు బాక్సు సహితము.

ది గ్రా మోఫోన్ కంపెనీ లిమిటెడ్,

కలకత్తా.

బొంబాయి.

పైన నుదహరించిన మెషిను, రికార్డులు యీ దిగువ అడ్రసునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

హాట్టిన్స్ అండు కో, 185, బ్రాడ్వే మదరాసు.

కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము

మే 16 తేదిన బొంబాయిలో జరుగును
అంబాబాదు, మే 4:—పర్యవక్ష సమావేశము బొంబాయిలో గిర్గాములోడు 414 కాంగ్రెసు మందిరమున మే 19 తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు జరుగును.
కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గము మే 16 వ తేదిన బొంబాయిలో జరుగును. (అ. ప్రె.)

బుద్ధదేవుని దినము

సాధు వస్త్వానీగారి సందేశము
సాధు టి. ఎల్. వస్త్వానీగారి క్రిందిసందేశమును భారతయువక సంఘ మదరాసుకాఖివారి కంపిరి.
యవకులపంచాంగము ప్రకారము మే నెల 4 తేదీ బుద్ధదేవునిదినముగాన భారతయువక సంఘములన్నియు నన్నిస్థలములందును ఈదినమున యుచితరీతిని ఉత్సవములు సలుపువలెను. సాయంత్రముబుద్ధుని ఉపదేశములనుపాఠము నుత్సవముతో నేగి సభలను గావింపవలెను. దీని కన్నమును బెట్టవలెను.

నిర్బంధవ్యాయామ విద్య

మదరాసు ముఖ్యమంత్రిగారి యోచన
ఉదకమండలము, ఏప్రిలు 4:—గౌ. శుభ్రరాయను ముఖ్యమంత్రిగారు మదరాసు రాజధానియందంతటను నిర్బంధ వ్యాయామవిద్యను నెలకొల్పటకు ఆలోచనసలుపుచున్నారు. ఈ విషయమునుబట్టి యనేక వివరాల ననేకలాపంగిరి.

పి. పి. హెచ్. కామ్రే, తంజావూరు జిల్లావిద్యాధి కారిగారు నెలవుగైకొని ఇంగ్లాండుయేగెదరని మాప్రత్యేకవిశేష రికితేలియుచున్నది. ప్రాచ్యదేశపు పాండిత్యమును గూర్చి పరిశోధనజరుపుటకు కామ్రేగారిని ఆమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములకు పంపి విశ్వవిద్యాలయమువారు ఆహ్వానించిరి. కొలది సంవత్సరములక్రిందట మదరాసునందు జరిగిన ఓరియంటల్ సభకు కామ్రేగారి రోకకార్యదర్శిగా నుండిరి.

బొంబాయి బట్టలనేతమిల్లుల సమ్మెలు
బొంబాయి మే నెల 2 తేదీలు బొంబాయి టెక్స్టైల్స్ మిల్సుసమ్మె యధావీతిగానేయున్నది సమ్మెదారులలో కొందరు విశ్వాసదోషముల పనిలోనికి పోవుచుండగా వారిని అడ్డగించుటకు యితర సమ్మెదారులు ఆల్టరిమాత్రము చేసిరి.

బొంబాయిలోని నేతమిల్లుల పనివాండ్రందరము ఒక సంఘముగా ఏర్పడిరి. వీరి సంఘముందిప్పుడు 9 వేలమంది సభ్యులు గలరు. వీరికి 14 వేలు నింప ధనముకలదు. (అ. ప్రె.)

బాబా గురుదత్తు సింగుగారి కేసువిచారణ
కలకత్తా, మే 8:—బాబా గురుదత్తు సింగుగారు నైనుసు కమిషను బహిష్కరణ సందర్భములో కలకత్తాలో నాసంగిన యువశ్యాసమునందు రాజద్రోహపూరిత నిచనములు కలవని గురుదత్తుసింగుగారిపై నేరాలోపణ చేయబడినది ఈ కేసువిచారణ నేడు ప్రారంభమైనది.

గురుదత్తుసింగుగారు తాము నేరములము కాములని వాదించిరి. ఆవాదు వారాశీనమున తాముయిచ్చిన యువశ్యాసమునకును గవర్న మెంటు రిపోర్టులు వ్రాసిన రిపోర్టులకును యువములకును ఏదిధమైన పోలికయును లేదు. నిక్క సంఘమునందు నాగుల పలుకబడినాది పోలీసువారు వెరగండి వాస్తవికా నేరాలోపణ చేసిరి. పంజాబీలు కాంగ్రెసు పార్టీలో చేర్చుట గవర్న మెంటువారికి యిష్టములేదు. పూర్వము తొమ్మిది టూమారుకేసులో గవర్న మెంటువారు వాస్తవికతేదీనిలోని విచారణావ్యవహారములను విమర్శించినయెడల పోలీసువారు రాగతిములు ప్రపంచమునకు విస్తృతముకల్గించగలవు. పోలీసువారు మనోవాదనై న వస్త్రపట్టుకొనిరి. యువకులు వదలివేయబడిరి. కలకత్తా మేయరుగను వదలివేసిన నన్ను మద్దాముగా జేసి 2. వైదిధముగా గురుదత్తుసింగుగారు తమవాదన చేపుకొనిరి. కేసు 11 తేదీకి వాయిదాజేయబడినది. (అ. ప్రె.)

WANTED

Sales Agents in every district to book orders and sale for Fancy and General Goods. Pay Rs. 30 per month with establishment charge and commission on Sales. Cash Security Rs. 200, on the stock entrusted.

Apply for terms:—

THE ANGLO-INDIAN TRADING Co.,
P.O. Malleswaram, BANGALORE

సంవత్సరం 1874

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ లైవ్ అస్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

ఇండియాలో యిన్ కార్పొరేటుకాబడినది నిశ్చయముగా హిందూకంపెనీయే

1927

రికార్డు అభివృద్ధికి మరయొక సంవత్సరము ఓరియంటల్

672

ప్రజాభిమానము అభివృద్ధిచెందినట్లుగా రికార్డుమాపకపరిచినది.

అభివృద్ధిచెందిన నూతనవ్యాపారము
1925 డ 2,96,42,000 కు. 18545
1926 డ 8,91,39,000 కు. 17871
1927 డ 4,68,04,075 కు. 21418

అభివృద్ధిచెందిన నూతన ఆదాయం
1925 92,66,000
1926 1,05,88,000
1927 1,21,58,000

హక్కుదాతలకువెల్లించిన మొత్తం రూ. 40 1/2 కోట్లకుమించినది

ఫండ్స్ డ 8 కోట్లకుమించియున్నది. భాగపదగల పాలీసీదాతలందరకు ఆదాయము యక సంవత్సరాకప్రాయమోకెదము

F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Buildings,
POST BOX NO. 8, MADRAS.

Bangalore Branch:—No. 1 South Parade Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum

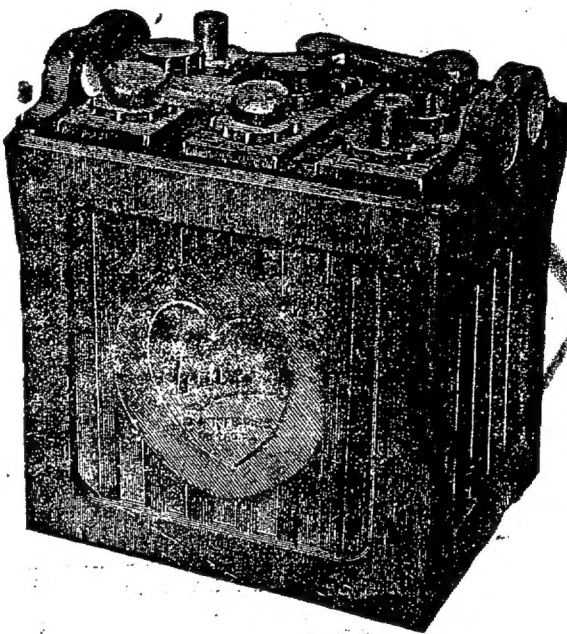
BEZWADA SUB-BRANCH, BEZWADA.

TRICHINAPOLY SUB-BRANCH, TRICHINAPOLY.

పూర్తిగా తృప్తి గలుగుటకు

4315

యూనివర్సలునే

ఉపయోగింపుడు

ఇది 25 సం॥లుగా ప్రసిద్ధిజెందియున్నది. ఆమెరికాదేశపు శ్రేష్ఠమైన బాటర్లీలకు అధిపతిగా నున్నది. 100 కి 90 మోటారుకాల్లకు దీనియొక్క శ్రేష్ఠత ననుసరించి “యూనివర్సలే” వాడబడుచున్నది.

గనుక యూనివర్సలునే అడుగుడు. సబ్ ఏజంట్లు కావలెను

Sole Distributors:—
Standard Motor Electric Works
AUTO ELECTRICAL ENGINEERS,
33, Mount Road, Madras.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

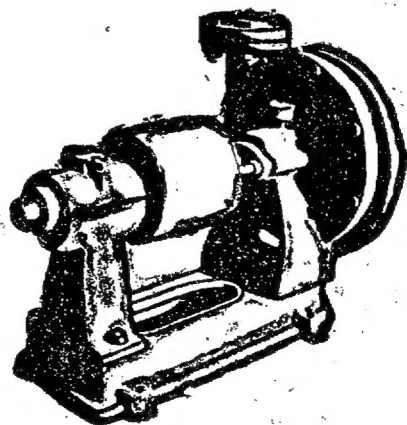
(గంభీర భక్తి—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు }
నిండుకాల్యాలిగోలెందు షడర్ వైలు కాగితములు }
గోళు విద్యులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకాశ్వాసము. 7. గోళు స్థితి, మదరాసు.

వరము 2 8

బోధు విద్యులు ప్రత్యేకము.

7. గోళు స్థితి, మదరాసు.

కిర్లోస్కార్

పంపులు.

అన్ని వసుల

కుపయోగించును.

4067

కిర్లోస్కార్ పంపులు, అనేకవిధములుగా తయారు కాబడి చేతితోగాని పవర్ తోగాని యుపయోగించుటకు వీలగునట్లు చిన్న పెద్ద సైజులలో దొరకగలవు.

మీకు కావలసిన దెద్దియయినను మీ కుపయోగమునకు సరియగునట్లు యివ్వగలము. అవి బలకరముగా తయారు కాబడినవి. ధరలు మిగుల నరసము, పూర్తి క్యాటలాగునకు వ్రాయును

కిర్లోస్కార్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.

కిర్లోస్కార్ వాడి (సతారాజిల్లా)

లోకల్ స్టాక్స్టులు. గాలి అందు కో, 164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆంధ్ర కవిత్వ

2

అమానుల్లాగారు ఇంట్లో స్వయముగ పెడికినేసిన దుస్తులనే ధరించవలెనను తత్వవేత్త

“కార్యదీక్షయందు ప్రాచ్యదేశపు ముస్సోలిసి”

ప్రతివిషయమును స్వయముగ చూచుకొనుట (జరుగుమిల్లి సాంఘికరావుగారు బి. ఏ.)

కాబూలు బజారులందు ప్రజలు రహస్యముగ అమానుల్లా రాజుగారిని శాంతిదేవుడని రహస్యముగ జెప్పుకొనుచున్నారు. పర్వత్యుడని బిలుచు చుండురు. ఆతడు ఎప్పుడు ఏమి జేయునో ఎవరికిని తెలియదు. విశ్వానందము ధరించి సోపరులును, నీతివాదావ్యులును ఎట్లు ప్రవర్తించుచున్నారో కనుగొనుటకు మారుజేషముతో వాదార్థములకడ కేసు. నిజముగ అమానుల్లా రాజుగారు ఇట్లు మారుజేషముతో సచంచలములయ్యెను ప్రభుత్వమువారు అజ్ఞులను చెలుపరు. అస్తానముండున్నవారు గూడ తెలుప సాపాసింపలేరు. అది నిజమేగావున్ను. తనకు కావలసినవిషయము లన్నిటిని తెలిసికొనువరకు దొరకొనదు. బాతీయాభివృద్ధికి ఆతడు నిరంతరము కృషి సల్పును. ఆతనియందు హతాను-అఫ్-రాన్ చిరుగారి లక్షణములున్నవి.

అమానుల్లా రాజుగారిని 20 వ శతాబ్దపు హయాను-అఫ్-రెన్సిదుగారిని సర్వే పెరిసినటుగారు విరుదం బొసగిరి. తన పరిచాలనము అంతయు, అన్నికాఖలను సామర్థ్యముతో పనిచేయవలెనను సంకల్పముగలవాడు. అందుచేతనే ఇతనిని ప్రాచ్యదేశపు ముస్సోలిసి యనుచున్నారు.

ముస్సోలిసిగారివలెనే కార్యదీక్షవరుడు

వీరిద్దరికిని పోలిక చాల విషయములందుగలదు. వినుగు తెందని ఓషిక, లంచములను దీసికొనువారియందు అసహ్యము, కృత్రిమ జీవితమునను, ప్రభుత్వసేవయందును ప్రజలు శీలము గల్గియుండవలెనను గోరిక, లేనిపోని అధికారవాలయత లేకుండుట, అనగా క్రమమార్గమున కాగితములు రావలెను, అప్పుడు గాని జూడననుట, దేశమును “పరిశ్రమలందు యభివృద్ధి జేయుట, స్వసహాయవాణి జ్యులులందు జేయు ముందజ జేయునటుల జేయుట, ప్రతివ్యక్తియు తనవంతుపనిని తాను జేయవలెననుట, ఆ వ్యక్తి యభ్యుదయిచేసితిరునటుల చూచుట; మంచిపనులకు శీఘ్రముగ బహూకరించుట, తప్పుపనులకు దండించుట; వారిద్దరికిని సామాన్యలక్షణములు. ఇద్దరకును ఒకేపోలిక.

ఇద్దరకును విభేదము

జాతీయందును, మతమునను, స్వభావమందును ఇద్దరును ఉత్తర దక్షిణద్వయములీరు.

కాని ఇద్దరును తమసంకల్పములందు ఒకేరీతిగ నుండురు.

కుశాగ్రబుద్ధి

అమానుల్లా రాజుగారు ముస్సోలిసిగారివలెనే సర్వకృత్తులగువాడు. ప్రాచ్యదేశసాంప్రదాయముతో రాజ్యపాలనము గల జేయుచు స్వాధీనపరిపాలనమును గానించును. దానికితోడు పాశ్చాత్యవిధములనుగూడ తోడుజేసికొనును. దీనినిజూచి ప్రజలు ఆశ్చర్యపడుచున్నారు.

గణితశాస్త్రజ్ఞుడు

గణితశాస్త్రముందు అభిమాన మెక్కువ. తక్కులయందు యభిరుచి ఎక్కువ. నూతనముగ తన ప్రభుత్వముతో ప్రవేశ జెట్టిన ఆరికపత్రమే దృష్టాంతము. స్వాధీనశాస్త్రముందు మంచి ప్రవేశము గలదు. క్రొత్తగా ఆతడు ప్రవేశ జెట్టిన క్రిమినలు కోడ్డు ప్రత్యక్ష ప్రమాణము. క్రిమినలుకోడు అనగా శిక్షా న్యూతి.

ప్రతికా సంపాదకులు

కాబూలులో వార్తాపత్రక ఒక్కటేగలదు. దానికి అమానుల్లా రాజుగారే సంపాదకులు. మనుష్యులు ధరించు దుస్తులు గూడ ఉండవలసినట్లును నిర్ణయించెదరు. అస్తానమునకు నిజమైన ఏజంటు—కార్యనిర్వాహకుడు, సంచారకులకొఱకు హాటెలును నెలకొల్పెను. లోహపరిశ్రమలు, తత్సంబంధముగ శాస్త్రముందు ఆత్మంతాభిరుచిని జూపును. వర్తక, పరిశ్రమల యభివృద్ధినిగూర్చి విచేయులతో సప్రమాణముగ చర్చింప గలడు.

బ్రాడ్ కాస్టింగు నైపుణుడు

ను నెలకొల్పినాడు. దూరప్రదేశములందుగూడ విశిష్టము ఏర్పాటులను పోషించును. అస్తానమున సరసోక్తులతో జనమును రంజింపజేయు వ్యక్తిని పోషించును. ఒక్కమాటతో నుల్లరిని బురిపేయును, కాని గ్రామస్థులకు 2 1/2 గంటలు ఒక్క

4409

Advertisement for Fruit Salt. It features a large image of a Fruit Salt container with the text 'Fruit Salt' and 'E.W. RYAN & CO. LTD. LONDON'. Below the image, there is a section titled 'నిరసాయమే ప్రధమము' (Nirasa-yame Pradhama-mu) which discusses the benefits of fruit salt. The text mentions that it is a natural product, free from artificial colors and flavors, and is suitable for all ages. It also mentions that it is a 'Sales Representative' and provides contact information for 'టి. యస్. ఆర్. గిలెట్' (T. Y.S. Ar. Gillet) at '1/17 ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు' (1/17 Armenian Street, Madras). There is also a small section on the right side of the advertisement that says 'అన్ని చోట్లను రెండు నెలలలో విక్రయింప బడును.' (Sold in two months everywhere.) and 'జి.సి. ఈనో, లిమిటెడ్, లండన్, (ఇంగ్లాండు) వారిచే మాత్రము తయారు చేయబడును.' (Made only by G.S. Eno, Limited, London, England).

మాకు యుపస్యంకయను. దీర్ఘోపన్యాసముల నీయగలను. కోడ్డు నిర్మాణమంతయు తెలియును కాని మొన్నటివరకు రైలుబంధిని చూచి ఎరుగదు.

నగరనిర్మాణవిధానమును, విద్యావ్రబోధమును, లోటలను జేయుటనుగూడ ఆత డెరుగును.

అందుచేతనే బజారులో ప్రజలు ఆతడన్న అంత గౌరవము, భయము. మానవాతీరుడుగ దలంచెదరు. అధికారవర్గమునకు ఆతనిపేరు సింహస్వప్నము. రాజాకుండవలసిన విజ్ఞానముకంటె ఎక్కువ. ఆరికపత్రమును తయారుజేయుటలో ప్రాతబంధపడుటను తొలగించెను. క్రొత్తపద్ధతిని, చులకని పద్ధతిని ప్రవేశజేట్టెను. కాబూలునుండి మంత్రులందరిని జలాలబాదుకు కలువంపెను. అందరిని ఆరికపత్రమును తయారుచేయుటకు పురమాయించెను. ఒకవారమునకు లోపుగానే తాను స్వయముగ దగ్గరనుండి ఆరికపత్రమును తయారుచేయించెను.

ఇదివరలో ఆరికపత్రములను తయారుజేయుటకు రెండు నెలలు బట్టెడిది. తమకు కష్టములేకుండ నులభముగ ఆరికపత్రమును తయారుచేయించి నందుల కెంతయు తమ ఏలికకు మొక్కిరి. “ఇదొకతెగగారు. సేను ఇకముందు జేయవలసినదానిలో ఇది సహస్రాంశము మైననుగాదు. అంతగా నన్ను కొనియాడెనక్కరలేదని రాజా ప్రత్యుత్తరమిడెను.

స్వయముగ పన్నుల సన్నిటిని చక్క-బెట్టుకొనును

“స్వహారము లన్నిటిని స్వయముగ జూచుకొనునని ప్రఖ్యాతి గాంచెను. అమానుల్లా రాజు తన గొప్పపరివారముతో రాష్ట్రములకు సంచార మేగినపుడు గవర్నరులు గజగజలాడెదరు. పెద్దఅధికారి నుండి స్వల్పకేతగాడు తమపనులన్నిటిని ప్రాణములనుగ బెట్టుకొని వ్యవహారము లన్నిటిని చక్క-బెట్టుకొని తప్పుబట్టుకుండ జూచుకొనెదరు. కోడ్డులేని రాష్ట్రములందు ప్రతివల్లె ప్రతిమూలకు బోయి అందరి తేముమును అరయు చుండును. పరిపాలన మెటులున్నదీ గనుగొనును. మన యధికారులవలె కోడ్డు బాగున్నచోటునకు వాహనములు దొరకు ఫలములకే బోకుండ మార్గ పోకర్వములు, వాహనములు లేకున్నను, బోయి వ్యవహారములను పరిశీలించును. ఎండనక, చలి యనక, స్వయముగ బోయి కనుగొనును.

ప్రతివానితోను సంభాషించును.

నిజము నరయుటకు వారిని క్రానుపరీక్ష జేయును. పశ్చాత్తాపము నొందు దోషులను అదరించును. సైనికకాసనమును రద్దు జేయును. దురుద్దేశములేని యోగులగు ప్రజలు పన్నులను సకాలమున ఇవ్వలేకున్న వారికి గడువునిచ్చును. పన్నులను ఎగజేయు మార్గములను బన్ని కాలయాపనము జేయువారిని దండన మొనర్చును. హిందూదేశపు రాజులు అలనాడు బహిరంగముగ తమ మకాములో అర్జిదాఖల వసవిని ఆలించినటులే అమానుల్లా రాజుగారు ప్రజ లేమిజెప్పుకొన్నను సొవకాళముగ వినును. పెక్కుచోట్ల ప్రభుత్వకాఖలను తానే స్వయముగ ప్రతివిషయమును పరిశీలించి నిర్ణయించును. ఎటులు పనిచేయుచున్నవో నిర్ణయించును. ఏకాక్షయ దైన పని ఎక్కువగా తన్ను తన అధికారవర్గములో కొండ్రని నియమించి అపనిని జూచి తనకు తెలియజేయుటని ఆజ్ఞాపించును. మకాము నెత్తిజేయునాడు తీర్పులను జెప్పును.

శిష్యరక్షణ-దుష్ప్రశ్నితణ

ఉద్యోగములలో అభివృద్ధిని బొందినవారిని, శిక్షితులైనవారిని ప్రకటించును. అనగా తప్పుజేసిన వారిని దండించితిమనియు విశ్వాసముతో తనమెప్పుడు ఒడకీ నేపజేసిన యుద్యోగులకు ఎక్కువ జీతములను హోదాల నిచ్చితిమనియు వారివేర్వరు ప్రకటించును ఆప్రకటననునే శిష్యులు గెజెటు యనెదరు.

ఉపన్యాసములు

రాజా సంచారములో నన్ను ప్రు, స్వాగత్యము, ప్రీతి నేప, ఇస్తాము మతమునందు శ్రద్ధాధిక్తి, విద్యావశ్యకతను గూర్చి ప్రజలకు యుపన్యాస మాలముగ బోధించును. ప్రతిచోటును పాఠశాలల నేర్పరుచుచున్నాడు. మొన్ననే 27 ప్రాథమికపాఠశాలలను క్రొత్త మరల నెలకొల్పిరి. వ్యవసాయ పాఠశాలలను, తంతిపాఠశాలలను నెలకొల్పి తిరిగి జేయుచు మన్నాడు.

ప్రీతివ్యక్తు ప్రతికూలురు

పూర్వాచారపరాయణులగు మహాత్ములకు ప్రీతివ్యక్తిగిట్టుదు. ముల్లాలు, మతగురువులుగూడ ఖండించిరి.

పట్టణనిర్మాణము

కాబూలుకావల తాను కొత్తగ నిర్మించిన ఆధునిక పేటలో పెక్కుగృహములను నిర్మించవలెనని కోరుతున్నాడు. కనక పట్టణాభివృద్ధి యధికారిలవలె ఆమానుల్లారాజుగా రెంటయు మెలకువతో నగరాభివృద్ధికి పాటుపడును.

గృహవనతి

ఇండ్లను గట్టుకొనుటకు ఫలములను చతురక ఇచ్చెదము. 10 సంవత్సరములలోపుగ సొమ్మును దీర్చుకొనవచ్చునని ప్రజలకు సదుపాయముగ ప్రభుత్వప్రతికలో ప్రకటించెదరు. ఈ ప్రతిక పేరు, "అమా సి-ఎ-ఆఫ్-కె". రాజా ఉత్తరపులేనినీ ఏమియు ఇందులో ప్రకటించరాదు. ప్రభుత్వము బదులిచ్చిన సొమ్మును 15 సంవత్సరములలో తీర్చవలె ననెదరు. ఈ కొత్త పట్టును సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. అందున్న చూడాలి యజ్ఞానకు గౌరవప్రదము.

ఆధునిక దుస్తులు

అప్పుకోపరిశ్రమల నభివృద్ధిజేయుటకు శక్తివంతన లేక ప్రయత్నించుచున్నాడు.

కాగితపు పరిశ్రమ

శ్రీమంతులు కాగితపు పరిశ్రమను అభివృద్ధిజేయుటకు ప్రభుత్వముతో సహకారము సల్పవలెనని హితవోషకులన్నాడు. కాగితపుపరిశ్రమకు కావలసిన యుడివస్తువులన్నిటిని సప్లయిజేయుటకు వాడిదచెబుటెందు సమర్థునిగాగలడు.

విదేశీవస్త్ర సమీక్షము

విస్తారము డబ్బు ఖర్చు విదేశీవస్త్రలను ధరించక ఇండ్లలో గృహముగ వసికి నేనిన వస్త్రము గట్టుకొనవలెనని అప్పజలను ప్రోత్సహించెను. పారిశ్రామిక యంత్రములన్నియు కావలెన, హీరలులో రత్నము ఉన్న, నూలువస్త్రములను నేయు యంత్రములను ఇదివరకే నెలకొల్పిరి. ఈయంత్రములు విద్యుచ్ఛక్తిచే పనిచేయును.

రాజా ప్రయోగము లేని పనిలేదు. కాబూలు టంక సాలలో విద్యుచ్ఛక్తి కొలిమిలను ప్రవేశపెట్టిరి. ఎక్కువ పనిముట్లగుట రాయలు సయినికవైద్య దశమనకు సప్లయి జేసిరి.

పనివారిడదుస్తులు

ఆధునికముగ నుండవలెనని కాబూలు మునిసిపాలిటీ వారు నిశ్చయించిరి. కొన్ని నమోదాలనిచ్చిరి. అప్రకారము దుస్తులను కట్టించుకొనవలెనట.

తలపాగాలు

ప్రార దతుల తలపాగాలకు మారి, చేతికి లాంగకండ్ల ధరించు వస్త్రములను మారి తేలికగాను, అందముగా నుండు దుస్తులను ప్రజలు ధరించవలెనని ప్రజలను ఆయన ప్రతిక ద్వారా ప్రోత్సహించుచున్నాడు.

ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు తన ప్రతికాద్వారా ప్రకటించుచుండును.

సయ్యమును తుర్రుమల తిరిగి పని నిలంధనల నేర్పరిచిరి. అప్పును క్యాబెటులను సోనియటులు తయారు జేసిరి. క్యాబెటులనగా, పయిస్కోవోగులు.

సివిలు సర్కిసులయందు ప్రెంచి, జర్మను, ఉపాధ్యాయులు, ఇంటినీయలు పూర్తిగ నున్నారు. అంగ్లేయులు కానరాదు.

పాలీసు కాఖయందు మాత్రము బ్రిటిషు వదకు లవసరమని తలచి అప్పును యువకులను లండనుకు బంపి తిరిగి పనిచేయించుచున్నాడు.

పారిశ్రోషికము

సామర్థ్యముచేతన, యోగ్యతచేతన మెప్పుబడిననారి కెంతయో పారిశ్రోషికమునిచ్చి సంత్సర్పరమున. మంత్రులు నెలపుమీద బోయినపుడు కాబూలు రాయబారులు ప్రెంచి రషియను అధికారులు తమ కార్యములను చక్కగా నెరవేర్చి నందులకు మొదటితరగతి అస్తూరు పతకము నొసగి గౌరవించెను.

ప్రకటన (2046)

కోసులు స్వయముగ వచ్చి, బాబూదాస్ గారా కోగలక్షణములను తెలుపుచు నేనువో కోగివ్యభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్మము, బంగారము వివరముగ వ్రుచితముగ వ్రాసి, పంపబడును. (సం 2) దాక్కరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ

మాదీఫలర సాయనము

"గర్విణీశ్రీలకు కల్పతరువంటిది" వేనినీ, పుష్పము. నికారము, తలతిరుగులు, కనకపువ్వులుంటు, నోటనీరు-గులు నోటిత్రాత, అత్తము, వర్షపుంటులు, వాంతులు మొదలైన వాటిని బోగొట్టును. తల బుడ్డి 15 1-8-0.

125 ఆర్థరసాయనశాలము కర్నూలు.

పుష్టిని కలిగిన ఆహారమును పుచ్చుకొనుడు

ఆకలి-మందగించినప్పుడు ఒక టంబురు హోర్లిక్సును పుచ్చుకొనుడు. మీ దేహమునకు పుష్టి కావలసి యుండును, మీకు దేనియందు ఇవ్వ ముందెదు. ఆహారము, పానీయము ఒకే దానియందు గలదు. గట్టిగా నున్న ఆహారముకంటెను హోర్లిక్సు మిక్కిలి సులభముగా జీర్ణ ముగియే గాక పరిశుద్ధ మయినట్టియు, అస్పృశ్యమయినపాలు, ధాన్యము, ఉప్పును బాల్లి బియ్యము మొదలగునవి చేర్చి సువికరముగా తయారు చేయబడినది. 4 నైజాలంకు గలదు.

HORLICK'S
THE ORIGINAL
MALTED MILK

అన్ని దుకాణములందును, స్టోరులందును దొరకును.

మార్కండేయ శర్మగారికి జవాబు

28 ఏప్రిల్ ఆంగ్లప్రతికలో మార్కండేయశర్మగారు వ్రాసినదానికి నాజవాబు.

శ్రీశర్మగారికి కార్యాంతరప్రతిబంధము లేండునెలవరకూ ఉండుననినీ, ఆమెముట్ల చర్చింతుమనినీ శలవిచ్చివారు. అదట్లే కావచ్చును.

బాలికావివాహ సే కౌశ్రీయము, నువలీవివాహము ఆకాశ్రీయము అనేవా రి. కె రియిన యావిషయమును చర్చింప వేడుచున్నాను. ప్రస్తుతము ప్రబోధ మకావలసిన విషయమిది. "సప్తరషిలో వివాహము పూర్తి అయిపోతుంది, కక్కిన శేషంప మాత్రే శివపతి ఆశీరవగుల దండ్ర గర్భాధానంలోది" అని వారమున్నాడు. "అట్లుకాదు. అదివివాహము, సమాజేశనము తోకాని వివాహములపూర్తికాదు. అది విధూవరసంస్కారము గర్భసంస్కారముగాదు; అని నేనంటున్నాను" ఈ ఒక్కవిషయముతో సలభముగా లోకమునకు వివాహాధిగత్యము బోధపడగలదు.

వ్యాకరణంలో కానీకశ్చరివృత్తికై వ్రాసిన కతంజలి మహాభావ్యం ధర్మకాస్త్రవర్ష కాధారంగా తెచ్చిపెట్టు కొన్నాననినీ; నేను ప్రమాదములుచూపకుండా స్వంతములతో కాలక్షేపం చేస్తూఉన్నాననినీ నూచన లోక మనకు గనబడచి నారు. వారిప్రతిప్రతికలోను ఆలాటి కేంబుకలు కనవలదు మనే ఉన్నాడు. అది వాదము సత్సంప్రదాయము కాదు.

నేనుకానీన శబ్దభావ్యము ధర్మకాస్త్రానకు దూరమున కొనలేదు. ప్రకృతమునకు సందర్భదూరము కాదు. ఏమన ఏ సంస్కారము జరిగి లే ఆమెను కన్య అని మఱి అనరాదో అదివివాహము. వాదనిఎవరైన అనిగలరా ఆభిసంధిపూర్వక సంప్రయోగముతో కన్యాత్వముని వర్తిస్తుందని ఆభావ్యములో ఉన్నది. కనక నేను దానిని ఉదాహరించివాను.

అతినిందా? నిషేధమా? అని చూపించిలే అది మిమాంస. దాని నిచటికేల తెచ్చిపెట్టివంటారు. "కన్య అని ఎపుడనవచ్చును. ఎపుడనరాదు. అని" పదార్థనిర్వచనము చేయుటకు వ్యాకరణభావ్యము పనికిరాదంటారు. "రజః కృత్యం సన్నితా; నాకన్యాశ్చవతీ" అనుదానిని "మక్కస్యముక్కారా" అన్నరీతిని అజలించించి యువతినివావాదముండా ధూస్యాహా చేసిస్తామంటున్నారు. ఆంగ్లభారతీ! చిత్తగింపు.

బం! మల్లయ్య శాస్త్రి కావ్యశిల్పి.

THERE IS A DIFFERENCE

లిజరుకలమును

ఉపయోగించి కీనిగిని చేరు లేని యితరకలములను గల వ్యత్యాసమును కనుగొనుట మీ పక్కికి తగినది. 100 రకములకు వైననే గలవు.

వాటినుండి మీకు కావలసిన దానిని జెప్పించుకొనుడు.

3434

H. F. CO. LONDON

1 Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

MADRAS.

రాజమోహన హేరాయలు శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనూనె, మామిడినూ, చుండక, ఆకాలముగా కంట్రుకలు నెరయుట, శిశోవేడిమి మొదలగువాటిని హరిగించి మెదడుకు వల్లదనమును, బుద్ధి ఖలుకు, గలిగించి మెల్లముకలను నల్లపరిచి స్పష్టమొందించును. 1 నీసా రు 1-0-0 2 నీసా రు 2-10-0

ని.పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము

సి. కె. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదవనశాసన-కేరిదేవ్ (కల్యాణజిల్లా)

6) 8851

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్టురోగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు
రు 500 లు బహుమానము)

బ్రతుకుపై శోకపుట్టించునదియు, సంఘమునందీ దూరి
కని శత్రువునదియు నగు యీవీష్యామగు కుష్టువాణ్ణి కా
నియును కఠినవర్తనము నగయిరా నిర్బంధము లేక వ్యవ
హారమున కవిరకాలమున విశేషము గానియు నీయో
రా జమే ప్రభువుముదని మాప్రతిజ్ఞములవాడుకవలన ప్రఖ్యా
తి డని ప్రకటనావసరములేకున్నను ప్రతిచయశోగుల ప్రోద్బల
మున కొద్దిశోభిత ప్రకటించబడును. ప్రకటనము. పర్యవ్యా
ప్తము మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు
ప్రాయము.

*మండలమునకు పరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0
30 శోభాలకు పరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.

(ప్రొఫెయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు
8450 శ్రీరామాశ్రమం

కోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, (తూర్పు గోదావరి).

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేట్ చేయబడినది)

నోటీసు

మద్రాసు, రాయపురం, పోర్టుబూర్ లం దుండిన
కంపెనీవారి వివిధ అఫీసులనుండి చిన్న కాకితములు రాయ
పురం ప్రెస్ అఫీసునుండి వెలుకబడిన చిన్న కార్డు పోస్టు
ముక్కలు జల్దికాకితములు పనికిరాని ఫారములను కొని శం
పోపుటకు పెండ్లరు మద్రాసు అండ్ సదరక్ మరాటా
రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్ పోర్టు, దుండిన పేజెంటు గారితో 28-5-28
తేదీ బుధవారం Xell పి.ఎ.ఎ.రకు తీసుకొవబడును. గడువు
కాలము 1-6-1928 తేదీనంకి 1 వసత్యము.

పెండ్లరు ఫారములు వేస్తుపేపరు వివరములు రు 1/-
చెల్లించిన యం. యస్. యం. రైల్వేకంపెనీ, అఫీసు కలెక్టర్
లకు అఫ్ ఫోర్స్ పెరంబూరు వారిపద్దతిండి పొందవలెను.
ఈడబ్బు తిరిగి వాపసు యివ్వబడును. పెండ్లరు ఫారములు
వి. పి. మూలకముగా పంపబడును.

వేస్తుపేపరు కొని తొంగించుటకు పెండ్లరు కనరమిద
లిఖించి పేజెంటు కనరలలో పంపవలెను. ఈ కార్డు పెండ్లరు
ఫారములొ కూడ పంపబడును.

4792

(నం) ఏ. సి. టర్నర్,

ఆఫీసు కంట్రిబుట్ ఆఫ్ ఫోర్స్

నేషనల్ ఇండియన్

రైల్వే ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ

లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరబడ్డ రైల్వేపులాభములపద్ధతి
నూటికి నలుబదివంతున తిరిగి యిచ్చుపద్ధతుల
యొక్క వివరములు.

యీ దిగువవారికి వ్రాసిననుగోనుడు.

హిందూ బేజేమ్మలో యిట్టిలాభములను చూపు
కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా
మని స్టేట్మెంట్ పేపరువారు 15-2-28 తేదీన
ప్రచురించియున్నారు.

బ్రాంచి శ్రే.కెటర్:—సి. ఎ. మూసరావ్,

నేషనల్ ఇండియన్ రైల్వే ఇన్స్ట్రుమెంట్ కంపెనీ,

117 అర్మీవియన్ స్ట్రీట్, మద్రాసు.

చీఫ్ ఎజింట్:—టి. వి. రాఘవయ్య,

వార్షిక పర గుర్తు లేజనావ.

గజి కేటెలము

కల డబ్బీ 1-3 రు 0-4-0; వి. పి. సహా 0-2-0.

ఈ కేటెలము గాలంగు పూలం రానిన చిట్టి, గజ్జ
తి నుడు, తొలి పొరుగునది నకించును. తత్వక చదివెయ్యను.

అమ్మ రాంబావం దివో, బొంబాయి, మిడిరానా.

ఆరోగ్యముగా బెరుగు
బాలుని కెప్పుడును
ఆకలి కలుగుచుం
డును.

ఆహారపదార్థములు కోకో
జములో వండుట తెలియుట
చేతనే యిందులకు కారణము.

ఆహారపదార్థములు
కోకో జములో వండిన
వాటి యొక్క సహజ
గుచ్ఛము చెడకయుండును.
మీ ఆహారపదార్థము
లన్నిటిని కోకో జముతోనే
వండునట్లు నృధనిశ్చయ
ముచేసుకొనిన లాభరము
గానుండును.

Cocogem

శ్రేష్ఠమైన ఎంటిక మనకు

పైనును గారికి విద్యోపసంఘము

నర్ ఫిలిపు హార్టాగ్ గారు అధ్యక్షులు

కలకత్తా, మే 4:—పైనునుసంఘమువారికి సహాయ
ధను నియమింపబడిన విద్యోపసంఘమునకు అధ్యక్షునిగ నుండ
వలెనని సర్ ఫిలిప్ హార్టాగ్ గారిని డిక్టా విశ్వవిద్యాలయ
పాఠ్యపుని కోరగా కార్యగీకరించిరి. “ఇంగ్లీషును” పత్రిక
సిద్ధునిలేఖరి చెల్లుచున్నాడు.

బెంగాలు శాసనసభలో మార్పులు

పంగరాష్ట్ర కాసనసభలో ప్రస్తుతమున్న మహమ్మ
దీయమంత్రియే శోకర తప్ప తక్కిన మహమ్మదీయులం
దరు ఒకటిగా నుండుటకు తీసిన యేర్పాటులు జరుగుచున్నవని
యు, పైనును సమితి ఉపసంఘముగూర్చిన చర్చకు పూర్వ
ము జూలయిలో మంత్రిగారి కర్యము ఖండించు చర్చనూడ
రాగలదని యీ ఇంగ్లీషునుపత్రిక రాజకీయ విశేఖరి
చెల్లుచున్నాడు.

వైస్రాయిగారు

వైస్రాయిగారు కాన్పూరు పంపానమునుండి జబ్బులు
పంపానమునకు సోమనాచువారు శోయిరి. అచ్చట అచవు
లను జూచిరి. కనివారమునాటికి సిమ్లా చేరవరు.

మధురలో విద్యద్దీపముల ఏర్పాటు

మధుర, మే 3:—మధురలో విద్యద్దీపముల ఏర్పాటు
పూర్తి అయినది. తనీక్షామము శేడు దీపాలు వెల్లింపబడును.
(ఫీ. పే.)

కలకత్తా పాకీవాండ్లు

కలకత్తా మే నెల 2 తేదీ:—కలకత్తా పాకీవాండ్లు కోరన
రీతిగా యీ క్రింది వరతులకు హారా మ్యూసిసిపాలిటీవారు ఆ
నుమతించిరి. 1. పాకీవాండ్లను బెడరించుట జరుగకూడదు. 2.
అందరికిని 0-8-0 లు జీతము హెచ్చింపు 3. సమ్మేచీన గడు
వు తాలూకు జీతముయిచ్చుట 4. సమ్మే జరిగిన జనములలో
కొందరు సమ్మేవారులమీద జాఖలుచేయబడిన కేసులు ఎత్తి
తేయుట.

ఇటువంటి సమ్మేలు తరుచుగా వచ్చినప్పటికిని యిట్లుండి
కలుగకండా మ్యూయేజీస్-మును ఏర్పాటుచేయుటకై గవ
ర్నమెంటువారివద్ద ఋణమును తీసికొనుటకు మ్యూసిసిపలు చెయ
ర్యముగారు నిర్ణయించిరి. (ఫీ. పే.)

సిమ్లా, మే 2:—ఇండియన్ ఫారమ్ సర్వీసు శిక్షకు
అధ్యక్షుల ఎంయటకు పోటీపరీక్ష ఆగ్ను 20 తేదీ సోమవారము
నాడు జరుగును. నిబంధనలు 5 తేదీ ఇండియా గజెటులో
ప్రకటించబడును. రాష్ట్రగజెటులలో గూడ ప్రకటించబడును.
(ఫీ. పే.)

సం॥ రాష్ట్రముల యువజనసంఘము

కాన్పూరు, మే 3:—సంయుక్త రాష్ట్రములందు యు
వజనులలో సాంఘిక నైతిక వ్యాయామాభివృద్ధికై పాటుబడు
టకుగాను వండిత గౌరవకరమిశ్రాగారి అధ్యక్షతక్రింద నౌక
యవజనసంఘము యేర్పడెను. అహాబాదు కార్యధానము.

సిమ్లా, మే 4:—రానుబందక్ వి. సి. ఎస్. గారు
వంజాబు కా స న స భ య ం దు కార్య
దర్శినుండి వారిని ఇ ం డి యా ప్ర భు త్వ
విద్యాకాఖయండు డిప్యూటీకార్యదర్శిగ నియమింపబడిరి.

for Economical Transportation

ప్రతిచోటను

నూతన చివర్ లెట్టు కొఱకు

అమితోత్సాహము ప్రబలుచున్నది

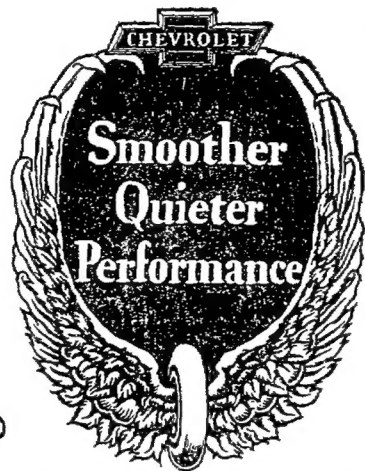
అందము, ప్రగతిమను తక్కువధర గలిగియుండుటయే చివర్ లెట్ ఆటో మొబైల్ ఫీల్డ్ నందు ఔన్నత్యమును పొంది ఇతరుల సూయ నొందదగినట్లుగా నాయకత్వమును పోషించు కొనుచున్నది.

1928 సం॥పు చివర్ లెట్ యిదివరలో పొందనటువంటి విశేషాంశములన్నిటిని పొంది గొప్పదిగాను, శ్రేష్ఠతముగాను తయారౌనర్పబడినది.

పొదుగుగలిగి ఎత్తుతక్కువగానుండుట, అందమైన ఫర్ బాడిలు, 4 చక్రములకు బ్రేకులు మొదలైన నూతనాంశములు గలిగియుండుటచేతనే, 1928 సం॥పు చివర్ లెట్ తక్కువధర లో పొందదగిన కారు లన్నిటిలో ప్రవీణతను గాంచగలిగినది.

కనుక నూతనమైన చివర్ లెట్ కొఱకు అమితోత్సాహము పొందుచున్నారను సంగతియందు ఎట్టి ఆశ్చర్యము కనుపించదు.

రూ 2475 మొదలు

4 చక్రములకు బ్రేకులు

మా ప్రదర్శనశాలలయందు గాంచును

బూలీ అండు కో,

బెంగళూరు

సింప్సన్ ఆండ్ కో, లిమిటెడ్

మద్రాసు

టి. షేన్స్ అండు కో,

కోయంబత్తూరు

కండ్లెరు ప్రాజెక్టు

1890 సంవత్సరములో రెండు వర్షములకు కట్టకేయించిన దొండవాడుచెక్క ఇతర చెక్కలన్నియు ఏప్రిల్ 7 లేదా ఆంధ్ర పత్రిక యందు ప్రచురించిన పటము నందు గల 1890 శ్రీ ఎ. టి. ఆరుల్ వారు చెక్క చేయించినది మొదలు 1920 సం॥ వరకు ఒకజిల్లా కలెక్టరైనను చూచి అడంగల్ లో ఒక్క దన్నుతు చెట్టినవారు లేరు. చెట్టుకేసినది మొదలు 2 పర్యాయములు మాత్రము 28 అడుగులలోను నీరువచ్చి అంగురమిదుగా ప్రవహించినది. 1921 సం॥ మందు చెక్కలన్నియు పాడయిపోతున్నవని శ్రమ త్వమువారికి అర్థి ఇచ్చుకొనబడెను. శ్రీ. జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ పిల్ల రిహార్డుకొరకు నర్సరావుపేట డివిజన్ లో ఆఫీసరుకుపంప శ్రీ. జంబు నాథమయ్యగారు. 1922 సం॥ ఏప్రిల్ 11 లేదా న స్వయముగ తనిఖీచేసి పలుకురువద్ద ఆనకట్టకట్టవలెనని 4 మైళ్లలోను కనమలచెక్కకు కాల్య తీయవలెనని రిపోర్టుతో చక్కని రిహార్డుచే వారికి పంప, శ్రీ మెల్లవోరవారాట్లాన్సు ఫరు కాబడి నందున్న శ్రీ రూతరఫర్డు దొరవారు 1922 సం ఆగష్టు 8 లేదా న స్వయముగ తనిఖీచేయునప్పుడు ప్రవాహము నందు నీరు ప్రవహించుట చూచి అవతలికి సావులుకు నీరులేని సందర్భమునుబట్టి ఇవలెనుండియే ముగించుకొని ప్రాసీడింగు ప్రాయోగసందర్భమునందు ఈచెక్కలు 10 సం॥నుండి పండుటలేదని వొప్పుకొని డేటా లెవెల్స్ తెలియనిది ఈ స్కీము అను లులోపెట్టుటకు నీలవేళిపోయేసేయని విచారముచూపి బహు జనసమ్మర్థము ఎదుట ప్రవాహము ప్రవహించుట కన్నులార చూచి ప్రవాహముందు ఎంతమాత్రము నీరులేదని ప్రాసీడింగు వారు. 1928 సం॥ నందు క్రిశేషులైన షేయర్ బరకదొరవారు నర్సరావుపేట డివిజన్ కు వచ్చియుండ వారితో కొన్ని విషయములు చెప్పుకొని సమయానుకూలముగ కనమలచెక్క మైన రు ఇన్స్పెక్టర్ చెక్కగనుక మయినర్ ఇన్స్పెక్టర్ ఓవర్సీరు గారిచేత కండ్లెరుండి లెవెల్స్ చేయించవలసినదిగా కోర వుత్త ర్య ఇచ్చియుండ, వారు ట్రాన్సుఫరు కాబడిన వెంటనే ఆస్థాన మునకు రావుబహదూరు కృత్తివెంట నాగేశ్వరరావు పంతులు గారు విచ్చేసిరి. ముందు ఇయ్యబడిన ఓవర్ ఆదరును ప్రాసీ డెంగు పూర్వకముగ వుత్తర్య ఇచ్చెను. 1924 సం॥ మార్చి 12 లేదా లెవెల్స్ చేయబడి ఆ లెవెల్స్ నందు 8 1/2 మైలు. 10 ది

అడుగులలోనును 8 1/2 మైలు మాత్రము 16 లేక 20 అడుగుల లోతునను కట్టించి అనునను రికార్డు చేయబడెను. పూర్వము, డి. పి. డబ్లియూ వారివల్ల చేయబడిన లెవెల్స్ 50 అడుగులు. 60 అడుగులు లెవెల్స్ రికార్డుగల రిహార్డులు వుండియుండెను. ఈలెవెల్స్ ఈ పండ్ల చుంతయు, బోర్డువారికి లెవెల్స్ వున్న మీదలు జిల్లా కలెక్టరు గారికి రిహార్డువై తం పంపగా వారు నర్సరావుపేట డివిజన్ ఆఫీసరుగారికి రిహార్డువై తం పంప 1928 జనవరి 28 లేదా న శ్రీ. కె. మల్లికార్జునాచార్య స్వయము గతనిఖి చేయబడిన రిహార్డు కలెక్టరు గారికి పంప వారు ఫిబ్ర వరి 16 లేదా న స్వయముగ తనిఖీచేసి రిహార్డు రివియూబోర్డు వారికి పంపబడెను. బోర్డువారు శ్రీ. చ. పు. ఇంజనేయరు గారికి తనిఖీవై తం పంపిరి విషయము. ఇంతవరకు రివి న్యూ డిహార్డుమెంటువారి దయకు పాత్రులై తనిఖీ చేయుం చుకుంటిమిగాని డి. పి. డబ్లియూ. వారి దయ ప్రజలమీద ఎట్లు ప్రజ్వరిల్లునో తెలియదు.

కండ్లెరు స్కీమును శ్రద్ధతో పరిశీలన చేయగలందులకు వేడుచున్నాను.

వి. నాగలింగం.

కపాలామృతం

ఆయుర్వేదశాస్త్రరీతిని తయారౌనర్పబడిన యాద్రవము ఏతెలులందైనను కొన్ని చుక్కలు వేసేంతమాత్రమున పాల వలె తెల్ల గావారును.

దీనిని తలదువ్వుకొనుటకును, అర్ధ్యజనస్నాన మొన ర్చుటకును, ఉపయోగించిన మెదడునకు చల్లదనముగలిగించి కం డ్రకు చలవజేయును. శిరోవ్యాధులను తొలగించి ఆరోగ్యము చేకూర్చును.

ఒక మారువాడిన, దీనియొక్కనుగుములను గాంచ గలరు.

4 ఔన్సుల బుడి 1 కి రు 0-12-0 2 అణాలు తపాల బిల్ల లంపువారికి సమూహా సీసాను యానాముగా పంపబడును.

కపాలామృతం కంపెనీ

282, టంకసాలపేటి మద్రాసు.

గౌరంగాబ్రదర్స్ టూరింగు

ఎడ్వర్కేషనలు సినిమా

శ్రీయుత కూచి నత్యనారాయణగారు ప్రాప్రయి టరు, పితాపురం, తూర్పుగోదావరి

శ్రీయుత నత్యనారాయణగారు 1927 సెప్టెంబరు మొదలు చెన్నపురిలో చాలాపాతశాలలలోను చాలమంది ప్రము ఖుల్యహములలోను సమీప గ్రామాదులలోను ప్రదర్శనములను జయప్రథముగా జరిపిరి. ఈనెల 8 వ లేదా న చెన్నపురినుండి ఫితాపురముకువెల్లిరి. తూర్పుగోదావరినుండులమున 1928 జూ ను వరకును ప్రదర్శనములను జరిపెదరు. విషయములను తెలియ గోరువారు వారికి ఒక అజాబిళ్లను పంపు చు ఉత్తరము ను వ్రాసినచో సమగ్రముగ ప్రాప్యేక్షకును పంపెదరు. ఈ ప్రా ప్యేక్షకును మేము పంపెనముతో నందుకొంటిమి. ఈ ప్రదర్శన ములను చూచి పంపిండుచు టె. డి. మెక్లాము, ఎల్. ప్రాటు రావుబహదర, పి. కృష్ణరావు భాస్కర్, ప్రధానమంత్రి పి. ను బ్బారాయణ, వెనుకటిమంత్రి ఆర్. ఎస్. ఆరోగ్యస్వామి మొద ల్యారు, శ్రీనివాసు రత్న స్వామి, శ్రీనివాసు చెయిన, చెన్నపురి విద్యాశాఖా వ్యవసాయశాఖా డైరెక్టరు యూరోపియను పాక శాలల యిన్స్పెక్టరు దివానుబహదరు టి. రంగాచారి, పరిశ్రమల డైరెక్టరు భానుబాదర బజాజ్ లూ, సాహెబు వెన్నపురి కా ర్పొరేషను అధ్యక్షుడు దివానుబహదరు ఎస్. కే. కుందరా చార్లగార్లు మున్నగువాకొసంగిన యోగ్యతాపత్రికలును మరి పెక్కు విషయములను దీనియందుకలవు.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులనలన చక్కముమీదగాని, చెడ్డదల లలోగాని, లోచర్లములోగాని, గోళ్లలోగాని వుట్టనచ్చును. ఆమృతాంజనం డిప్రో, బొంబాయి మ్యదాను

అవసర ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యమయ మహాసభ - గుంటూరు

5-5-1928

శ్రీయుత గాడిచెర్ల హరినర్సయ్య త్రమరావు
యం. ఏ. యం. యల్. సి. గారి

అధ్యక్షోపన్యాసము

అధ్యక్షసభాధ్యక్షా, సభాసభాపాలకా! ఈ యవసర మహాసభావేళమున నన్ను అధ్యక్షునిగా నెన్నుకొని నాకు తాము చేసిన మహాదారిగొరమున కెరియేని కృతజ్ఞుడను. మీ యవ్యాజ్యప్రీతికి ప్రతికృతి నాయల్పసేవచే చేయఁజాల. అయిన ననవసర తుమాపణ లర్పించుచు కాలము వృథానీయుట నా మతముగాదు. మీయందరస్వరూపమైన పరమేశ్వరునకు సంజరియెనర్పి కథనాగించెద.

మహాత్మమా స్వాతంత్ర్యము

శ్రీ గార్గి మైత్రేయలకు విశిష్టవిశ్వామిత్రులకు వ్యాసవాత్సీకులకు, కాలిదాసభవభూతులకు, వాయువ్యకర్మలకు, భాస్కరాచార్య తీలానతులకు, ధన్వంతరి చరకకుతులకు, భోజహర్షులకు కాయనిమాయలులకు, పోషినిపతంజలులకు, నళింద లేక్షణిలకు, మధుర అమరావతులకు, సీతారామలకు, సత్యభామాకృష్ణులకు, ఏకలవ్య ధర్మవ్యాధులకు, బుద్ధ శంకర రామానుజ మధ్వాచార్య నానక గౌరంగ రామమోహన దయానంద వివేకానందులకు, నారద తుల్యుక కవీంద్ర తాకరామ తులసిదాస పురందరదాస నందనార్య త్యాగయ్యలకు, రాజరాజ నరేంద్ర కృష్ణ నాయలకు, మల్లి నాధపండితరాయలకు, తిక్కనపాతన మేనులకు, మల్ల వెంగమలకు. మాతృభూమియయి వెలసిన యా భూమిలో గురువరంపరకు విద్యాపరంపరకు నాటపట్టయిన ఈ కర్మక్షేత్రమునందు కలియుగమున 5080వ సంవత్సరమునందు మన కీయవసరమహాసభ అవసరమైయుండుటయె చెప్పక చెప్పుచునె మనమహాత్మా స్వాతంత్ర్యమును సూచించుచున్నయది.

మనకు శరణ్యము

కాని నా దుష్టునకు శ్రీ కృష్ణభగవాను దుపదేశించిన యపదేశవాక్యములే నేడును మనకు శరణ్యములు.

తెలిసి తెలిసి నన్నెల ఘోరం వైనకర్మమునకు పురికొల్పె దనోయి కృష్ణాయని పాదకు ప్రక్షింప

నీకర్మకా మహారంభాక వై మృత్యుం పురుషాక్షుతే నచనన్యనాదేన సిద్ధిం పమధిగచ్ఛతి.

యని "కర్మవిముఖుడయిన మానవుడు కర్మవిముక్తిపొందదు. కర్మసన్ధానముచేత సిద్ధిపొందదు".

అని సర్వసితులయందు కార్యచరణమే ప్రధానమని యుగ్గడించినాడు. అందుననే

"నియతంకుత కర్మత్వం"

"నియమితమైన కర్మమేయ"మని యాజ్ఞాపించినాడు. కర్మఫలమును తలంచుకొని అర్జునుడు

"అయ్యో, తండ్రుకే, తాతలకే నమలే, చురుకులే, ఇందర నాశమచేయుదువా" యన

"కర్మశ్చేనాధికారస్తే మాఫలేషుకదాచన కర్మకే నీవెల్లప్పుడును అధికారివిగాని ఫలమున కెప్పుడును అధికారివిగా"నని నియమించినాడు.

అవును నియమితకర్మకు నిరూపించువా డెవడు? "మామేకం శరణః ప్రజ"

మః తాః ఈశ్వరవాక్యే ఆమహాదాత్తనియంత.

మీరలు సామాన్య విద్యాబోధకులు; నేను సామాన్యమానవుడను. బలవత్తరస్థులు మనకు వ్యతిరేకములు. ఫలము దుస్సాధ్యము. అని మీనము మేనుముల లెక్కనేయుట మన పనిగాదు. ఈశ్వరుడు మనకు ప్రసాదించిన నియామకము అకలుషితబుద్ధిచే గ్రహించి ఫలసిద్ధి అతని యధీనముచేసి కార్యమునకు బూసవలయు. సకల కల్యాణగుణసంధాతయగు నాధారయే పర్యవసానంబున తనంతటనే యేర్పరచగలడు.

నేటిసమస్య.

విద్యాబోధకసమస్య ప్రపంచమునం దంతటను ప్రధానముగా ప్రాతిపదిక విద్యకు సంబంధించియే యెక్కువ విమర్శ పొందుచున్నది. మనదేశముందును అట్టి ప్రాధాన్యమే నేటి సమస్యకు కలదు. "కోటు" తదాధికముగ నేర్పడు

అది సూర్యకాంతివలె ప్రకాశమును కలిగించి

ఈ దేశమున కలుగు శీతోష్ణ భేదముండి చర్మమును గాపాడును. కోబ్రా పాలిషు బహుకాలముగ నుండి వాడుకలో వచ్చుచున్నది. ఎన్నో పాలిషులు పుట్టివెరిగి గిట్టినవి. కాని కోబ్రా ఎప్పుడును ఆదరింపబడి వచ్చుచున్నది. దీనికి కారణము:— ఇది ఆడంబరము లేకను, సులభముగ మురికిని పోగొట్టి గలుగుటయు, సుఖాధారము నియ్యగల వస్తువులతో కూడియుండుటయు, తళతళ మెరయు కాంతి నిచ్చుటయు కలిగియుండుటయే. I

కోబ్రా

2250

బూట్సులకు గులు

తయారుచేయువారు

బెల్ ఆండ్ పాట్ లిమిటెడ్.,

వాట్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు.

నలుపు
గోధుమరంగు
ఎరుపు
కమలినరంగు, నలుపు

"ప్రజాప్రభుత్వము" ఈ సమస్యకు ఎప్పటికంటెను ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతను కలిగించినది. అందులో మన కోస్తాయందు అధికారులు ఈ దినముకొక కొత్తపట్టును ప్రకటించి దానిని ముందుకు కాసనముచేయ నుద్దేశించి యున్నారు. ఈయన్ని కారణములచేతనే నిచ్చట మీరు సమావేశమగుట మిగిలిన యొక్క స్వలాభప్రయోజనమునకు మాత్రము కాదనుట స్పష్టము. సంపూర్ణ విద్యార్థిభాస సమస్యను నింపావలోకికము గావించుటకనియే నా సమ్యక్ము.

ప్రామిసరి నోటులు వ్రాయుట, సాక్ష్యములు వేయుట అట్టిలు పెట్టుట, వోటిచ్చుట చక్కగ అలవాటయిన ఈకాలమునందు అక్షరజ్ఞత్వము ప్రాతిపదిక విద్యకు సందేశమును అపాహ కొంత గలిగినది. ఇంగ్లీషులో "లిటరెసీ" ఇల్లెటె రసీ " అను పదములవ్రయోగము బహుశముగ జరుగుచుండుట దీనికి బలము నిచ్చినది. కార్యాచరణములో అక్షరజ్ఞత కలిగింపు ప్రయత్నమును మాత్రము లెక్కనేసి ఇన్ని విద్యాలయములు ఈసంవత్సర సంఖ్యలో పెరిగినవి. ఇందరు విద్యార్థులు ఈసంవత్సరము ఎక్కువగ విద్యాలయములలో ప్రవేశించినారు. ఇందరు విద్యార్థులు ఈసంవత్సరము విద్యాలయములలో చక్కవగా పాజరయినారు. ఇన్ని లక్షల రూపాయలు ఈసంవత్సరము విద్యాలయములకై వ్యయపెట్టినాము అని గణితము చేసి అధికారులు సంతోషించుటయో సంతోషించినది. ఈ ఎల్ల పరిస్థితులు అనుసరించి విద్యాబోధకుల సితిగతులును గురున దిగజారి అధోగమనము నందినవి. అక్షరజ్ఞుడైన మాత్రాన సరస్వత్యు పాసనకు అర్హుడని ఆమెకు సర్వుల నేర్పరచుట ఆచారమై పోయినది.

పరమావధి

ప్రాతిపదిక విద్యకు "అక్షరజ్ఞత్వము" పరమావధియని యంగీకరింతురేని నేటిసితికి నే వగవను. విముక్తుని విచారింపమనను. కాని ఎంతటి పచ్చి పక్షపాతియను కూడ ఈ యాదర్శమును చెప్పటలేదు. ప్రాతిపదికవిద్య సర్వవిజ్ఞాని కాపములకును ఆధారమనియు, అక్షరాస్యతను కల్పించుట మాత్రముచేత దీని మనుగడ ముగిసినయెడల ఇది నిష్ప్రయోజనము మాత్రమేగాక దేశభావదాయకమనియే యనియు గొంతులు బొంగుర పోవునట్లు వాదించుచున్నారు. "లిటరెసీ" "ఇల్లెటెరసీ", లకు నే జెప్పిన యర్థము చెప్పవలసిన యెడల కాదుకాదని వెయ్యవర్యాయములు ఆక్షేపించి తాము వికాసమునే కోరుచున్నామని ఎలాగైతి యరవగలరు.

ఇందుచేత ప్రాతిపదిక విద్యకు "అక్షరజ్ఞత్వ" దృష్టి పరమదృష్టి కాదనుట మానవుని యుత్తేజభావము. "మానవ వికాస" దృష్టియే ఇందుకు పరిమదృష్టి. "అక్షరజ్ఞత్వము" దీనిని సాధించు మార్గములలో బలమైన మార్గము. అద్వితీయ

మార్గమని తలంచి దీనికి పరమావధి స్వభావమును ఇంత కాము లోకము కలిగించినది. యూనివర్సిటీ ఎక్కువైనకా ప్పుటులు సినిమా మాజికలాలెరు పద్ధతులు, డిమాన్స్టివ్స్ అనిగా ప్రదర్శనపద్ధతులు పాశ్చాత్య దేశములలో వ్యాప్తిచెందిన తరువాత క్రమక్రమముగా "అక్షరము" మీది ప్రత్యేక దృష్టి కొంత తగ్గజొచ్చినది. ప్రజాసామాన్యవికాసమునకు నేనుమార్గము లున్నవనుట అంగీకృతమైనది. శ్రీవిని, మనసభాస్య భారణేత్యాది పదములకు నవీన లేజన్ను రా సారంభించినది.

వెనుకటి గుణము

పదమిటి దేశములలో ఏమాత్రమైన కలిగిన కలుగున గాని మనదేశమున నిప్పటి ప్రభుత్వపద్ధతిలో మార్పుగలిగిన మరల వెనుకటి గుణమునకే గాని మేలునకు మార్పుగలగదు. చెప్పనది వేదాంతము, చేయునది స్వల్పస్వేయము, పాపము మన ప్రభుత్వము వారి పరమదృష్టి మనలను వికాసంతులను జేయవలయుననియే కాని వికాసమున, సాధారణభావమైన బోధకుని యుత్తేజము వారికి ప్రధమ గణ్యము గాదు. ఆతని బుద్ధిమత్తులను మొదట నాలోచించుట వారికి దోచదు. అతనిని అనుదిన వికాసంతునిగా జేయుట వారికర్మలలో భాగముగాదు. ప్రాకృత ప్రపంచోదారకమైన పృథివి, జలము, లేజన్ను, ఆకాశము, నవరహస్య పరికరముల నతని కందజేయుపరికరములమాట యెట్లుండ వేమనపద్యములు రక్తజీకల్యాణ గతేంద్రమాతృములు ప్రహ్లాదచరిత్ర భారతరామాయణములైన నతడు కంటజూడుభాగ్యము కలిగించుటవారి విద్యుత్తదర్శములలో నొకటిగాదు. కడు పులింద కూడుదిని ఏనాడైన నొకపత్రికకొని చదువునంతటి శక్తివారికి కలిగించుట ప్రభుత్వమువారి బాధ్యతలలో చేరదు. మరి వారికిపట్టినదేమి ప్రీతియను మహాప్రభువు సామ్రాజ్య రాజధానియైన రోమకనగరము అగ్నిపాలగుచుండగా ఫిడెలువాయించుకొనుచుండెడివాడట. కొందరకు ఫిడెలుప్రీతియైన కొందరకు చదురంగముప్రీతి. కొందరకు ప్లానులుప్రీతి. కొందరకు అంకెలుప్రీతి. మనప్రభుత్వమువారు ప్లానులునేయుచున్నారు. అంకెలు గుణించుచున్నారు. నిర్బంధముచేసి "అక్షరజ్ఞత్వము" వ్యాపింప చేయవలయు ననుచున్నారు. ఈకార్యములను తిమమనస్సుకుత్పిగ్నిగా సానికసంస్థలు నెరవేర్చలేదని రోముకాలినను ఫిడెలువాయించువానిరీతిగా మనప్రభుత్వాధికారులు విద్యాబోధకులకతి ఏమైన ను గానిండు, విద్య భాగు పడినిండు, లేకున్న పోనిండు. నిర్బంధము ప్రబలజేయుటకు కొత్తపట్టుచేసి కొత్తపట్టులు వేసెదమని యారంభించినారు. తాలూకాబోర్డులను జిల్లాబోర్డులను చెంపలు వాయించుకొండని చెప్పి ఇకమాందు మరల ప్రాథమికవిద్యకు విద్యాశాఖకు మరల అధికారిని చేయ నిశ్చయించినారు. ప్రభుత్వము నా రారంభించియుండు నవీనోద్యమముయొక్క సారాంశమే

యది. ఇట్టి నిర్ణయమునకు వారు వమ్ములకు వారు చూపించిన కారణములను విమర్శించుటకు ఘండు ఉపాధ్యక్షప్రాయముగ చేటిసితి కారాధ్యక్షమైన పూర్వపరిశ్ర క్రితచెప్పట యన వరము. దానిని ఇచ్చట సంక్షేపముగా పొందుపరచెను.

ఇటీవలి పూర్వచరిత్ర

1920 సం॥ మన రాజకీయరంగమునం దేర్పడిన నూతన సంస్కరణములతో గూడ నూతన ప్రాథమిక విద్యాశాసనము అమలులోనికి వచ్చెను. దీని యుద్దేశ్యము విద్యావ్యాప్తి నిర్బంధోచితవిద్యాప్రయోగము. నాడు ప్రజలకు అధికారమును స్వాధీనముచేయుదు మను దండోరాను ప్రభుత్వమువారు పొందియుండితారు. కాబట్టి ప్రాథమిక విద్యావిధానము నంతటిని సానిక సంస్థలకు స్వాధీనము చేసినట్లు ప్రకటించుటకు తప్పించుకొనుటకు పిలువ కలగలేదు. అందుచేత ఇట్టి ఎదుర్కొనుటలు కాన్వేన్ షన్ ఏర్పడినవి. ఇందులోను సర్కారు ఉద్యోగములకు పూర్వముగా స్థలము పలకుటచే దొరికినది. జిల్లాకలెక్టరు జిల్లా విద్యాధికారి, జిల్లావిద్యాధికారికి పితృముల యివారు. మహమ్మదీయులయొక్క ఇతర స్వల్పగణములయొక్క సంతకారముని మంత్రులతో చేరిన గవర్నరుగారు అధికారేతరులంతటూ దియించుటో అందులో నాల్గవంతు సంఖ్యను ప్రత్యేకముగ నియమింపగలవారై నారు. కాని ఈ కాన్వేన్ షన్ జిల్లాలోని అన్ని సానిక సంస్థలకు ప్రాతినిధ్యముచ్చివేసినారు. అందువలన పీరిసంఖ్య పెరిగిపోయినది. ఈ కాన్వేన్ షన్ సానిక సంస్థల ప్రతినిధి సంస్థయినందున విద్యావిషయాధికారములు రెక్కొడునుచ్చుట, ద్రవ్యసహాయముచేయుట, విద్యావిధానము నభివృద్ధిచేయుట మొదలైనవి. దీనికి సంక్రమింపజేసి ద్రవ్యాజ్ఞాధికారము నిర్బంధముచేయు నధికారము సానిక సంస్థలకే వదలివారు. ఇది విక్రీలి సహజమగు మార్గము. ద్వంద్వప్రభుత్వమునందు, డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ గారి కెంతో పూర్వబల మున్నప్పటికి టీచరులను ట్రైనింగుచేసే అధికారము గాని పరిసీయ గ్రంథముల నంగీకరించు విధానముగాని తమకి కావచ్చుటచేసి, సర్కారువారు సిద్ధముచేయునట్టి టీచరులంతటి డైరెక్టరుతోనున్నను, పరిసీయ గ్రంథము లెంతటి పరమలోప భూయిష్టములగు బయలుదేరినప్పటికి దేశమునందు ప్రబలి యుండు జాతీయ భావనైకమ్యముచేత జాతీయ విద్యాలయాధికముల యాదర్శము కారణముగ ఆనేక సానిక సంస్థలవారు, తమ సహచరులైన జిల్లాకాన్వేన్ షన్ సహాయ సాహభూతులతో స్వతంత్ర మార్గములను త్రొక్కివారు. భారత, భాగవత, రామాయణపద్యములను వల్లించివారు. జాతీయగీతములను పాడించివారు. రాబ్టుములపైటి వడికించివారు. హిందీతరగతులను సాపించి కొన్ని కొన్నిచోట్ల సర్కారువారి అడిటరుయొక్క అనుగ్రహ నిగ్రహములకుకూడ పాత్రులయివారు. ఇంతేకాదు సానిక సంస్థలలోని ప్రతినిధులు ప్రజలలోనివారు కాబట్టి, ఇప్పటి ప్రభుత్వపద్ధతిలో ప్రజలమోయనట్టి బరువును వారు చక్కగా నెరుగుదురు. కాబట్టి ఆనేక సానిక సంస్థలవారు ప్రజలపై దమ్మిడిబరువు ఎక్కువగా వేయుటకు అంగీకరించలేదు. ఎప్పుడు విద్యావ్యాప్తికి ద్రవ్యము కావలసినప్పటిను ఈ సంస్థలవారు తమకున్న దానిలోనే తికమకతమను తేనెవ్వడు ప్రభుత్వమువారు ఇతరత్రైత్యును క్రుంగించి వసూలుచేయుచుండు ద్రవ్యములో నుంచి యివ్వవలసినదని ఆనేకవిధములచేత నిర్బంధపెట్టివారు. మంత్రులు, మంత్రిత్యము మంత్రుల పక్షపు లోకలబోధుల అవ్యక్తులు, మ్యునిసిపాలిటీల చైరుమనులు ఏర్పడుట తప్పక పోయినందున పీరియధికారపు బలిమిచేత ఈ రాజధానిలోని 81 మ్యునిసిపాలిటీలలో 28 మ్యునిసిపాలిటీలలోను 108 తాలూకాబోర్డులలోను ఎదుర్కొనె న్నున ఈ చట్టముక్రింద క్రొత్త గ పన్ను వేసికొనివారు. అక్షరజ్ఞత్వమే విద్యయను చిత్రాల్లిప్రాయముకూడ అదర్శముల యొందగివానముగలిగిన కొందరు దేశపూరితులను ఈ పన్నై పను విధించికొంద మను మార్గమునకు మరల్చినదని కా నమ్మకము కాని మొత్తమువీధ ప్రజల విక్రీలి బీదలుగానుండుట చేతను ఎంతవఱ్ఱ వేసుకొనినను ప్రభుత్వములోని ఇతర దండు గలు దగ్గనియంతకాలము నిర్బంధవిద్యకు తగిన ద్రవ్యసహాయము పనుకూరదని ఆరమయ యుండుటచేతను ప్రజాప్రతినిధులయిన సానిక సంస్థలవారు నిర్బంధమును అమలులో పెట్టుట విరివిగా జరపలేదు. మునిసిపాలిటీలలో 21 తాలూకాబోర్డులలో మూడింటి అక్కడక్కడను నిర్బంధము ప్రయత్నము చేసినారు డైరెక్టరు రిపోర్టులోనే ఈ యంతము విశేషముగ నమోదైనది. సెన్సులు వేసికొనియును ప్రభుత్వమువారు సెన్సులకు పరిపూర్ణ గ్రాంట్లులనిచ్చియు నిర్బంధవిద్యకు ద్రవ్యము చాలనందుచేత సెన్సువేసుకొనిన సానిక సంస్థలవారు గూడ నిర్బంధవిద్యను వ్యాపింపచేయ నిష్పక్షులులేదని వికేంద్రనివేదికము (1921-1922) (1926-1927) లో 78-వ పుటలో అధికారులే అంగీకరించి వారు.

నేనుగాని నాజోటివా రితరులుగాని నిర్బంధోచిత విద్యకు వ్యతిరేకలము గాము. మనము ఏర్పరచు విద్యావిధానము ప్రజోపయోగకరమును ఏ రైతు మేలు మనము చేయ దిచ్చుదుమో ఆ రైతును ఆధికముగా ఆధోలోకమునకు త్రొక్కివదియు విద్యవేర్చు సమర్థులందును సమర్థులగు సంతకు

ప్రజలగు పెట్టగలదయ్యు బీదలైన తక్కువద్రులకు బిడ్డల మధ్యాన్నపు తిండి బరువైనను లేకుండ చేయగలదియై యుండునో అట్టి నిర్బంధము పెట్టినయెడల మన మంత్రులు అట్టి నిర్బంధమునకు ప్రభుత్వములోని ఆధికారభ్యుని విద్యాధికారిని ఏ నాడు పంచగలరో ఆ నాడు నిర్బంధము దేశమునకు అంగీకృతము కాగలదు. కాని యిదివరకైన పనియందుగల గుణాగుణములకు ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగా శీర్షించిన అధికారి స్థానముగారి రిపోర్టు ఆధారముగా వర్ణించెదన.

ఎలి మింటరీ ఎడ్యుకేషన్ ఆక్టు ఏర్పడిన రెండేండ్లు తరువాత ప్రభుత్వమువారు గావిస్తారు చూయుచుగారి నీ ప్రాథమిక విద్యావ్యాప్తిని గురించి సలహా చేయుటకై ప్రత్యేకముగా నియమించిరి. వారు “చదువులేనివానికి సర్వే” యన్న పానుకోర్కిని విధ్వంసముచేయుటకు ప్రాథమికవిద్య కంటికికిని “సర్వే” యొకటి జరుపవలెనని సలహాచేసిరి. ఆదర్శప్రాయముగా బర్నిప్రాంతమున సర్వేచేయుటకు స్వేముల ఆఫీసరు ఏర్పడి “నైవాపేట” తాలూకాను “సర్వే” చేసెను. దాని నాధారము చేసుకొని రివిన్యూ అధికారులు, విద్యాధికారులు జిల్లా జిల్లాలో “సర్వే” చేసి మ్యాపులు అనగా పటములు స్టాటిస్టికల్ రిపోర్టులు, అనగా అంకెల గ్రంథములు సిద్ధము చేసిరి. నైవాపేట తాలూకా కేంద్రమైన ప్రత్యేకము ఆఫీసరే మరల ప్రత్యేకము ఆఫీసరుగా ఏర్పడి ఈ పటములకు ఈ రిజిస్టరులను విమర్శించి తనిఖీచేసినాడు. 500 జనసంఖ్య 4087 అక్షరములలో ప్రాథమిక పాఠశాలలవలెనని నాడు తేలివడి. అప్పుడు గబగబగ పాఠశాలలు పెట్టుచున్నాడు. ఏకోపాధ్యాయుని ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యము క్రింద 1924 న సంవత్సరములో 825 పాఠశాలలు, 1925 లో 2088 పాఠశాలలు, 1926 లో 1548 పాఠశాలలు ఏర్పడినవి. అమరము, ఆంధ్ర నామసంగ్రహము వల్లించి “కాంతాకారం భుజగళునం”, “కుక్నాంబరధరం విష్ణుం” ఇత్యాది శ్లోకములైనను నేర్చి, తెలుగులో రామాయణ భారత భాగవతములు పుస్తకము జడపుటయైనను ఎరింగి, భాష పాఠముగా చదువను వ్రాయును సవర్ణుడై, విద్యయందు భక్తిశ్రద్ధలగుల ప్రాచీన పండితవాచనయొండి ప్రజల భక్తి శ్రద్ధల నాకర్షించగల ఏకోపాధ్యాయుని “ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యము” నెట్లుండునోగాని ఇప్పటి ప్రైమరీపండితుల “ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యము” నేను పీరియోషము లెంచుట కీమాట చెప్పలేదు. ఇప్పటివిధానములోని లోపములు, ఇప్పటి దారిద్ర్యము మన కీగతి కల్పించినది—అనర్థములను కల్పించినది. 1921-22 లో 88,624 విద్యాలయము లున్నచోట 1926-27 లో 46,878 విద్యాలయము లయినవనియు, విద్యార్థులసంఖ్య 18,71,779 యున్నచోట 19,85,617 అయినదనియు, వ్యయము 87.02 లక్షలయినచోట 142.80 లక్షలయినదనియు వివివిజత త్త్వము మనమెల్ల తెరుంగుదుము—రిపోర్టులో నెంత ప్రాసికొనినను నిజమును కప్పిపుచ్చుట మాత్రము సాధ్యముకాలేదు. ప్రత్యేకాధికారిగా శీర్షించిన స్తేధముగారిరీపోర్టు దేశభావలలో ప్రకటితముయొందున్నచో ప్రజలకు కన్నులు తెరచినట్లయి యుండును. ఆపనిని ప్రభుత్వమువారు చేయుదురా?

ఆదిలోనే పాంసపాద యన్నట్లు స్తేధముగాను ప్రభుత్వమువారు చూపవలసికిని బెట్టిన “సర్వే”నే యన్నత మొనర్చినారు. ఈ “సర్వే”వారు ఇందర ప్రత్యేకము ఆఫీసరులతో తేల్చిన యంకెల తప్పటి జనాభా అంకెల కవి ఏమాత్రము పరిపాట! పీరి లెక్కలప్రకారము మన రాజధానిలో

చదువు ఎదునులోనుండునట్టి బిడ్డల ఇప్పటికి విద్యాలయముల అందుకాలులో లేనివారు 48,60,000 లున్నారు. ఇప్పటికి బడిలకు పోవుచుండువారు 19 లక్షలమాత్రమే కలరు. వట్టి అంకెలతో తృప్తిపడదలచినప్పటికినీ జనసంఖ్యలో పోల్చి చూచినపక్షమునకు పంజాబులో నూటికి 2.6 న అభివృద్ధి కనిపించుచుండగా మన రాజధానిలో నూటికి 1.8 మాత్రము పెంపునలకలదు. ఈ పందర్భములో స్టాథామగారి అంకెలను నేననుకొన్న అంకెలను చెప్పదలచుకొనినాను. మన రాజధానిలో ఈ నూతనశాసనము ఈ ప్రత్యేకపు ఆఫీసరు, ఈ మంత్రినైతములు రాక ముందటియభివృద్ధిలో తూచిచూచినను అసాధ్యమైన భేదము కల్పించుటలేదు. 1911-12 ను 1916-17 లకు మధ్య నయిదేండ్లలో ప్రాథమిక విద్యాలయములు నూటికి 20.1 వంతున పెరిగినవి; విద్యార్థుల సంఖ్య నూటికి 80.9 వంతున పెరిగినది. 1920-21 ను 1925-26 మధ్యన నైదేండ్లయంకెలు తీసుకొనినయెడల విద్యాలయములు నూటికి 89.7 వంతునను విద్యార్థులు నూటికి 42.9 వంతునను పెరిగినది. ఇట్లు వట్టి యంకెలవాత్రముననైనను, గవర్న మెంటువారు చేసిన గడవిడి యంతయు చాలవరకు ప్రయోజనకారికాలేదు. ఇక తక్కువగల విషయములలో స్తేధముగారి రిపోర్టు ఇంతకంటెను ఎక్కువగ ప్రాథమికవిద్యావిధానపు ఖండనమే. విద్యార్థుల తరగతులనుబట్టి చదువునుబట్టి తక్కువ వేసేయెడల విద్యాభివృద్ధియెగగనకునుమమే. 1921-22 సంవత్సరములో అంతమయ్యే రిపోర్టు వ్రాయుచు అప్పటివిద్యాధికారి ఈ బల్లెందు కుపయోగపడుచున్నవగా చిన్న పిల్లల ఇండ్లలో అల్లరిచేయుకుండ తల్లితండ్రులు వారిని వగలంతయు దూరమునందుంచుటకే యనినమాట ఇప్పటికినివాస్తవము. అక్షరాభ్యాసమునండి, రెండవతరగతికి వచ్చునప్పటికి నూటికి 59 గురు రాలిపోవుచున్నారు. రెంటికిని మూటికిని మధ్య 26 గురు మూటికి నాలుగుకుమధ్య 20 మంది, నాలుగుకు అయిదుకుమధ్య నూటికి 56 గురు రాలిపోవుచున్నారు. ఇది ఈ యెదేండ్లు పూర్వపుస్థితికి భిన్నముగాదు. అయిన నీసితికి ప్రజలమైన కారణమున్నది. తిరుమనాపల్లి, కోయంబుత్తూరు, బల్లారి, చిత్రూరు, ఈనాగుజిల్లాలలో 5486 ప్రాథమిక పాఠశాలలకలవు. నాలుగుతరగతులకు అందుకుపెట్టినది ఉన్నప్పటికిని ఏకోపాధ్యాయాధిష్టతలందులో 2, 745 మూడవస్థాండర్లుకూడ చేర్చినయెడల ఈయంకె 8221 పెరుగును. ఇన్నితరగతులకొక్కడే యుపాధ్యాయుడు. అందులో ఇప్పటి ప్రైమింగు పొంది, ఇప్పటి అధికానకులముకలిగిన యుపాధ్యాయును బోధించు నెడల ప్రజలకిందువిషయమును నత్సహము కలుగు పెట్టు? ఆయుపాధ్యాయుడు పనిచేయు పెట్టు? కాబట్టి ఈస్థితిలో ప్రతి సంవత్సరమున మన రాజధానిలో 60 లక్షల రూపాయలు వ్యయమగుచున్నదని తనరిపోర్టులోని 6 వ పేజీలో స్తేధముగా దువ్రాసిరి. (సశేషము)

వి రా శ ము

గుంటూరు లోను వైస్రూలు కాలేజీచేయుటకు తెనాలి తాలూకా శేమూరికాపురములు కుకగంటి శీతరామయ్యగారు తన సోదరి వివాహపదస్సు పందర్భమున 40 రూపాయలు (నలుబది) విరాళము నొసంగిరి.

వి. రామకృష్ణయ్య,
4-5-28 శేమూరుమకాం

ఎప్పుడును సి. సామి అండ్ సన్స్ అను వయిలట్ కాపింగు పెన్ సలును బ్లాకు లెడ్డు పెన్ సలును ఉపయోగము చేయవలసినది. ఆంధ్రభాషలో తయారుచేయించిన అమృతకామియ్యల ఎల్ల భాషలన్ను వుపయోగము చేయవలయును. నూతనముగా మంచి అమృతకామియ్యల మంచికాగితములలో ప్రింట్ గురచేసి బాలరకు వ్రాయునపుడు పంతోషకరమగునట్లు వుండును. ప్రతిబుక్కు సాపురుండు సామి కాపింగు బుక్కులు వుండును. అన్ని చోట్లయందు దొరుకును. స్కూల్కున్న అఫీసర్లుకున్న వుపయోగకరమయిన నేవనరీ సామానులు వెలవరముగానూ, మంచిరకములుగానూ వరఫరాచేయుదుము. కావలసినవారు యీ క్రిందిలిపామునకు వ్రాయవలెను. అనేకరకముల బైండుబుక్కులను సామిగా మంచి కాగితముతో కుభ్రమయిన బైండింగు రూపింగు అన్ని రకములు స్కూలు నోటుబుక్కులు మంచి కాగితములతో మేము తయారుచేయించినవి అన్ని పూర్వయందు విక్రయించబడుచున్నవి. ప్రతి నోటుబుక్కుయందు క్రింద కనుపరచిన ఆద్రుమమువారి తీసుకొనవలసినది. వ్యాపారములకు వారివారి షేర్లతో నోటుబుక్కులు తయారుచేయించి పంపబడును. 2841 కావలసినవారు క్షేట్రాగుకు వ్రాసిన పోస్టు ద్వారా పంపబడును. Sole Importers:— సి. సామి అండ్ సన్స్ ప్రైవేటరీ వ్యాపారులు, 242 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

పర్వీయా స్వాతంత్ర్యము

శనివారము

పాశ్చాత్య జాతులు తూర్పు దేశములలో వాణిజ్యదిలాభముల బొంది, మెలమెల్లన ప్రత్యేకపు హక్కులను బడయుట, పరిపాటి యయినది. తమవారిని తామే రక్షించుకొందుమని చెప్పి, వీరు ప్రత్యేక చట్టములను నిర్మించుకొను చున్నారు. తూర్పుదేశములవారికి విదేశీయులపై ఎట్టి అధికారము లేకుండ జేయబడుచున్నది. సందిగ్ధసమయములందు, పాశ్చాత్యజాతు లీ యవకాశము గైకొని, తూర్పుదేశముల ఆంతరంగిక స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలిగించు చున్నవి. చీనాలో, విదేశీయులకు గల ప్రత్యేకపు హక్కులను తీసివైచి, మామూలు దేశచట్టములకు, వారు లోబడునటులు జేయవలయునని జాతీయవాదులు పట్టుదల సూప నారంభించిరి. జాతీయవాదులకోర్కెలు అక్రమములని చెప్పజాలక, అవి సరియైనవేయని, విదేశీయులంగీకరించిరి. కాని, ప్రత్యేకపు హక్కులను మాత్రము వదలుకొన రయిరి. చీనాలో అంతఃకలహములు గలపు గాన, అవి సమసి బలమగు కేంద్రప్రభుత్వ మేర్పడువరకు తమకు గల ప్రత్యేక సౌకర్యములను తాము వదలుకొనజాల మని, పాశ్చాత్యజాతులు చెప్పసాగెను. ఈరీతిని ఏదియో యొకసాకు జెప్పి, తమ స్వార్థలాభములను కొనసాగించుకొనుటకు పాశ్చాత్యులు ప్రయత్నించు చున్నారు. ఇట్టిసితియే పర్వీయాలోగూడ ప్రబలియుండెను. యూరపియనులు పర్వీయాలో తమ పలుకుబడిని వ్యాపింపజేసికొనిరి. దాని విషయమై వారిలో వారు తగాదా బడిరి. పర్వీయా బలహీనమయ్యెను. విదేశీయులు తమ ప్రత్యేకపు హక్కులను నిలుపుకొనసాగిరి.

వారిచట్టములు వేరు. వారినడవడి వేరు. పర్వీయా ప్రభుత్వమునకు వీరిపై నెట్టి అధికారములేదు. ఇట్టిసితి స్వతంత్ర దేశముల గౌరవమున కెంత భంగకరమో గ్రహింపవచ్చును. ఈసంగతిని పర్వీయా ప్రభుత్వమువారు కనిపెట్టిరి. పర్వీయాలో నిపుడు అంతఃకలహములు తగ్గినవి. బలమగు ప్రభుత్వ మేర్పడి యున్నది. జాతీయభావము ప్రబలియున్నది. విదేశీయుల ప్రాబల్యమును పర్వీయా సహింపక వారికి గల ప్రత్యేకపు హక్కులను తొలగించుటకు నిశ్చయించెను. ఈనెల పదియవతేది నుండియు విదేశీయులు పర్వీయాను చట్టములకు లోబడియుండవలసి వచ్చును. ఆస్త్రియా, రుష్యా, తుర్కీ దేశములవారిది వరకే బుద్ధిపూర్వముగ తమ హక్కులను వదలుకొని ఇతర దేశములవారికి మార్గదర్శకు లయిరి. పర్వీయా దేశమునకు నానారాష్ట్ర సంఘమున స్థానము గూడ లభించెను. అట్టితరి పర్వీయాను స్వతంత్ర దేశముగ గౌరవింపకుండుట ఎంత యక్రమమో యూహింపవచ్చును. తమ పరాధీనతను పూర్తిగ వదలించు

కొనదలచి పర్వీయాదేశము పదియవతేదిని సెలవు దినముగ పరిగణించి ఉత్సవము జరుప నిశ్చయించినది. పాలకులును ప్రజలును సంతోషముగ కాలము గడపెదరు. ఏజాతి స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై పరితపింపదు? ఏజాతి స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గాంచి ఆనందాల్లి నోలలాడదు? విదేశీయులకొరకు పర్వీయాదేశ మెంత కాలము తన స్వేచ్ఛను కోల్పోవవలయును? యూరపియను జాతులు పర్వీయా నిశ్చయమున కడ్డుపడక దానిని గౌరవించుట వివేకము.

పరాధీన మగు పర్వీయావలన పాశ్చాత్యజాతుల మధ్య మనస్పర్ధ లుదయించెనుగాని, వేరులాభము గలుగలేదు. స్వతంత్ర పర్వీయాదేశము తన గౌరవమును నిలువబెట్టుకొని, ప్రైతి దురాశల కెడమీయకుండ కాపాడగలదు. మద్రాసుమెయిలు పత్రిక నయితము పర్వీయాదుస్థితిని దొలగింపగోరుచున్నది. “స్వపరిపాలనము గల పర్వీయాదేశమును పరాధీనముగ నుంచుట, అక్రమము. నూతన స్వాతంత్ర్యము నీ దేశము విచక్షణతో నుపయోగించుచో, బ్రిటీషువారి నెవరు విముఖతజూపజాల”రని మద్రాసుమెయిలు పత్రిక వ్రాసిన వాక్యములు ఇంగ్లండుపట్ల ఎంత వరకు సార్థకములగునో చూడవలయును. పర్వీయాపైఖరి న్యాయమయినదని మాత్రము ప్రాజ్ఞులెల్ల రంగీకరింపక తప్పదు. తూర్పుదేశముల స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుకొలదియు, ప్రాచ్య పాశ్చాత్య సంబంధము బలపడును. అందుకు మారుగ వాని స్వేచ్ఛ నపహరించుకొలదియు, ఉభయగోళముల మధ్య ఎడబాటు విస్తరించి ప్రపంచశాంతికి భంగకరముగ పరిణమించుట సహజము. తుర్కీలో గూడ విదేశీయులకు గల ప్రత్యేకపు హక్కులు తీసివేయబడెను. అయినను వీరిక్షేమమున కెట్టి భంగము కలుగలేదు. ఇటులనే పర్వీయా, చీనా, ఈజిప్టు మున్నగు దేశములలో విదేశీయులు దేశచట్టములకు లోబడుచో, వారిక్షేమమున కెట్టిభంగము వాటిల్లబోదు. తూర్పుదేశములలో ప్రబోధము కలుగకముందు, విదేశీయు లెటుల మెలగినను, స్వాతంత్ర్య వీచికలు ఎల్లెడల ప్రసరించిన యీ సమయమున నికను తమ ప్రాతవైఖరిని విడనాడకుండుట తమకుగాని బరులకుగాని శ్రేయస్కరము గానేరదు.

మహారాష్ట్రరాష్ట్రీయ సమావేశము

రిస్సాంసీపు సహకారమునకు పుట్టినిల్లగు మహారాష్ట్రదేశమున, రాష్ట్రీయ సమావేశమువారు సైమనుకమిషనును పూర్తిగ బహిష్కరింప నిశ్చయించుటవలన, బ్రిటీషుపత్రికలయాశ లడియాసలు గాక మానవు. బహిష్కార సాఫల్యమునకు, మహారాష్ట్రము యావచ్చక్తిని వినియోగించు నని నమ్మెదము. బ్రిటీషు వస్తు బహిష్కారము గూర్చియు స్వదేశీ కద్దరు మున్నగువానిని గూర్చియు తీర్మానములు గావింపబడెను. సైమను కమిషనువారు తిరిగివచ్చునప్పటికి, మహారాష్ట్రము స్వరాజ్యవాంఛను వ్యక్తపరచి, ప్రజాశక్తిని పెంపొందించుట ముఖ్యము. సుభాష చంద్రబోసుగారు తమ అంత్యోపన్యాసమున నుడివినటుల, భారతీయులు తమ విభేదములను వెనుకకు బెట్టి కలసి కని చేయుట కవకాశ మొత్తేని గలదు. భేదభావములు వాని యంతట సమసిపోగలవు. మతమునకును రాజ

కీయవ్యవహారములకును ముడిబెట్టగూడదని, మహారాష్ట్ర సమావేశమువారు చేసిన తీర్మానము ముఖ్యమయినదయినను, రెంటికిని పూర్తిగ సంబంధమును తెలిపివైచుటకు వీలుండదు. అన్యత్యతానివారణమును ప్రధానముగ చేపట్టవలసినవారు, హిందూ మహాసభ వారి కేల్కారుగారు చెలినసంగతి సత్యమేయైనను, హిందూమహాసభ దీనినిగూర్చి శ్రద్ధ వహించి పనిజేయ నపుడు, కాంగ్రెసు దీనిని చేపట్టక తప్పదు. అన్యత్యత సంఘసంస్కరణమునకుగాని, మతసిద్ధాంతములకు గాని మాత్రమే సంబంధించినది గాదు. ఇది భూతదయకుగూడ సంబంధించిన విషయము. అన్ని మతములవారును ఇట్టి అన్యత్యతను నివారించుట యవసరము. సంఘసంస్కరణ గాని వారుగూడ, అన్యత్యతను నివారింప వచ్చును. రాజకీయవ్యవహారముల కిది బునాదినే తీసివైచుచున్నది. అన్యత్యులు స్థానికసంఘములలోను, శాసన సభలలోను, విద్యాసంస్థలలోను, పరిపాలన వ్యవహారములలోను, ఉన్నత జాతులతో బాటు సమానస్థానము నాక్రమింప వీలులేనిచో, స్వపరిపాలనపు లాభములను వారు పొందజాలరు. ఇతర విషయము లెటులున్నను, పరిపాలనపు స్వాధీనము నిమిత్త మయినను అన్యత్యతను తొలగింప నవసరము గలదు. అందుచే నిది రాజకీయసమస్యగూడ నగుచున్నది. కాంగ్రెసు మహాసభ యీ సమస్యను చేపట్టుట దోషముగానేరదు. ఇటులనే, ప్రజల అంతఃసఖ్యము రాజకీయసమస్య గూడ నగుచున్నది. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమునకు, హిందూ మతస్థులును, మహమ్మదీయ మతస్థులును కృషి నల్పుట ధర్మమే. మతముయొక్క విశాలార్థమును గ్రహించుచో, మతకలహముల కవకాశమే యుండదు. ఉభయమతములును దయా సత్య శౌచములను బోధించుచున్నవి. కేవలము పైపైచిహ్నములకొరకు పోరాడుటకన్నను, అవివేకము వేటుండదు. అయినను, వివిధమతములవారును దూరదృష్టిని జూపక, స్వల్ప విషయముల కొరకు తగాదాపడుచు, రాజకీయ విషయములలో మత సమస్యలను జొప్పించి కలహములను బెంచుచు స్వరాజ్యసిద్ధికి 'ముఖ్యావసర మగు ఐకమత్యమునకు భంగము కలిగించుచున్నపుడు రాజకీయ నాయకులు ప్రమేయము గలిగించుకొనుట దోషము గాజాలదు. అందుచే మహారాష్ట్ర సభ వారు తలపెట్టిన నిషేధమువలన మతసంఘముల వారు విశాలదృష్టితో మెలగుచున్నపుడే లాభముండును. లేనపుడు జరుగుచున్న కృషికి గూడ భంగము కలుగవచ్చును.

కోయంబత్తూరు తీర్మానములు

ది॥ బ॥ కృష్ణనాయకుగారి నభినందించుటకు మద్రాసు ద్రవిడియన్ సంఘమువారి టీవల జరిపిన సభలో, కోయంబత్తూరు తీర్మానముల గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు వెలువడెను. సర్ కె. వి. రెడ్డి నాయకుగారు అభినందనతీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, కోయంబత్తూరు తీర్మానములను ఖండించిరి. ఈతీర్మానములు ఉద్రేకఫలితములనియు తమసాంప్రదాయముల కివి విరుద్ధములనియు చెలిసిరి. అయినను, కృష్ణనాయకుగారు లామెంబరుగ నియమితులుగాగనే, తమకును రెండవ పక్షమునకును

మహారాష్ట్ర స్త్రీ సభ

తీర్మానములు

పూనా, మే 4:—మహారాష్ట్ర స్త్రీ సభ సమావేశమయి సభ్యులు శ్రీమతి భోజినీ దేవి, శ్రీమతి శ్రీనివాస అయ్యంగార్, బే. ర్, పత్మిని, రంగస్వామి అయ్యంగార్, జయరావునాథాచార్యులుగా సందేశములు చదువబడెను.

సోదినీదేవి మహారాష్ట్ర లైవ్ కౌ సభుబహిష్కార తీర్మానము సామాన్యపరిచియు, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యను పరిష్కరించుటకు తగుపాటులు గమనించుట ననియు కోరుతు తీరినట్లు చెప్పెను.

1

పరితాప తీర్మానము

అగ్రాసహాధిపతిగారి శోధకమీద మహానాయకుని హక్కిం ఆజమల్ ఖాన్, శ్రీయత మగన్ లాల్ గాంధీ, హిందూ ప్రభుత్వగార్ల నిర్వాహమునకు సభ పరితాపమును ప్రకటించు తీర్మానమును తీసిరి.

2

బొంబాయి ప్రభుత్వ భూమిపన్ను విధానమును ఖండించుట

బొంబాయి ప్రభుత్వ విధానము నిరంకుశముగాను, ప్రజలకు బిగ్గరి కష్టముగా నున్నదని తీర్మానించబడెను. ఆకాన్, పీకావాన్, సాల్ పెట్టి, బాల్గో తాలాకాలా భూమి శిక్షలు వృద్ధిచేసెదమను పథవారి యసమ్మతి ప్రకటించబడెను. కానన సభ్యుల శోధకల నిట్లు తృప్తికరములు తగదనియు, క్రొత్తకొర్రుల సమూహములు నాటి యాంచవలసినదనియు, ఇదివరకు వసూలుచేసిన వారికి పరిహార మివ్వవలసినదనియు ప్రభుత్వము వారిని కోరబడెను.

3

దెంగాల్ నిర్బంధములకు నిడివిపెట్టవలసినదనియు, దాని సవరణగారి స్వేచ్ఛను నిరోధించుచు చేయబడిన నిబంధనలన్నియు తొలగించబడవలెననియు తీర్మానించబడెను.

‘స్టాల్ హోల్ డింగ్సు’ బిల్లు కాననము కా గూడదు

తరువాత తీర్మానము భూమి విస్తీర్ణము ఖండములుగా విభాగించరాదని కాననసభలో తేబడిన బిల్లు ప్రజాక్షేమమునకు భంగకరముగా నున్నదని కానన సభ ప్రోసీటీషన్ వలె నని ఉపపాదించబడెను. బిల్లును ఆమోదించినవారు చాలమంది తీర్మానము నెదిరించిరి. కాని అధికపంఖ్యాకులచే తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

సమ్మెదారులను కాల్పులు అధర్మము

బొంబాయి, హోలూరులలోని సమ్మెలు ధర్మసమ్మతములేయనియు, నిరపరాధులగువారిని కాల్పులు తుష్టావ్యాధి మనియు తీర్మానించబడెను. ‘బొంబాయి’ సమ్మెసంఘమువారి కోర్కెలు స్వాధీనమైనవి సభవారధిప్రాయపడిరి.

బాలీయ విద్యాలయములకు సహాయము

బాలీయపాఠశాలలు స్వాతంత్ర్య పోరాటమున నుపకుచాల సహకారులగునాటి కిన్నివిధముల ప్రజలు సాయము చేసి నిలువబెట్టువలెనని తీర్మానించబడెను.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము

కరాచికి గోకింద తీర్మానము నుపపాదించి:— సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మే భారత ప్రజల కాశయముగా నుండవలసినది యీ సభవారధిప్రాయపడుచున్నది. గులాం ద సగిరాడు తీర్మానము సామాదించి, తీర్మానమేగ్రీయుగా సంగీరించబడెను.

అఖిరురోజుసభ

పూనా, మే 4:—ఈ రోజు సభ ప్రారంభము కాగానే నాయకులనుండి సభ జయప్రథము అనుగాకయు తీరివారలు చదువబడెను. జవహర్లాల్ నెహ్రూ, హర్దీకర్, వి. నెంట్, నేకనప్తాగారు సందేశముల నందిరి.

తీర్మానములు

సంసానములలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము భారత సంసానములలో బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము ప్రకటించబడవలెనని తీర్మానించబడెను.

బాల్గోలీ సత్యాగ్రహము

బాల్గోలీ, ఆలిబాగ్ మొలలగు తాలాకాలలో ప్రజలు సత్యాగ్రహముచేసి ప్రభుత్వమువారిని వంచవలెనని తీర్మానమేగ్రీయుగా సామాదింపబడెను.

ప్రభుత్వ ఎస్. ఎం. వరంజిగారు

మహారాష్ట్ర రాజకీయ సభావ్యవస్థ సంఘాధ్యక్షులు.

సైమన్ సంఘ బహిష్కారము

భారతదేశముయొక్క స్వతంత్రతను సూత్రమునకు వ్యతిరేకముగా నీ సంఘము నియమించబడినది గనక, మహారాష్ట్ర ప్రజలు దీనితో ఇట్టి సంబంధమును పెట్టుకొనరాదని ఈ సభ తీర్మానించుచున్నది.

ఈ తీర్మానమును సోపానముగా ఉపపాదించి, దీనేక రోగారు జలపరచి ఈ తీర్మాన మేగ్రీయుగా సామాదింపబడెను.

ఆంగ్ల వస్తు బహిష్కారము

ఆంగ్లవస్తువులకు భారత ప్రజలు బహిష్కరించవలెననియు, అందుకై మహారాష్ట్ర దేశమువందలకు బహిష్కార సంఘము లేర్పరచి, వ్యవస్థ, ముఖ్యముగా ఖర్చును వృద్ధిచేయవలెనని తీర్మానించబడెను.

బొంబాయి ప్రభుత్వ మద్యపాన నిషేధపద్ధతిని ఖండించుట

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి ఆత్మగౌరవ పద్ధతి అసంగ్యమైకముగా నున్నదని సభవారు తీర్మానించిరి. మద్యపాననిషేధము కొనసాగించుట, కష్టముకావలసినదియు, తత్ఫలము ప్రభుత్వమువారు భోజనకోర్, మద్యకారలు నూచించిన మార్గము నవలంబించవలెననియు తీర్మానించబడెను.

కాంతి సైన్యము

మహారాష్ట్రదేశమున ప్రతిజిల్లాలోను నేనాదరము లేర్పరచి వారికి మంజూరీ నొసంగవలెనని తీర్మానించబడెను.

ఇతరతీర్మానములు

గ్రామ పురపాలక సంఘములను అటవీకష్టములను నివారించుటకు గురించియు స్వరాజ్యప్రతిపాదితము ప్రచురణాధికారులను దేవవర్ధికారులు రాజధానిహమునకై కారాగారమును జొచ్చినవందలకు, వారినిపంపించుట హోలూపూను అదనపు పోలీసుధర్మముయొక్క చర్యలుఖండించుటకు గురించి తీర్మానము లామోదింపబడెను.

హిందూ మహమ్మదీయసభ్యులు అసభ్యత్వ నివారణ హిందువులలో ఒక కక్షల మునకు నుంకొక కక్షల మునకును పట్టమునకై ప్రచారముచేయుట కేర్పడిన సంఘము విషయములో నొక కొందరు ఒక భాగమును తీసివేయవలసినదని కోరిరి. కాని అగ్రాసహాధిపతి యట్లుచేయుటకు నిరాకరించి, తీర్మానమును ఉన్నది యున్నట్లు ఒట్టుకు పెట్టెను.

అందుపై 4 సభనుండి లేచిపోయిరి.

ముగింపు

సభను ముగించుచు అగ్రాసహాధిపతిగారు, సభ చాల జయప్రథముగా జరిగినదని నుడివెను. కాంగ్రెస్ వాడులలో నైకమత్యము చేయవలసి. యవశ్యక స్వాతంత్ర్యపోరాటమున హేమ్యుగా పాల్గొనవలసిన యతడు కోరెను. యిట్లు ఆంగ్ల పాటుబడియెడల స్వాతంత్ర్యము కులభముగా చేయవలయు. నైమక సభుబహిష్కారము వ్యవస్థ ప్రతిపలునుగురించి ముచ్చటించి, తనకు చూపిన గౌరవమునకును ప్రేమకును మహారాష్ట్ర ప్రజలకు నందనములొంది, సభను ఉభయసంగీతమున,

లాహోరు కాననసభ

విద్యార్థులకు సైనికశిక్ష చర్య

లాహోరు, మే 4:—వంజాయి కాననసభ ఎంతకాలపు సమావేశము చేయబడును? ప్రారంభమయ్యెను. సుమారు మూడు ప్రతిపక్షిట్టబడినప్పటినుండి ముప్పటికి 12 సామాన్య జిల్లాలు జరిగింది. హిందూవులు 29 గురు, మహమ్మదీయులు 29 గురు, శిక్షలు 19 గురు చనిపోయిరి. హిందూవులందరి ముఖముద్రియులు 228 శిక్షలు, 62 కి గాములు తగిలెను. శిక్షలు పట్టుకొనవలసిన సభ్యులు సభుబహిష్కారముగా తేలియదని ప్రభుత్వమువారు ప్రశ్నితరమునయ్యెను. దెలిపి లి. కొన్ని జిల్లాలు పేద జమీందారులకు ఋణము లిచ్చుటకు గాన 20 వేలు ప్రత్యేకములైనవి వందల వార్షికులకు గాన ప్రతిపాదించిరి. సమిష్టికలంగాముల కందలివలన, రాష్ట్రములు వ్యాపించుటచేతను పేద జమీందారులు యిచ్చు దివ్యమువ్వారని వారు చెప్పిరి. కొన్ని జిల్లాలకునా ప్రతేయ ఋణములిచ్చుట వారందరియు, రాష్ట్రపుంతలను యా యేర్పాటుచేయుటకు 1 క్వింటిలూ హిందూలు కావలసియుండుననియు, జమీందారులు యితర వ్యవసాయకారులు గూడ సహకారసంఘములద్వారా ప్రభుత్వమువారిసంకు సహాయమును పొందవలెననియు మంత్రి సర్ ఫస్తి హుసేనుగారు బహులచెప్పిరి. వర్తాన కోగ్రోరంగుగారు సర్ జిఫ్ఫీగార్లు గూడ ప్రతిపాటుగా వాదించిరి. 30 మంది ప్రతిపాటులు 16 గురు అనుకూలు యందుచే తీర్మానము పీకీపోయినది.

విద్యార్థులకు సైనికశిక్ష

గవర్నరులు కరాకాల లిన్నిటియందు విద్యార్థులకు అయుగము లుపయోగించుట కిచ్చు సైనికశిక్షణ యొసంగవలెనని రా. సా. లాలగంగారాముగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సర్దారు ఉజ్జల కింగుగారు బలపరచుచు పంజాబు వాస్తవ్యులు ఆడినుండి యెడల పరకర్మమునకు పేరుపడియున్నారని సైనికానికి చెడినవారే యని తెప్పిరి.

దాకీ గోకల్పుదు వారంగుగారు మాట్లాడు ఆయుగకానములన ప్రజల నబలుగానే యున్నా హిందీ విరుగుడుగ నంతుగాని యిది చాల అపవరమని తెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు ప్రజల నమ్మకుడనున్నారని, ఆయుగకానమునేర్పినవారెంత యెక్కువమంది యున్నారో అంత యెక్కువబలము ప్రభుత్వమువారికి గలదన్నమాట హిందూరాజులుగాని మస్లిము సవాములుగాని భారతీయుల ఆచారములను తీసికొనలేదు, ప్రతిభా ప్రభుత్వమువారు మాత్రము తీసికొనిరి. కాశీజిల్లాలో సైనికశిక్షణ యొసంగిచో అంగీ ప్రభుత్వమువారిపై ప్రజల నమ్మకము తుగరగలను. చావీ యెక్కువకంద, డిల్లీ రాజనరేంద్రవాడుగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి.

వర్తాన హరబత్తుంగంగారు ప్రతిపాటుగా మాట్లాడి, విద్యార్థులు ఉద్దేశపూరితముగా కోపవ్యభిచారముగలవారు నలుటచే ముఖ్యముగా దేశమంతయు రాజకీయోద్దేశమునందు మునిగి లేలందు యీ యునును విద్యార్థులచేతికి ఆయుగము కల్పరాని తెప్పిరి. లాల మోహనులూగురు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సభ వాటికి ముగిసెను. (ప్రీ. ప్రెసు.)

సుభాష్ చంద్రబోసుగారికి సన్మానము

పూనా, మే 4:—తిలక్ మహావిద్యాలయాధికారిలు సుభాష్ చంద్రబోసుగారిని చందనతాబూలులతో సత్కరించిరి. విద్యాపీఠమునకు ఉపాధ్యక్షుడగు చైద్యగారు బోసుగారి కావ్యనించుచు, విద్యాపీఠము శోభామీద గంగాప్రవాహ వలె వృద్ధియై, దేశములో దేశభక్తి పెంపొందింపగలనని వుంచెను.

సుభాష్ చంద్రబోసుగారు ప్రసంగించుచు విద్యాలయము చేసిన పనిని క్లాఫించి, కావ్యనినది భవనములకొదనియు, విజ్ఞానననియు నుడివెను.

వృత్తివిద్యలు భారతీయులకు వసూలు కల్పించవలసి నుడివెరి. స్వాతంత్ర్యము వచ్చినతరువాతనే బాలీ మున్షి ఫూల్ దముకాగలను. కాని స్వాతంత్ర్య సంపాదనకొరకయి ప్రస్తుత బాలీయ విద్యాలయములవరకు ప్రజలలో దేశభక్తినివృద్ధిచేసి, దేశమును స్వాతంత్ర్యముఖము గావించుట కవి చాల ప్రయత్నములు పయవంతు.

సైమన్ కమిషన్ సాక్ష్యము

కలకత్తా, మే 5:—ఇండియా బర్రాకేషన్లు ఆంగ్ల ఇండియను సంఘమువారు గత రెండురోజులనుండి సైమన్ కమిషన్కు సాక్ష్యము దాఖలుచేయుటకు హాజరై యొచించుచున్నారని. లేకటికి సభ పూర్తియగును. సైమన్ కమిషన్ తరఫుగారు యూరపీయనులు భారతీయులుగూడ మనల గౌరవించుటలు వర్ధింపవలెనని కర్షులు గిడ్డిగాను నిన్న ఉపసంగించిరి.

పంజాబు శాసనసభ

సైమన్ సభ్యులు

లాహోరు, మే 5:—పంజాబు శాసనసభయందు సైమా టరీ కమిషనరీకి పోటీయందు జేయుటకు ఉపసభ్యులుగ ప్రభుత్వసభ్యులను నియమించుటకు పథకారంగీకరించినందున ప్రభుత్వ పేరు రిజర్వేషను కమిషనరీకి అభ్యర్థన శాసనసభ కార్యములు సాగుచున్నది గాని ముఖ్య శాసనసభ్యుని అభ్యర్థనకు ప్రకటించెను.

కుక్క తనయజమానుని హత్యనుదెలుపుట

కలకత్తా, మే 5:—24 పరగణాలో బసీయూత్ అజుజులగలదు. అందు బోలె సర్దారు అనువాడు 25 సంవత్సరము ప్రాయమువాడు. ఏప్రిల్ 29 తేదీన తన పెంపుసత్తుతో అతడు తనకు గుడిసెలోనికిపోయెను. సాయంత్రమునకిది అతడు తిరిగి ఇంటికి బంటరిగవచ్చెను. కయ్యో మొత్తాయని అరచుచు ఇట్లుజేరెను. దాని ఏడుపును ఇంట్లోయొన్న వారుజూచి అనుమానింప దొడంగిరి. ఈ కుక్క ఇంటనుండి తన యజమానుడు పడియున్నచోటును, అచటనుండి ఇంటికి మతిపోయినట్లుల తిరుగుచుండ ఏదోయొండవలెనని ఇంటివారనుమానించి బోలె సర్దారు సోపరుడు కుక్క వెంటబోయి జూడగోడ్డుచక్కన తన సోపరుడు నచ్చిపడియుండుట జూచి విషాదముజెందెను. మెదమిన కడుపుబిడ క తిరిగిబయలుదేసెను. ఏదో ప్రాణి మోహముచే ఇట్టి దురంతము జరిగియుండుననుకొని వారు, పోలీసువారు పిచారణ సన్నిహిత్యమున.

తిరువనంతపురం ప్రభుత్వమువారు జిల్లా ఆఫీషియలు రిసీవరులు శాసనసభ ఎన్నికలలో పాల్గొనవచ్చుననియు, ఎన్నికల విషయమున వారు ఉద్యోగేతరులగనే గమనింపబడుదురనియు ప్రకటనగావించిరి.

ఉచితము! ఉచితము!

మరియొక చోద్యము

అత్యుత్సర్గముగా బోగొట్టును అన్ని విషయములను, అమృతముగా మార్చుచేయును. కష్టాలను కష్టములనుబట్టుగా కనిపెట్టబడెను. ఎవరైనా పాము లేలు మొదలైన కంటులకు భయపడ నవసరములేదు. ప్రయోజనకరముగలయందు దీనితో సమానమునది నేదియులేదు. 8 అణాలు పోస్తే స్త్రాంపులుమాత్రము పంపిణీయడల నుచితముగా పంపగలవారము. ఉపయోగించెడి విధము లోగా పెట్టబడియున్నది. కే. ఆర్. మిల్లర్ అడు కో, చూలై, మద్రాసు.

"ఏజంటు కావలయును"

రాజధానియందు దన్ని జిల్లాలోను కిరీట్ ఆయిలు అమ్మకమునకై ఏజంటుగ పనిజేయు పంతులబడిగల ఘరానా మహమ్మదుల కావలసియున్నాడు.

నెం 1286 దు వాస్తువాక్కు దరఖాస్తుల సంపుట. చెన్నపట్టణము.

శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారి

నందేశము

అన్ని పార్టీలుచేరి సైమన్ సభ్యులను

బహిష్కరించవలెను

బొంబాయి, మే 5:—శ్రీనివాసయ్యంగారు యూరపు వెల్లుమ భారతిప్రసల క్రింది సందేశమును పంపుచున్నాడు:—

దేశములో పార్టీలన్నియు, కాంగ్రెస్, పక్షమువారు జాతీయవాదులు, స్వతంత్రవాదులు ఎవరైననుపరే, కలిసిపనిచేసి సైమన్ సభ్యులను పంపార్యముగా బహిష్కరింతురని కోరుచున్నాను. అక్టోబరుమాసములో సంఘము తిరిగి వన దేశము వచ్చినప్పుడు బహిష్కారము ఇదివరకున్న తీవ్రముగా నుండుననుట కేసందియమునలేదు. కొన్ని రాష్ట్రములలో నుండుసంఘమువారికి తోడ్పడుచున్నాడు. కాని యీ విషయమునకంత ప్రాముఖ్యతనిచ్చుట పొరబాటు. దేశమంతయు జొక్కకొరమున సైమన్ సభ్యులతో నేర్పడమైన సంఘము కలిగియుకొను ప్రకటించినదీ, మంత్రిలు ప్రజలకు వ్యతిరేకముగా నెప్పుడు నడువ ప్రయత్నించెదకో అప్పుడు వారు పదార్థపుటలకు నిక్కువము. వచ్చే ఎన్నికలలో వారిముఖము నెవ్వరు చూడరు. ఇందుకే సంఘకార్యదర్శులు వ్రాతములకముగా సాక్ష్యములను కోరిరి. బహిష్కారము ఆపజయము పొందినయెడల వారిట్లుచేసియుండరు. మూజివాడే సాక్ష్యమే తీసికొని యుండెడివాడు. ఎట్లులో కొంతసాక్ష్యము వాకర్షించుటకు వారేపన్నగడను పన్నిరి. వారులు నివేదిక నంపుటకు భారతీయులు సాయము చేయవలెను. మద్రాసు రాష్ట్రములో నీయెత్తుకు వై యెత్తు వేసివాము ప్రజలు సంఘమును బహిష్కరించెదమని సంతకములు చేయునట్లుచేసివాము. పాక్ష్యము నిపునాదను పత్రములమీద సంతకములు చేయనివారును వచ్చే యెన్నికలలో శాసనసభలకు ఎన్నుకొనబడరు. సంఘమును పంపార్యము

గా బహిష్కరించవలెనని వారితో భోజన ప్రతిభోజనములు కూడ జరుపరాదు. కంజాయి గోను చెన్నపట్టణములోను కొండరు సంఘమువారికి నేపాపూర్వముగా వింతు లిచ్చుటచే నాకు మంచి పశ్చాత్తాపము జరిగినది. భారతీయులు సంఘమును ఆమోదించిరి అని సంఘమువారు ప్రేంట్ల మనము చూచియుండున్నాము. దీనితోపాటు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమునై మనము ఆంవోన జరపవలెను.

వివిధ రాష్ట్రములలో రెండు శాసనసభలు యేర్పాటుచేయుటకు నిశ్చయింపబడెనని తెలియుచున్నది భారత శాసనసభ అధికారములనుకూడ కొంత హక్కులైనవియూచోచించిరి మన! ప్రత్యేకము ఉపాయములపై నుపాయములు పక్కము మరలను భంగపరుపవలెనని ప్రశస్తిండు చుండుటచే మన మెల్ల పక్షముల ప్రమత్తులమె యుండినలెను హిందూ మహమ్మదీయ ప్రత్యేక విషయమె అలొచ్చి పథకారి తీర్మానము నామోదించవలయును. తీర్మానము అభిప్రాయ భేదమున్న విషయములలోకలకత్తాకాంగ్రెస్ లో వికముత్యము చేమారగలదు ఇచ్చటికి మనము చాల అభివృద్ధి గావించాము. కలకత్తా కాంగ్రెస్ దాక ఊరకుండక మంచి ప్రయత్నము పలుపుచుండినలెను.

అఖిల భారత కాంగ్రెస్ సంఘమువారు డిల్లీ మహమ్మదీయుల కోరికలను విచారించిరి. జేకరు, కలకత్తా మూడవ గారు తీర్మానమును ఆమోదించియే యుండుట. మద్రాస్ కాంగ్రెస్ సభ దాని నామోదించినది అన్ని పార్టీలును యీ తీర్మానము ఆమోదించెదరని కోరుచున్నాను.

Applications are invited from qualified Upper and Lower Subordinates for permanent acting appointments under the Kistna District Board as Overseers on Rs. 80-5-150 and Sub-Overseers on Rs. 60-3-90. Applications should reach by 15-2-1928 to the District Board Engineer, Kistna, Masulipatam. 4800 Dt. Bd. Engineer's (Sd) S. Vaidyanatha Office, Kistna, Chalakalapudy. Iyyer Avl. B. A., M. E.,

దివ్యరంగవైద్యశాల

వేటపాలెం. శ్రాస్త్ర శ్రాస్త్ర విశిష్టులచే చిక్క మొండి వ్యాధులను స్వంతుపాద గ్యారంటీ ఇచ్చి పురుగుదుము. మివాన్ దివ్యరంగ వైద్యశాల ప్రాయము. "నెక్స్ట్" ఈ మందు మొండి మర్మపాన వ్యాధులకు గ్యారంటీ. మొండి గగిరియా సమామేహం, స్త్రీల మొండి మర్మపానవ్యాధులు నపుంపకత్వం వీటికి గ్యారంటీ 6-2-0-0. మందులు పనిచేయనిచో ఖరీదు వాతను. 4498

ముఖ్యమగు తీర్పు

హాసరములు న్యాయమూర్తి వేపా రామేశంపతులు (బి. ఎ. బి. ఎల్, చెన్నపురి హైకోర్టు న్యాయమూర్తి) గారు 11-4-28 నియిటుల వ్రాసిరి. "నేను యెల్లప్పుడును కొళాయిసీల్లను మిక్కిలి కొద్దిగానే వాడెదను. ఇప్పుడు నీటియెద్దడికూడ తటస్థించుటచే కొళాయిసీల్ల వాడుక నింకను తగ్గించదలచి నాగృహమున నొక నూతని (ట్యాటు-వెలు) త్రవ్వించితిని లిమా బ్రదర్సువారి యొద్ద నొక మేయర్సు పంపు కొని ఆ నూతనితో నమర్పించితిని. ట్యాటువెల్లును త్రవ్వించుటకును దానిలో మేయర్సు పంపును అమర్పించుటకును నాకైన వ్యయము మామూలు నుయ్యని త్రవ్వించుటకు వ్యయముకంటె మిక్కిలి తక్కువగానే యున్నది."

మేయర్సు పంపులు

కావలసిన వారికి మేము నష్టయిచేసి వారి యింట్లలో నూతులలో సమర్పణము

ది లిమాయి బ్రదర్సు లిమిటెడ్.,

సోలు ఏజెంట్సు, ఫరు యిండియా

1/173 బాడ్వే; పోస్టాఫీసు నెం. 202, మద్రాసు.

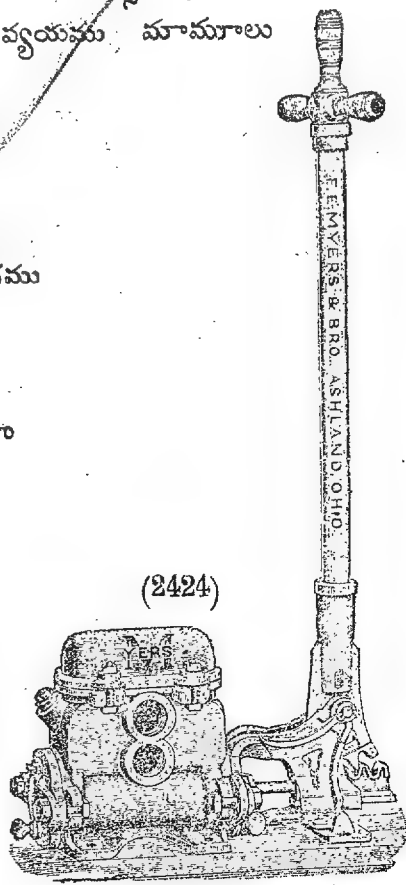
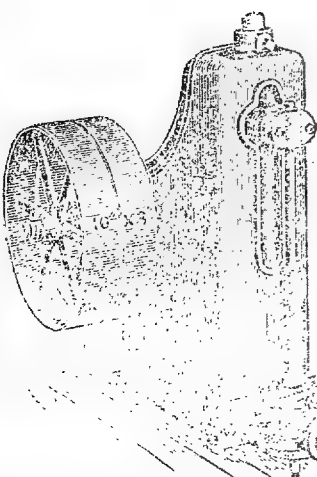
ఏజంటు:—కృష్ణ, గోదావరి, గుంటూరు జిల్లాలకు

(2424)

వైండ్స్ ఆండు కో., బెజవాడ.

గంజాం, విశాఖపట్నం

గంజాం జనరలు యింజనీరింగుకంపెనీ, బరంపురం

దేశీయవార్తలు

పనివాండ్ల పాపములు

బొంబాయి బట్టలమిల్లులు

బొంబాయి, మే 4:— కో హి నూ గు మిల్లుల పని వాండ్లపట్టు యధావిధిగానే యున్నది. ఫ్యాక్టరీలోనుండి కొలదలు పనివాండ్లు వచ్చుచు డగా పట్టుకొని వారిపై రాళ్లువర్షిస్తారు.

పట్టుకొని వారిపై రాళ్లువర్షిస్తారు.

చై నా మిల్లులయజమాను లొక నోటిను అంటించిరి.

నాలుగు నెలలవరకు ఫ్యాక్టరీ మూసివేయబడుననియు పని వాండ్లు పనిలోనికి రాకూడదనియు ప్రకటన చేయబడెను.

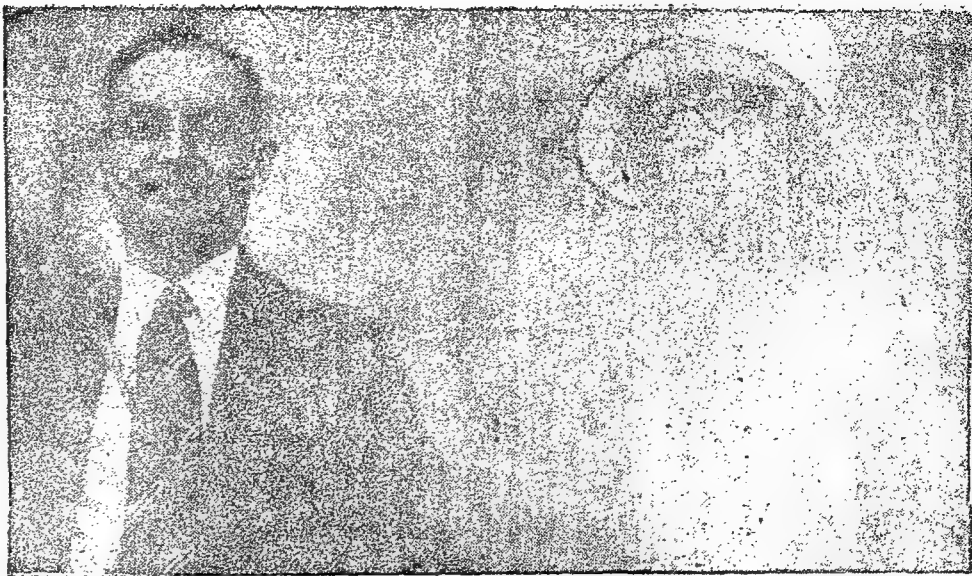
బట్టలు తయారుచేయుట నిలిపివేయబడుటవల్ల యిటీవల పాతపనులను మిల్లుదారులు చాలా నిలువచేయుచుండిరి. కాని, ఇప్పుడా నిలువనకు చాలావరకు అమ్మకమే తగ్గినది.

పట్టుకొని పనిలోనికి తీవ్రవాదియగు నొక నాయకుడు ఉపన్యసింతుడు నిట్లుచెప్పెను. పట్టుకొని లండనుకు ద్రవ్య సహాయము చేయవలసినచో దినమునకొక లక్షరూపాయలు కావలెను. కనుక పనివాండ్లందరు గ్రామదులకునోయి మా ర్యాడీలవద్దగాని, ధాన్యపు వ్యాపారకులవద్దగాని ఆరువుతెచ్చు కొనవలెను. వారొకచో ఆరువు ఇచ్చి నియోజకల పనివాండ్లు తిరిగి పని చేసవలెనని ప్రకటన చేసి మట్టు పడకు మర్యాడీలను వర్తకులను బహిష్కరించవలెను.

తాతాకంపెనీ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీపనివాండ్లు

బొంబాయి, మే 4:— జమ్మయ్యపురములోని ఉక్కు ఫ్యాక్టరీలోని పనివాండ్లు తిరిగిపనిలో చేరమన్నారు. ఫ్యాక్టరీలో కొన్ని కాలము పనిచేయుచున్నవి.

ఫ్యాక్టరీలోని అన్ని కాలములను చేయాలనిన క్రొత్త ఏర్పాట్లనుగూర్చి అధికారులు వెంటనే ప్రకటించవలయునో కోరుచున్న పట్టుకొనినదిగా యివ్వవలసినదిగా కోరుతు పనివాండ్లు తీవ్రవాదులు చేసిరి. (ప్ర. ప్ర.)

డా॥ సుధీంద్రబోసుగారు, వారినతి (అమెరికను స్త్రీ)

గతవారము బొంబాయి రేవులో దిగినపుడు తీయబడిన ఫోటోపటము

లిలోవా కూలీలు

కలకత్తా, మే 4:— ఈ కుటుంబమును రైల్వేవారి యొక్క లిలోవా కర్మాగారములలోని పనివాండ్లు జిల్లాకలెక్టరువద్దకువెళ్లి సమాధానపు ఏర్పాట్లచేయవలసినదిగా కోరిరి.

రైల్వేకంపెనీ వ్యవహారములలో కలెక్టరుల జోక్యము కలుగజేసికొనబడదని ఆయన బదులుచెప్పెను.

కాని పని వాండ్లందరూ పనిలోనికి వచ్చేయడంతో కలెక్టరును రైల్వే ఏజెంటు చెప్పినవియు, పనివాండ్లు బెడ రించబడవలయు, సత్యాగ్రహము సాత్విక నిరోధము పనివాండ్లు చేయుటకై పనిలోనికి రాకూడదనియు రైల్వే ఏజెంటు చెప్పినవియు జిల్లా కలెక్టరుగారు చెప్పిరి.

పనివాండ్లు తిరిగిపనిలోనికి పోవుటకై సాత్విక నిరోధము చేసి యితర పనివాండ్లును అడ్డగించవలసిన ఉద్దేశముగూడ అట్టి సాత్విక నిరోధము దాడవ్వరహితముగా కాంతియుతముగా చేసినచో ఎట్టి అత్యవసరము అభ్యంతరము లేదని కలెక్టరుగారు చెప్పిరి. (అ. ప్ర.)

మో హి నీ తైలము

5 తులీ నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీడర్శ ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును నుండరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగురులను మనోహరముగ పెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయముగు నువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్ట నియ్యదు. దీనియందు మనోహరముగు నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియలగును. అమృతాంజనం డిపోబొంబాయి, లేక మదరాసు.

ఆశ్చర్యము!

లోకానుభవము!!

కరతలఫలము!!!

ఇంక మీకు చింతయనవసరము.

జయవశీకరణితక ఆదృష్టతాయత్తు.

ఇది యొకమూలక సంబంధముగు తాయత్తు, దీనినిగుఱించి మిత్రులకు నూతనముగా నేదియు తెలుపవలసినదిలేదు. దీనికి 'కవచ' మనియు నామాంతరము. 'కవచ' మను పదమునకు మూతయనియు, పైకప్పుఅనియు వ్యుత్పత్తిర్థము. ఇద్దానిని రెండువిధములుగా తయారొనర్చవచ్చును. మూలకసంబంధముగా నొకటి; యంత్రములమున వేరొకటి. మాకవచము (తాయత్తు)ను ధరింపదినేదినేకస్థములుతీరి మేలు కలుగును. పెద్దలవిశ్వాసము, అధికారులవిశ్వాసము, వ్యాపారమునందు అభివృద్ధి, లాభమునేర్పడును. వశీకరిండును, మహిమవ్యాపించును తార్యము లందెల్ల జయమే ధీరము. కుటుంబకలహములుదీరి ఐక్యముకలుగును. పైశాచము, గాలశంకమున్నగునవి యాశ్రయింపవు. శిశువులకు ఏర్పడగల సకల దోషములను ధ్వంసముచేయును. భగవత్కృపాక్షమును కలుగును. ఎటువంటివ్యాధియైనను యిద్దానిని ధరించిన 5 రోజులకు గుణముఏర్పడును.

జయవశీకరణితక తాయత్తు 1 కి రు. 2. " 10 కి రు. 15. స్పెషల్ తాయత్తు 1 కి రు. 50.

గమనింపు:— గ్రహచారవశముగా సాఫల్యములేక చెడిపోవుకార్యములు గల సందర్భమున స్పెషలు తాయత్తు తయారుచేయబడును. వివరములకు వ్రాయుడు.

దీర్ఘ కో క్రూరవ్యాధి నివర్తిమైనది.

మహాపూర్వ, 27-9-28.

ఉరుగుగు గజ్యాచార్య!

నామిత్రుడు 'నానీగోపాల్' బాల్యగంజలో క్రూర వ్యాధిచే పీడితుడైయుండి, తమ 'జయవశీకరణితక' తాయత్తును ధరించిన వెనుక నిరోగియై సంఖ్యజీవనముగా నున్నాడు, తమతాయత్తు ప్రభావమునగుట కొనియాడవలసిన వాడైన యున్నాడను.

తత్సమయము, తమ 'జయవశీకరణితక' తాయత్తును ధరించుటకు నామకు ఆసక్తిగానున్నది. గానదయయుంచి నా కొక్కటి పంపించగోరెదను. (వీయమగు,

(సం) బెయిదినార్ నంది,

కిమలాపూర్, మాల్దా (Po) (బెంగాల్.)

"సంతతి కల్గినది"

అయ్యా! 88. ఆంగప్పనాయునిపిది.

నేను గడచినవత్సరము, నాకు సంతానము తప్పిపోవు విలాసము:—

తండ్రి విలాసము { బాకాన్ ఆఫీస్.
నానుమాను { పోస్టుబాక్సు నెం. 258 మదరాస్ }

టకు కారణము అడిగితిని. తత్త్వమునకు 'రక్ష' తాయత్తు తయారించవలయునని వ్రాసియుంటిరి. రక్షయు పంపించితిరి. భగవదనుగ్రహమున 11-11-28లో మగశిశువు జన్మించి సాఖ్యముగా నున్నది. తాయత్తును ధరించినపిదప సకలమును అనుకూలముగా నేనుగియుచున్నది. శిశువునకు జాతక వ్రాసి, వి. పి. గా పంపగోరెదను.

(సం) ఆర్. వీరరాఘవులునాయుడు.

జ్వరము కుదిరినది

విశుద్ధియార్, 25-1-27.

ప్రియమగు ఆయ్యా!

తమ శ్రమయు, విభూతియు అందినది. తమబాబు చొప్పున విధిచేయబడు మనుషే బిడ్డకు జ్వరము స్వస్థమైనది. శిశువునకు 'జయవశీకరణితక' యొకటి వి. పి. మూలమున పంపించుడు.

(సం) ఎన్. కుళంబైవేల్ పిల్లై,

తిరువతి 19-9-1927.

స్త్రీజాతీ హనుమదుపాసీ వి. కె. శతగోపాచార్యులు వారికి, తిరువతి ప్రాసిక్యూటింగ్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు వి. నుండరమయ్యరు వ్రాసుకొనుట,

నాఉద్యోగమును గుఱించి మార్చినచోటు మిగుల అసౌకర్యముగా నున్నదని అధికారులకు నాసౌకర్యమును గుఱించియు పలుమరు వ్రాసుకొంటిని. అడిక్టు తిరుగుగాను తిరు త్రాకి స్పెషలుగా వచ్చియుంటిని. మరలనుపుడు తమ్ము చూచి నాకష్టములను తెలుపుకొంటిని. నాపై దయయుంచి జయవశీకరణితకయిచ్చి, ఆదివారము ఆవుపాలుచే సోకించి ధరించుకొనుమని చెప్పితిరి. ఆట్లే 81-7-27 లో ధరించితిరి. 6-8-27 లో నన్ను తిరిగియు తిరువతికి మార్చించినారు. ఇదేమి యాశ్చర్యము? ఇది మనుష్యమాత్రమున జరిగిన పనికాదు తమ తాయత్తుయొక్క ఫలముగాని జేటు గాదు. తమ తాయత్తును ధరించినవారందఱును యిట్లే సుఖ మందుదురనియే నమ్ముచున్నాను. ఇట్లు,

(సం) వి. నుండర అయ్యార్.

వి. కె. శతగోపాచార్యులు, గాంధీ జ్యోతిషుడు.

అంజనేయ జ్యోతిషులయము, తిరు త్రాకిపొట్టు, చిత్రాక్షజిల్లా.

బేజిక్ వెంట్రుకలు రాలిపోయేటట్టు

చేసేపాడి లేక మిగడ

అనేక సంవత్సరముల క్రిందటనుండి మన హైందవ స్త్రీలు దేహమందంతటను వెండ్రుకలుండటం అనారోగ్యమనియు, శోథయనియు చెప్పుచుందురు. అయితే యిదిగత వశేక ఈ పాయములు కనిపెట్టిని బాధను కలిగించెడివిగా నుండినవి. ఇంక సరసముగా తయారైనటువంటి చూర్ణములు నపాయకరములైనవి. తత్కారణపు కారణములు యిటువంటివనియు నింత నరకు కనిపెట్టలేదు.

బేజిక్ డ్రెస్టిల్, ముండల హపులయందును, బాహ్య లలోను లేక స్వయముగా మార్బిక్ అందు హ్యారిస్ లిమిటెడ్ వాటర్ లూ వీధి, కలకత్తా.

మీరు మొదటిసారి నుపయోగించిన, మీరు యెల్లప్పుడు ను నుపయోగించుడు.

మదరాసువార్తలు

మదరాసు కార్పొరేషను సభ:—ఈ నెల 8 తేది సాయంత్రము 5.15 గంటలకు రివ్యూభవనమున జరుగను.

ఎమ్. ఎస్. ఎమ్. రైల్వేపనివాండ సభ:—ఈ సభ ఈనెల 7 తేది సోమవారము సాయంత్రము 4.45 గంటలకు పెరంబూరు రైల్వేస్టేషను కెడుటగడన్న మైదానముపై జరుగను. డి. కొలంబై, పి. ఆఫీకేళులు జాయగర్ గార్లు ఉపన్యసించెదరు.

ద. ఇ. బ్రహ్మనమాజనసభ:—రామరాస్త్రి బి. ఎ. బి. టి. గారు రేపు సాయంత్రము 6 గంటలకు ఆంగ్లమున బ్రహ్మనమాజ మంకిరమున 97, అన్నాపిల్లవీధిలో దైవప్రార్థన జరిపెదరు.

తిరువల్లిక్కేణి కృష్ణగానసభ:—రేపు సాయంత్రము 4-15 గంటలకు విద్యాక వాక్రావ్ సాయ్యగారు 1 వెంకటాచలచెట్టివీధి తిరువల్లిక్కేణిలో సంగీత ప్రదర్శనమును గావించెదరు.

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతసభ:—రేపు సాయంకాలము 4-15 గంటలకు చెట్టివీధి 81 వ నెంబరుగల కారదాహోలను దు స్త్రీమతి త్రిపురకుందరిభాయివలన “కపీంద్రుడు చరిత్రము” కాలక్షేపము జరుగను.

నూతనబడి బాలులు మరణించుట:—5 ఏండ్ల వయసుగల బాలుడు మురగన్ అనువాడు కుప్పియర్ వీధి ఎలి ఫెంటోగేటులో నూతిలోబడి నిన్ను సుధ్యాహ్నము మరణించెను. ఈరోజు ఉదయమున 6 ఏండ్ల బాలునికవము జార్జి బౌ ననడొక బహిరంగ నూతిలో తేలుచు కనపించెను. ఈతని తలదండ్రులు శ్రీనివాసఅయ్యర్ లేనులో కాపుర మున్నారని తెలియుచున్నది. ఈబాలుడు నూతిలోకివచ్చిచూచుచు అందు ప్రమాదమున పడిమరణించెను.

రాకపోకలు:—కల్పలు యూన్వేసుగారు, గా॥ వ్యాయమాద్రులు వెంకట సుబ్బరావుగారు, పర్ ఎమ్. సి.టి. ముత్తయ్య మొదలియర్ గారు, మేజర్ హోవార్డుగారు, డబ్ల్యు. జి. రైటుగారు నిన్నరాత్రి మదరాసునుండి ఉదకమండలమున కేగిరి.

సి. హెచ్. కన్నింగ్ హమ్ గారు మాతన పాల్గొ కువనరుగారు నేటి మధ్యాహ్నము తమ అధికారమును స్వీకరించిరి.

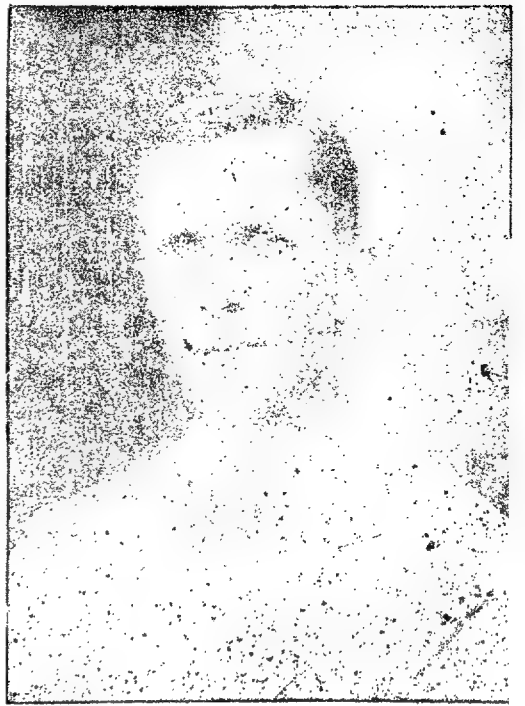
వాచ్. ఎఫ్. ట్రావర్సు ఫీలిప్సుగారు నేటి రాత్రి బోయి టెయిలులో కొళంబో వెళ్లి అనటనుండి ఇంగ్లాండు భార్యయరు.

జె. కోప్పేట్ గారు ఉదకమండలమునుండి ఎల్లండి సోమవారము మదరాసువచ్చి ఆరాత్రియే కలకత్తాకు బయలుదేరు.

ఆదిఆంధ్రుల పెండ్లి ఊరేగింపు

ఉన్నతాతి స్త్రీలు ఆటంకపరుచుట
విజయనగర, మే 5:—గాజులరేగ ఆదిఆంధ్రులు పెండ్లి ఊరేగింపును పురుగులలో బోవుచుండగ హిందూ సంఘము లోని ఉన్నత బాహు ముఖ్యముగ స్త్రీలు ఆటంకపరచిరి. పంచములు ఉత్సవక్షేయమున గూర్చి కొంతకాలమునుండి వారికి వీరికి తగవుండె. ఇరుపక్షములవారు గూడ పోలీసు సహాయమున గోరి. స్వతబాతివారిలో పురుషులు ఉత్సవమున కంగీకరించిరిగాని స్త్రీలు మాత్ర మంగీకరింపక మంచములను రోడ్డుకడ్డముగ వేసి దాడుగ నిలచిరి. ఆదిఆంధ్రులపై రాష్ట్ర రువ్వబడెను. పెండ్లికొనుకొకటి తగిలెను. (ప్రేమము.)

కలకత్తా, మే 5:—నిన్నరాత్రి కలకత్తాలో ఉరుములు మోహములో పెద్ద లోనువచ్చెను. అనేక ఊరు: నీరు నిండి పోయెను.

డా॥ ఎఫ్. గెల్లిగారు

మదరాసు ఫివరీసు డైరెక్టరుగా నియమింప

బడిరి.

(ప్రె. ఫో. వీ.)

మూలవ్యాధికి మందు

పండిత శాంతారాం, బి. ఏ. గారి

ప్రకటనము

మూలవ్యాధికి మందులను నేను 1922 లో ఉచితముగా నియ్యనారంభించితిని. ఈ సాంఘిక సేవ విషయమున యీ మందును గూర్చి ఉచితముగ తమ పత్రికలలో ప్రకటించి నాకు తోడ్పడిన దినపత్రికల, వారపత్రికల సంపాదకులగు నేను చాల కృతజ్ఞుడను. ఈ రీతిగా నేను మూడు నెలలుమాత్రమే యియ్య గలిగితిని. ఏలననగా (1) అందరును మందును కోరసాగిరి. ఈ వ్యాధి లేనివారుగూడ దానిని తమయొద్ద నుంచుకొనగోరి నాకు వ్రాయసాగిరి. అందువలన మందు విస్తారముగా కావలసి వచ్చినది. (2) నాయొక్క నికాపని అలవిగా కుండ పోయినది. (3) నేను పరోపకారార్థ మీ పనిని ప్రారంభించితిని. నాయొద్ద ధనము లేదుగాన మందునుచేయుటకును, ఉత్తరములకు ప్రత్యుత్తరములు నిచ్చుటకును, ఉద్యోగులను నియమింపగల స్థితిలో నేను లేను. ఇప్పుడు నా కొడుకులు వ్యాపార సరళిని దీనిని మరల ప్రారంభించిరి. ఇప్పుడు వైని వ్రాయుటకును లోనికి పుచ్చుకొనుటకునుగూడ మందులు తయారుచేయబడెను. ఎట్టి మొండివ్యాధియైననుగూడ తప్పక కుదురును. పూర్తిగా కుదురుటకు కావలసిన మందు నెల మూడు రూపాయలుమాత్రమే. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

“పండిత శాంతారాం, బి. ఏ. అందు నన్ను, వైల్సు స్పెసిఫిక్ అఫీసు, హతారుమండి, లాహోరు.”

వాతనొప్పులు

Rheumatic Pains

వాతనొప్పులు వాతసంబంధమైన నొప్పులు కండరములకు అమితమైన బాధగలిగించును. అట్టి వేళలయందు బేయర్స్ గారి

కాఫియాస్పిరిన్

తప్ప వేరెట్టి సాధనములేదు. ఈజిల్లు తలనొప్పిని పంటి నొప్పులను, జలుబు, నైర్యము, ఎండతాపములను త్వరలో నివారింతును.

బిల్లను నేవించిన వెంటనే కావలసిన జలమును గ్రోలిన, ఉష్ణ వేళమందలి వేడివలన తరచుగా వచ్చు అనేకవిధములైన బాధలు అతి శీఘ్రకాలములో నివారణయగును. ఎల్లచోట్లను ఎజ్జనికవరులలో రు 0-2-0 నెలకు విక్రయించబడును.

3950

విదేశవార్తలు

చీనా జపాను పోరాటము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 5:—క్రొత్త జాతీయవాదులు జపాను గృహయుద్ధమున భాగపాటును ప్రయత్నించుచు జపాను, చీనా జాతీయసేనలకు కలసికలసి పోరాడుచున్నట్లు ప్రకటించినది. వారిని చీనా సైనికులు కాల్చిరి. మరల ప్రతికూల జపాను సైనికులు గాల్చిరి. ఈ లోపుగ జపాను సేనాధిపతి చియంగ్ కేషేంగుగారితో తన యుద్ధము తిరిగి జరిగినది అని ప్రకటించి తన సైనికులను చీనా సైనికులకు కాల్చిరాదని యుద్ధమును జరిగినది. కాని జాతీయవాదులు ఇండ్లపైనుండి చీనా జపాను ప్రజలను గాల్చుచున్నట్లు మరల అల్లరి బయలుదేరెను. అధికారులు పట్టణము వారు మానలేదు.

ఉదయము రెండుగంటలకు మరల దక్షిణ చీనా సేనలు సిన్ పోను మట్టమించెను. చాలమంది జపానుల రక్షణమునకును పోవ ప్రయత్నించిరి. మూడుగంటలు పోరాటము జరిగెను పోరాటము తగ్గిపోవుచున్నది. పట్టణమున కావలసిన జపానీయులు, విదేశీయులను హత మార్చిరిని దెలియుచున్నది.

సిన్ పో పోరాటమునకు జపానువారే నిందులని హెచ్చరించుచు చీనావారు దెలుపుచున్నారు. జాతీయ యధికారిని జపానులు కాల్చుచున్నట్లు, జాతీయ వక్తలను బట్టుకొనుటచేతను చీనావారు గాల్చుచున్నట్లు జపాను సేనలు గాల్చుటచే చీనా సేనలు గాల్చుటలను జపాను సేనలు గాల్చుటలను దగవరకు గాల్చిరట. చీనావారు 100 మంది వడసెరిని అధికారులు దెలుపుచున్నారు. చాలమంది గాయములు తగిలెను చీనా సేనలకు, కిర్రులయింద, నిరాయుధులగుతేయుట ఇంకా కారణమేర్పడెననిరి. సిన్ పోను జపానీయులుగాక విదేశీయులనుగూడ జంపిరన్న వార్తలు నిశ్చయముగాలేదని డికింగువార్తలు దెలుపుచున్నవి.

సిన్ పోలో గాక ఇతరచోట్ల ప్రతికూల జపాను అల్లరులు జరిగినట్లు కాల్చుటలకు నాకాదశమవారు యంగ్ సిన్ పో గుండ పోవు తేవులకును దక్షిణ చీనాకును యుద్ధవాతలను జోషవలెనని అజ్ఞాపించిరి. ఇట్లు జపానులు వసిండుచున్నట్లు, సింగ్ లోకు ఇంకొక నాలుగు యుద్ధవాతల నందిరి. జపాను సేనాధిపతి పుకుదాచియంగ్ కేషేంగుగారికి ఒడంబడిక కుదిరెను. సిన్ పోలో యుద్ధము విదేశీ ప్రదేశమునండి జాతీయసేనలను మరలిపొమ్మిరి. నిన్న ఉదయము 7 గంటలకు మరలిపొమ్మిరి. ఆసమయమునకు, మరలిపోని చీనాజాతీయసయినకులను 1000 మందిని జపానువారు నిరాయుధులుగా జేసిరి.

జపానువైమానిక ప్రమాదము

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, మే 5:—పెద్ద విమానము, ప్రయాణికులను గొంపోవునది సరిగాపోవునో లేదో యని పరీక్షించుచుండ విమానము బ్రహ్మయనది. వైమానికచోదకు, 7 మిగు ప్రయాణికులు చనిపోయిరి. అందులో చాలమంది యాత్రికులు.

జపానుదేశీయమంత్రి రాజీనామా

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతరి)

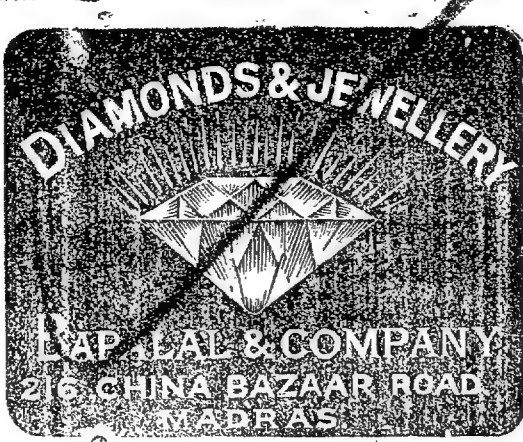
టోక్యో, మే 5:—జపానుదేశీయమంత్రి రాజీనామానిచ్చెను. ప్రధానామత్త్యుడగు తన కా ప్రభువే ఆ పనినిగూడ జూచుచున్నాడు. కర్పణలోనే మంత్రిమూలమార్పులు గలుగటం.

పెరిషియాలో మిశ్రమం

న్యాయస్థానముల నెత్తివేయుట

టోక్యో, మే 5:—10 తేదీనుండి పెరిషియా ప్రభుత్వమున మిశ్రమ గాల్పయస్థానములను రద్దుజేసెనట. దీని జ్ఞాపకార్థము 10 తేదీ ప్రతిపక్షమును పెంపుగా ప్రకటించిరి.

పెరిషియా పార్లమెంటులో గరిష్టపు కక్షనపు నంబుల చట్టమును ఆమోదించిరి.

యుద్ధ బహిష్కరణము

లండన్, మే 5:—యుద్ధ బహిష్కరణమును గూర్చి యింగ్లండు కెల్ల గూర్లకు తన తన ఒడంబడికను విక్రమించుటకు జేయుటకు ఆలోచించుటకు యెన్ టెడ్ స్టేట్స్ జర్నలిస్టు జపాను, ఇటలీ, ప్రాంకు స్వాతంత్ర్యోద్యమం అందఱును చర్చించి తీర్మానించవలసిన గ్రేటు బ్రిటను మామిలెనని దెయిత్ బెర్లిన్ గాపు ప్రతికా విలేఖరి దెలుపుచున్నాడు. కాని ప్రభుత్వమువారు పెక్కు కారణముచే ముఖ్యముగా జపానియనులతో ఆలోచించుట ననుటచేతను స్వప్రయగ ఏమియు లేలేదు. ఏపద్ధతి పవలించిన జయప్రదముగనందునో తేలేదు.

బ్యాంక్ ఆఫ్ బ్రిటిష్ యుద్ధనాకగ్రీకు యుద్ధనాకతో డికోనటచే గ్రీకునాకగూడ యుద్ధిపోవుచున్నది.

కనడావైఖరి

టోన్, మే 4:—బ్రిటిష్ జపానియను ప్రభుత్వములలో ఆమెరికా ప్రెంచి ఒడంబడికనుగూర్చి ఆలోచించుచున్నారట. ఈవిషయమై బ్రిటను వ్యాఖ్యలతో సంబంధించిన కాగితముల నియు త్వరితగతినే రాగలననియు ఈలోపుగ ప్రాంతో ఆమెరికనులకు జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను కనడా ప్రభుత్వము వారు ఆలోచించుచున్నారనియు జపానియనులు పొల్లకటకు పిలుస్తూ వాయన నభిప్రాయముతో ఆలోచించుచున్నారనియు దెలియుచున్నది.

ఈజిప్టు మంత్రివర్గము

ఆర్థికసభ్యుని రాజీనామా

కయో, మే 5:—ఆర్థికమంత్రి నవాబుడు పాపా గారు ఆరోగ్యము బాగులేదని రాజీనామాచిరి. తిరుగుల వత్తుమున కాతడు ఉపాధ్యక్షుడు. ప్రస్తుతపు కొయిలకు ప్రభుత్వమే సాగువలెనన్న ఆతిస్థానే రిజర్వ స్థితి నీయమింపవలెనట.

బల్గేరియా సప్తపరిహారములు

టోన్, మే 5:—బల్గేరియాకు ఇతరల కలిగిన వస్తువులచే వారియలసిన పరిహారము వాపుతే వలెనని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు అంతర్గతమున సిఫార్సుజేసె వాయన ప్రభుత్వం సభలో నూటలను ప్రభుత్వము ఆ విషయము పూర్తిగా నున్న పరిహారసంఘమునకు జేయవలెననియు అట్టి రెక్కరీతిగిన బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు కష్టములు వాల్చించియే కర్తవ్యము నరచెదమని కుమార్తెడకో ప్రభు నెను.

బుకారెస్టులో గాలివాన

6 గురు చనిపోవుట; 10 మంది తులగతులగుట
టోన్, మే 5:—మే దినోత్సవసంఘమువారు క్లాసి స్మర్తకల్లు మీద గాలివాన వీచెను. వడము కోడిగుడ్డు ప్రమాదముగ బడి అరుగు చనిపోయిరి. 10 మంది తులగతులైరి.

బాల్కన్సులో మరల భొకంపము

3000 కుటుంబముల ఇండ్లు నానముగట
లండన్, మే 5:—నిన్న మరల రెండు పర్యాయములు భూకంపపు దెబ్బ గట్టిగ తగిలెనట. ఇంకను మియో కొంపలు కూలిపోయినవి. స్ట్రాబుగ్ నది విస్తారం పొంగి ప్రవహించెను. వ్యవసాయముచేయబడిన భూములనుండివిచ్చెనట. 3000 కుటుంబములు ఇండ్లు లేకున్నారట.
అర్బరా ప్రాంతభయంకరముగ భంపము కాల్చినట్లు నోసిలులో 10 క్షణములు కన్పించెను.

చీనా సంక్షోభము

జపాను వాస్తవ్యులను జంపుట

సైన్యములు చెలరేగుట

టోక్యో, మే 5:—సిన్ పోలో సిన్ పో గుండ విదేశీయులను చియంగ్ కేషేంగుగారి కలిసికలసి పోరాడుచున్నట్లు. చీనా సేనలు చియంగ్ కేషేంగుగారి కలిసికలసి పోరాడుచున్నట్లు. 100 మంది జపానులు సిన్ పోలోయింక, వారిని జంపిరి. జపానావార్తలు దెలుపుచున్నవి. 10,000 చీనా జాతీయ సయినకులు సిన్ పోను గోచుకొనుచున్నారట.

7 గంటలు పోరి

టోక్యో, మే 5:—సిన్ పోలో చీనా జాతీయసేనలు జపానుసేనలు 7 గంటలు పోరాటచే సంక్షోభ మేర్పడినది. జపాను సయినకులు లయిదుగురు చనిపోయిరి. 20మంది తులగా ప్రయింపిరి. చీనాసయినకులలో 30 మంది సప్తకుంగలైను సింగ్ లోకి 2800 మంది సహాయము జపాను సేనపోవుచున్నది.

జాతీయమిత్రభవన జనీవాలో సర్పాటకు కనవావారు ఆలోచించుచున్న విషయముగూర్చి దెలిపెదరాదుని కాను న్నసభలో నడుగ తామవిషయమై వ్యాఖ్యానము చేయవలసిన చాంబర్లనుగా రిరి.

బెర్లిన్ లో ఒక ప్రత్యేక యోగనిర్దేశించి ఆనగా మెన్షర్ జమునకు లోనయి ఎక్కి డోషిగిన దొంగతనమును తానయ్య కనే చూచినట్లు నిజమేనని నాలుగు న్యాయస్థానమున దెలిపెనట.

కనడా పార్లమెంటు

గవర్నరు జనరలు భవనము

అట్టావా, మే 4:—కనడా గవర్నరు జనరలు భవనముగట్టుటకు కనడా పార్లమెంటువారు 1,50,000 డాలరులను మరమ్మతుకును సామానుల కేర్చుకొనుటకును ఆమోదించిరి. 75 అడుగులముగన, 64 ప్రతికూలముగనుండి తీవ్రముగ చర్చించిరి. నల్లింగ్ ప్రభు దంపతులకు బ్రిటిష్ కొలంబియాలో ఒక భవనము నీయన వారు గాన 70000 డాలరులను అర్జింగింపవలెనని పూర్వపు వర్తకపు మంత్రిగనున్న చాప్లినుగా రిరి. ఇండియాగవర్నరు జనరలు రెండేసి భవనములన్నవని ఓట్లకు ఎక్కిన మంత్రి దెలిపెను.

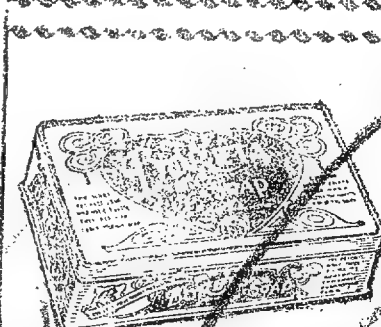
కార్మికసభ్యుడు పుశ్చునర్దుగారు ఈ విషయములో ఇండియాలో ననుకరించవలెనో దెలియకున్నదని, కనడాలో నున్న రెండు బాతులవారికి విద్యుత్తు కలుగజేయుటకు వ్యయం కోరకాలమును ప్రాచీన సాంప్రదాయము ననుసరించి వర్జింగ్ ప్రభువు చేయదలచెనని మేకంజీకింగుగారు దెలిపిరి.

బిల్లు ఆమోదించుటకు అనుకూలముగ నుండునట్లుగ్గిన ర్వులో గవర్నరుజనరలు పేరును ప్రవేశ పెట్టుట బాగులేదని దెన్చుటగారు ప్రతిపక్ష నాయకుడు దెలిపెను.

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు సంబంధములు

క్రొత్తచిక్కులులేవు

లండన్, మే 5:—ఈజిప్టుకు గరించి క్రొత్తచిక్కులులేవు బహిరంగభల యుద్ధము ముగిసిపోయిన దనుకొనుచున్నారట.

లూయిలెట్ ప్రెస్ ము.
ప్రాచీన పరిశ్రమమైనది. ఎప్పుడూ గాడ చేర్చబడినది. క్రైస్తవ మైనదాని ప్రకాశించి మనట్టివారికి బోరటా సబ్బు మంచిది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd

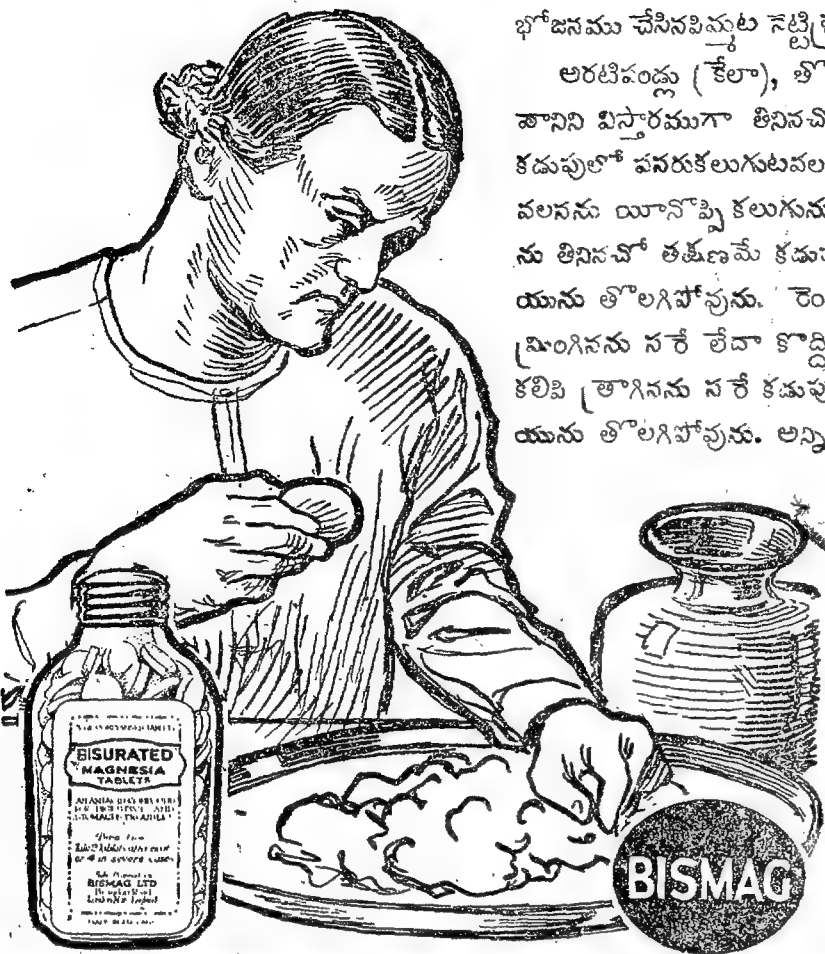
P. O. BOX 237

MADRAS

సహించి నాతో పడగకాపుకొడు.

బై సు రే టే డు మె గ్ని షి యా

భోజనము చేసినపిమ్మట నెట్టికేసును బడయవనరములేదు అరటిపండ్లు (కేలా), బొర్రోరి, అల్పాడం, మున్నగు తానిని విస్తారముగా తినినచో కడుపునొప్పి కలుగును. కడుపులో పనరుకలుగుటవలనను, వాయువులు పులియుట వలనను యీనొప్పి కలుగును. బై సు రే టే డు మె గ్ని షి యా ను తినినచో తక్షణమే కడుపునొప్పి మున్నగు భౌధలన్ని యును తొలగిపోవును. రెండు లేక మూడు గుచ్చి బిల్లలను మింగినను సరే లేదా కొద్దిగా మందుగూడను నీళ్లలో కలిపి త్రాగినను సరే కడుపులో కలుగునట్టి బాధ న్ని యును తొలగిపోవును. అన్ని పదార్థములను తినివిడిచినట్లు నిర్భయముగా తినవచ్చును. ప్రపంచమున అజీర్ణమును తొలగించునట్టి మందులన్నిటి లోను బై సు రే టే డు మె గ్ని షి యా విక్రేమమేనది. ఈమందు అన్ని మందులదు కాణములలోను దొరకును. లేనిచో మాకు వ్రాయుడు. ఆల్ఫ్రీడు ఎంగు అండు కో, లిమిటెడ్. పోస్టుబాక్సు, 40, మదరాసు.

బై సు రే టే డ్ మె గ్ని షి యా 'BISURATED' MAGNESIA

మౌచ్చరిక గుర్తులు

జలుబుగాని, శైత్యముగాని చేయుట కారం భమున తరచుగా, తుమ్ములు ఎక్కువగా వచ్చు తొరంభించును. ఆ మౌచ్చరికను వేమరకుడు. ఈ వెన్స్ పాస్ట్ లెట్స్ తో వశపరచుకొనుడు. పీల్చుటకు కష్టముగాను, బరువుగానుండి, గొంతు పుడు మా దిరిగా నుండుట వెంటనే తొలగిపోవును.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT Pastilles

కెమిస్టు లందరివద్దను అంగళ్లపిట్టి యందును దొరకును. ఈ వెన్స్ పాస్ట్ లెట్స్ తెచ్చిర్ అండు కెట్ లిమిటెడు. లండన్ లివర్ పూర్ వివరములను. పోస్టు బాక్సు. 818. బొంబాయి.

వ గుల్ల కు తెల ము

వల డబ్బీ 1-3 రు 0-6-0; వి. పి. తో 0-11-0 ఆరికాట్లు, అలచేతులు, చర్మముకారక మువలన, శిశుకా లిమల పగిలిపీరుకారుటయు, జీలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిని పగుల్లు మాని జీల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. వగుల్లనొప్పియుగడయగును. వ్యర్థక్రయము. అమ్మకాణనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

కే ద రిన్

గ్రంథకర్త:—కరణు రామస్వామి పొడరి రాఫ్రహదాగారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబాదము. జాకప్రసిద్ధముగు ఒకశిరమత చరిత్రము. అందును చదువతగిన ముఖ్య లోలో వ్రాయబడినది. ఉన్నవ లక్షిక్కారాయణనా అహిత్యముగ పీఠిక గలదు. ధర 0.4.0. ఆంధ్రప్రదేశ్ కానూనభము, మదరాసు.

మద్రాసువైద్యశాలలు

రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధీనమునకు మార్చబడుట ప్రతి రెవెన్యూడివిజనందలి లోకలుఫండు లేక మునిసి పలు వైద్యశాలలలో నొక వైద్యశాలకు తమయధీనమునకు తెచ్చు కొని దానిని కేంద్ర వైద్యశాస్థానికీ తానొకానొకానొకటిగా నభివృద్ధిచేసి త మ్మలమున పట్టణోప ప్రాంతములలో వైద్యసహాయమున కె త్కనసౌకర్యములు కలగజేయుటకు స్థానిక సంఘముల ఋణ బాధను చాలవరకు తోగించుటకై, ప్రభుత్వమువారు కొద్ది సంవత్సరముల క్రిందట నిశ్చయించి యుండెరి. అందుకు గాను యీ క్రింది మరతులను గూడ నిర్ణయించిరి 1. వైద్యశాలను చేరిన భవనములు భూమిని గూడ ఆయా స్థానిక సంఘముగాని మునిసిపల్ సంఘముగాని ప్రభుత్వమువారి కుదిరెముగా నొసగలేకు. 2. ఇందువలన చే మారు నిబంధనము స్థానిక సంఘముచే గ్రామవైద్యశాలభివృద్ధి కొరకను, మునిసిపల్ సంఘముచే పట్టణ సీటిసమపాయాభి వృద్ధి కొరకను, వినియోగింప బడవలెను. ఇందుకు సలహాదీసికో బడిన 49 మునిసిపల్ సంఘములలో 82 సంఘములు వై మర తుల కంగీకరించెను. రాష్ట్రమందలి నానాప్రాంతములలో గల నూరు వైద్యశాలలను (కూనూరు వైద్యశాలనుగూడ) ప్రభు త్వమువారు 1 వ తేదినండి తమ యధీనమునకు మార్చదలచి యున్నారు. అట్లు మార్చబడు లేదికి ఆరుమాసములు మందు నండి పన్నయికాబడిన యావధములకున్నను ప్రభుత్వమువారే భరింతురు. అంతకుపూర్వము పన్నయికాబడిన యావధములకు గ్నకు స్థానిక సంఘములు భరించును. ఇందువలన ప్రభుత్వము వారు చాల యధికవ్యయము భరింపవలసి యుండురుగాన, ఇం తవకు తెడవబడియున్నట్టియు, యిక ముందు తెడవబడబోవు నట్టియు వైద్యశాలయొక్క వ్యయములో సగముభాగము తాము భరించుట కొసగిన వాగ్దానమును రద్దుపరచు నిశ్చయించిరి. కాని, తమచే నామోదించబడిన వైద్యశాలయొక్క నిర్మాణమునకు సగము గ్రాంటును 9-2-1915 తేదీకిముందుగా తెరు పబడిన వైద్యశాలల యద్యోగముల వేతనములలో కొంతభాగ మును తా మొసగుచుందురు.

వైద్యశాలలలో ప్రస్తుతము నియమించ బడి యున్న యద్యోగములు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వాధీనమునకు మార్చబడిన తరువాత, స్థానిక సంఘములక్రింద వారుపొందియున్న పూర్వ సుభము వారు కలుపుగాని పెన్ననుగాని పొందుట కుపయోగింపదనియు, వారికి నిర్ణయించబడిన వేతన ప్రమాణములో అత్యధమవేతనమే వారి కొసగబడుననియు, సర్వనజనరణు గారికి తెలుసుజేయబడినది.

సివిలు సర్వీసు అభ్యర్థులు

గిమ్లా, మే 5:—దిల్లీలో జనవరిమాసమున జరిగిన ఇ డియను సివిలుసర్వీసు పోటీపరీక్షయందు యీ దిగువ ఆరుగురు విజయమొందిరి:—జి. వెంకటేశ్వరరావుగారు, పి. మాధవ మీనన, కంకర ప్రసాదసక్సేనా, రఘునంజలాలు గుప్త, శివ గురి జయరావు, రంగాచారి, శ్రీనివాసదేశికా కృష్ణస్వామి గార్లు.

ఉచితము ఉచితము. ఉచితము. కోటిశ్చరులు కండు. ప్రతియేడు శనకువేలరూప లక్షాధి కారలగుమన్నాడు. మీరల కాగూడదు.

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క భవిష్యత్తు రిపోర్టు

ఈవత్సరము ముమ్మక్క వ్యాపారాధిక్యతయొక్క సత్య మునుదెలుపును, ప్రపంచవ్యాప్తతీనిబడనీజ్యోతిష్యుడు, యీవిషయందు ప్రత్యేక ఘనత సంపాదించినవారు. యీవత్సరము మీ యొక్క వ్యాపారమునుగూర్చి తేదీలు వివరముతో యెట్లుజర గునదియు, వస్తుసామగ్రియొక్క పవ్వము గిరాకీ యెట్లుండెనో, కాస్త్రయోక్తముగ దెలుపును. ప్రపంచములో ప్రతిచోటకు జరుగు వివిధ వ్యాపారములనుగూర్చి వేరగ దెల్పును.

దగిన సలహా బొందుటకు తొందరపడును. పుస్తకము ధరకుగాను రు 5 కైకొనబడును. ఆలస్యము చేయరాదు. కొద్ది ప్రతులుమాత్రమే గలవు.

ప్రకాశకులు:—కవర్తి యల ఫోర్టాన్, ముంబై 1928. ప్రపంచములో వ్యాపారసంస్థలన్నియు యీరిపోర్టు నుపయోగించునున్నారు.

ఇంగ్లాండునందును—ప్రాగ్దేశములందును సపై దారులు —"స్పిడు కాంటెలంకం పెనీ, తపాలపెట్టె నెం 2056. బొంబాయి (ఇండియా)

గల భేదము లంతరించి, సక్రమాందోళనము విజయముగాంచెనని చెప్పి, నాయుడుగారు సంతసించిరి. ఈ ద్వ్యోగ పదవి లభింపగ నే, కోయంబత్తూరు తీర్థానములు గాలి కెగిరిపోయె గాబోలు! తుదకు నాయుడుగారే జయము బడసి రెండవ పక్షమువారి అవివేకమును బయల్పరుప గలిగినందులకు వారిని వారభినందించుకొనుట వింతగాదు. గవర్నరుగారు కృష్ణానాయుడుగారిని నియమించుటకు జస్టిసుపక్షమువారి ప్రోద్బలమే కారణమనియు స్వరాజ్యపక్షమువారు అనేక సభలమూలమున జేయలేని కార్యమును సర్ పానగల్ గారు శాంతముగను సులభముగను గావింపగలిగి రనియు నాయుడుగారు చాటిరి. నాయుడుగారి సిద్ధాంతమును సభకు విచ్చేసిన ఇతర బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులు ఆమోదింపజాలకజోయిరి. ప్రభుత్వద్వ్యోగసంపాదనము వలన బ్రాహ్మణేతరులకు విశేషలాభ ముండునని చక్రయశెట్టిగారు నమ్ముట లేదు. వీరికి సక్రమాందోళనముపై నమ్మకములేదు. గవర్నరుగారు నూతన నియామకము గావించుటలో సక్రమాందోళనమును గమనింపలేదనియు వెంకట్రామశాస్త్రిగారు రాజీనామా నిచ్చుటచే వారిస్థానమున నొకరిని నియమింపక తప్పదయ్యె ననియు చక్రయశెట్టిగారి అభిప్రాయము. వీరిక అమూల్యముగు సలహానిచ్చిరి. జస్టిసుపక్షమువారిలో నొకరకమువారు ఉద్వ్యోగములకొరకును మరియొకరు స్వరాజ్యము కొరకును పోరాడవలయునని చక్రయశెట్టిగారు చెప్పి, హితవును వీరు ఇదివరకే యవలంబించినటుల జోచును. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి పక్షము మొదటి కార్యముకొర కుద్యవించినటుల దోచును. నూతన నియామకమునకై ప్రభుత్వము వారి సభి నందించుటకు కన్నప్పరుగారి కెట్టి కారణము గనుపింపలేదు. సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి సిద్ధాంతమును కె. వి. మిసనరుగారు నమ్ముటలేదు. సక్రమాందోళనకు నూతన నియామకము ఫలమని వీ రెంచుటలేదు. కాని కోయంబత్తూరు తీర్థానములు వెనుకటి పరిస్థితుల మూలమున అవసరమయినను, వాని యవసర మిప్పుడు తొలగినదని, మిసనరుగారు జంతులేకజెప్పిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును నిష్కలము గావించు తలంపు, జస్టిసు పక్షమువారి కెన్నడును లేదని. మిసనరుగారు అభయ మొనగుచున్నారు. తమ కనుకూలింపని సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరుగారు లామెంబరుగ నుండుటచే, అట్టితీర్థానములను వెనుకగావింప వలసివచ్చెనట. ఇప్పుడు జస్టిసుపక్షసభ్యుడే రిజర్వుడు కాఖలో నుండుటచే, వెనుకటితీర్థానములతో నిమిత్తము లేదుగాబోలు. ఎటులయిన నేమి, కోయంబత్తూరు తీర్థానములను వాని మిత్రులును శత్రువులును గూడ మూలద్రోసి, లేనిపోని బరువును వదలించుకొనిరి. ఇకమిద వానిగూర్చి తలపెట్టవలసినపని లేదు. కృష్ణానాయుడుగారి నియామకము విషయమున గవర్నరుగారి సభినందింపవలసిన యగత్యములేదని కొందరు ప్రముఖులు ముచ్చటించినను తుదకు అభినందన తీర్థాన మామోదింపబడెను. సభాధ్యక్షులగు డాక్టరు సతేశనుగారు ముచ్చటించుచు ప్రభుత్వమునందు నల్లరు జస్టిసుసభ్యులు గలరని సంతసించిరి. ఇరువురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులును ఇరువురు మంత్రులునుగూడ జస్టిసువైఖరి గలవారేనట. ఇంతకన్నను కిమి గావలయును?

బరకాహం ప్రభువు చాకచక్యము

బరకాహం ప్రభువుగారు సైమనుకమిషను సభ్యులుగ హిందూదేశమున పర్యటనము నలిపి తమవనులను నిర్వహించుకొనుటయ గాక, ఇతర వ్యవహారములను గూడ చక్కజెట్టుకొనినటుల దోచుచున్నది. బ్రిటీషు వ్యాపారమును హిందూ దేశమునందును, అందు ముఖ్యముగ పంజాబు నందును వ్యాపింపజేయ వీలుగలదని, బరకాహం ప్రభువు కనిపెట్టెను. బ్రిటీషు వస్తువులు హిందూ దేశమునందు అధికముగ వ్యాపించుట కవకాశము గలదట. ఇతరదేశములతో వలెనె, హిందూదేశముతో గూడ ఇంగ్లండు వ్యాపారము నలుపుచున్నది గాని, ఎక్కుడుసౌకర్యముల బడయగోర లేదట ఏతరున నయినను, ఇంగ్లండు ఇండియా వాణిజ్యమును వృద్ధి జేయ వలయునని బరకాహం ప్రభువుగారు పట్టుదల చూపుచున్నారు. కేవలము జీవితావసరముల నిమిత్తమేగాక, భోగవస్తువులనిమిత్తము గూడ వాణిజ్యము కొనసాగవలయునట. ఇందుకొరకు హిందూ దేశపు మార్కెట్టును జాగరూకతతో పరిశీలించవలయునని, బరకాహం ప్రభువుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇట్టి పనిని, బరకాహం ప్రభువుగారే కావింపవచ్చును. సైమను కమిషనువారు విచారించగిన దంతగ లేదుగావున, యీ ప్రభువుగారు ఇతర పనులలో నిమగ్నము గావచ్చును. బ్రిటీషు వస్తువులను బహిష్కరించుటకు హిందూదేశము ప్రయత్నించు చుండగ, బరకాహం ప్రభువుగారు బ్రిటీషు వస్తువుల నింకను వ్యాపింపజేయుటకు బ్రయత్నించుచున్నారు. భారతీయు లీ నూతనోపద్రవమును గుర్తించి, ఏమరి యుండుట యవసరము.

ప్రైము గంద్రగోళము

భారతీయులలో నేమాత్ర మాందోళన ముదయించినను రుష్యా ప్రాబల్యమే దీనికి హేతు వని చాటుటకు బ్రిటీషు పత్రికలు పాల్పడుచున్నవి. ఈతరున చాటుచో హిందూదేశమున నిర్బంధముల సభికముగ విధింపజేయ వచ్చుగద. బాధ్యత గల లండను ప్రైముపత్రిక గూడ ఇట్టిభీతిని బుట్టించుట చోద్యము. ఇంతకుపూర్వము మార్నింగు పోస్టు పత్రికలకు మాత్రమే యిట్టియవకాశ ముండెడిది. ప్రైముపత్రికగూడ ఈ కోటిలో చేరినది. బాంబాయిలో జరిగిన కార్మికులసమ్మె ప్రైముపత్రికను కలవరపెట్టెను. దేశములో నుదయించిన పారిశ్రామిక రాజకీయ అశాంతి కంతకును రుష్యా ప్రభుత్వమే కారణ మని యీపత్రికతలంపు. మద్రాసు కాంగ్రెసు తీర్థానములకు రుష్యా ప్రోద్బలమే కారణమని సిల్హా విలేఖకు పై ప్రైముపత్రికలో వ్రాసెను. విస్తన్న చెప్పినది వేదమనునటుల, యీ విలేఖకు లేమి చెప్పినదియో వ్యాసప్రోక్తమగుచున్నది. రుష్యా ప్రాబల్య మేకారణమనిజెప్పి, హైందవ సమన్యలను తృణీకరించుటకు మారుగ, వానియం దెంతవరకు నిజము గలదో, గ్రహించి, వానిని పరిష్కరించుట పాలకులకర్తవ్యము. ప్రైముపత్రిక అనవసరభీతిని గల్పించి, నిజస్థితిని మరుగుపడజేయుచున్నది.

కెనడా : ఇండియా

ఇండియాలోవలె కెనడాలో గూడ విల్లింగుడను ప్రభువుగారు దర్పములను మానలేదు. క్వీబెక్కులో గవర్నరు జనరలు గారి నివాసము నకుగాను 150,000 డాలర్లు కావలయునని అక్కడి కామన్సునభలో ప్రతిపాదింపగ గ్రాంటు తుద కామోదింప బడినను పలువురు సభ్యులు దీని నెదిర్చిరి. రెండు పట్టణములలో వీరి కేల నివాసము గానలసివచ్చెనని సభ్యులు ప్రశ్నించిరి. మంత్రులలో నొకరగు ఎలియట్టుగారు జవాబిచ్చుచు, హిందూదేశమునందు రాజప్రతినిధికి రెండు నివాసస్థలము లుండునని నుడువగ, కెనడాదేశము హిందూదేశము నేల యనుకరింపవలయునని వుప్పువర్తుగా రడిగిరి. పరాధీనదేశమునందు ఎంతకర్చు పెట్టినను అడుగువారుండరు. స్వతంత్ర దేశములందు దుబారాఖర్చులను సహింపజాలరు. ఇకముందు కెనడా పార్లమెంటు సభ్యులు గవర్నరు జనరలు గారికి రెండుచోట్ల నివాసము నేర్పరుప సంగీకరింప రని తలంపవచ్చును.

చీనా : జపాను

చీనాజాతీయవాదులకును, జపాను సైన్యములకును మధ్య తీవ్రమగు పోరాటము ప్రారంభమయినటుల, నేటివాత్తలు దెలుపుచున్నవి. చీనావారిదే తప్పని జపానువారు చెప్పుచున్నారు. జపానువారు చీనా జాతీయవాదులను చాలకాలము నుండి బాధించుచున్నారనియు, జాతీయవాదులు ఆత్మరక్షణ కొరకు మాత్రమే ప్రయత్నించి రనియు, చీనావారు ప్రకటించిరి. తుద కీపోరాటమెటుల పరిణమించునో తెలియదు. చీనావ్యవహారములలో జోక్యముకలుగజేసికొనుటకు, ఇతరజాతుల కిది సాకుగ పరిణమింపవచ్చును.

ఉదకమండల వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రెడ్డుహిల్లు చెరువు నీటిస్థాయి

రెడ్డుహిల్లు చెరువుయొక్క ఉన్నత ప్రదేశ నీటిస్థాయి గాఢమురానుకొరకు అంచనాజేయబడిన గూ 20,000 లో సగము ప్రభుత్వమువారు భరించుటకును, సగము కార్పొరేషను భరించుటకును నిశ్చయింపబడినది. ఈపని వెంటనే ప్రారంభింపబడును.

ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధి

ఏపాఠశాలయినను యేసంఘముయొక్క విద్యార్థులనుగాని చేర్చుకొన నిరాకరించుచో, పదరహితకాల కొనగల దుప్రభుత్వగ్రాంటు కొట్టికేయబడునట్లుగా గ్రాంటు యిక్ ఎ యిడు నిబంధనలు పవరింపబడునని తెలియుచున్నది. ప్రాథమిక విద్యాభివృద్ధివిషయమున పబ్లిక్ యిన్స్ట్రక్షన్ డైరెక్టరుగారి సలహాలను ప్రభుత్వముగోరినట్లుగా తెలియుచున్నది.

ఉదకమండలం, మే 5:—పైదుల ఇనస్పెక్టరు జనరలు జె. పి. కామరనుగారు యీనెల 20 లేదీనుండి కే నెలలు కలఘైకొనెదర. వారిసానే హేబరు ఎ. సి. ఆండర్సను బి. ఎం. ఎస్. గారు పనిజేయుదురు.

కలకత్తా కాల్యలో కూలీలచావు

కలకత్తా కార్పొరేషను కూలీలు యిద్దరు రోడ్డుపైనున్న కన్నముద్వారాలోన మురికికాల్వ బాగుచేయుటకు బోయి అచ్చట ఊపిరితిరుగక చనిపోయిరి. రక్షకభటులు పచ్చి విష వాయువు తగలకుండ మొగము కప్పకొని లోబలదగి కేవలము ను బడుటకుదీసిరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

మీరు కారుకొనుటకుముందుగా నూతనమాదిరి బ్యూక్ను

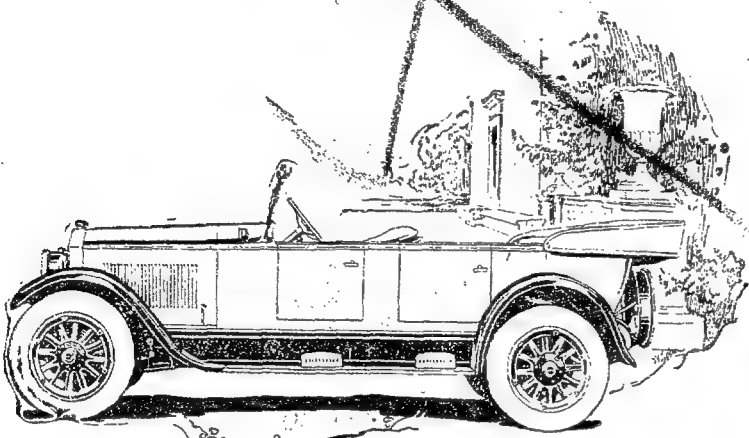
గమనించుచుండుడు

సాకార్యము లెక్కువగా కలుగజేసి, సౌఖ్యదాయకమును చేపూర్వనటి న్యూబ్యూక్ కడుసామర్థ్యమైనది, విశాలమైనది.

పాడుగాటి ప్రి లో జేసేకూర్పుండుతావులకు ఎక్కువసౌకర్యములు లాసర్పి, రోడ్డుమీద ప్రయాణమొనర్చునప్పుడు మిగుల సులభముగా పోవునట్లునర్చును.

సీరుగాని, ధూళిగాని గాలిలోనుండు మరెట్టివస్తువులనుగూని లోపలికిపోవుటకువీలులేనట్లు పూర్తిగా సీలు చేయబడెను. గనుక విట్టిదుమారమునందైనను నిరాటంకముగా పనిచేయునట్లు నమ్మకయివచ్చుగలదు. ఇంజనుకు తైల్రేవుకొ అపలు లేదనినట్లుగానే భావించదగినంత నూత్నమైయున్నది.

శాస్త్రదక్షములకు సరియైనజేతగా, ముగ్గులతో జేయబడిన డిస్కీక్లచ్, టూర్మిట్యూబ్ బ్రేక్, మరియు విశేషమైన మిగుల ప్రయాణమొనర్చునట్లును, ప్రతినిమిషమునూ, అధికసంఖ్య పీ కలిగించును.

Sole Distributors :-

R. PATEL & Co., MADRAS.

అన్నిటిలో గొప్పబహుమతి. **అదృష్టము మీకొరకు** బహుమతు లన్నియు
500,000 నిరీక్షించుచున్నది. చెల్లించబడుటకు గవర్న మెం
టు గ్యారంటీ యిచ్చును.

గేట్ గోల్డ్ మనీ లాటరీ

లోగలుపొందుటకు ప్రయత్నించుడు. హాంబర్గ్ షేటుగవర్న మెంటుచే గ్యారంటీయివ్వబడియున్నది.

మొదటి డ్రాయింగు 13 జూలై 1928

లాటరీలో 85,000 టిక్కెట్లుగలవు. అందులో 33,800, అనగా దాదాపుగా నగము, 6 డ్రాయింగులలోగా గెలుపొందెదరు.

నెలకొక డ్రాయింగు. ప్రజలమొత్తం. 6,223,850 గోల్డ్ మార్కులు లేక సుమారు పాను 311000

గొప్ప బహుమతి 5,00,000 గోల్డ్ మార్కులు

తదుపరి బహుమతులు

200,000	70,000
120,000	60,000
100,000	50,000
80,000	40,000

అక్సియల్ ప్రాన్ వెక్స్ లో అన్నియు విశేషముగా విశదీకరింపబడినవి. ప్రాన్ వెక్స్ కు ప్రాసినవారలకు టిక్కెట్లుదారులకు ఉచితముగా పంపబడును. మొదటి 3 డ్రాయింగులకు టిక్కెట్లు అక్సియల్ ధరలు.

పాను 3

నిండు టిక్కెట్లు

చివర మూడు డ్రాయింగులకుకూడ ధర లివియే.

ప్రతిజ్ఞ చార్జీలు 6 పెన్నీలు.

డబ్బుచేరిన వెంటనే టిక్కెట్లుపంపబడును. డ్రాయింగు అయినవెంటనే బహుమతులు పంపబడును. మొదటి డ్రాయింగునకు ఆగస్టు 16-6-1928 తేదిలోగా పంపవలెను.

Samuel Heckscher senr., Banker Dammtor-Street 14 **Hamburg 235 (Germany)**

Order Form.

Please send me.....

Ticket for first, second and third drawing.

Amount of..... is enclosed herewith by British Postal Orders.

Name and Address (plainly and in full):

Date:

Postage on ordinary letters is 3 d.

ఈ కాలమునకు ప్రస్తుతము ద్వితీయము యువతీ వివాహం ముఖ్యమౌ బాల్యవివాహము ముఖ్యమౌ అను విషయము విచారింపవలసి వచ్చినది

వివాహవిషయమై స్వల్పతీలో ఇదమితమని ఎవరైనా ప్రాసినారా అయితే మహాభాగ్యములో (కన్యాకా కనీనద) అనే నూత్రము క్రింద దీనికర్థము కన్యా అనేపదముకు పురుషునితో అభిసంధిపూర్వకమైన సంప్రయోగము కలుగగానే మరెట్టిదని తోస్తుంది.

ఏ కన్య ఇపుడు అభిసంధికి పూర్వమే పురుషునితో సంప్రయోగమును పొందినదో దానియందు కన్యాకేబ్బ ముండనే యున్నది. దానికి పుట్టినవాడు కానీయదు.

మహారసంభవమున "స్వర్ణాభిసంధి" కృతం వచనానువ మేనితే" అభిసంధి అనగా ఉద్దేశముని అర్థం. ఇట్లే మరికొన్ని చోట్ల "స్వర్ణాభిసంధి: కామ్యభిసంధి" అని వేదాంతకాస్త్రమున భూభిసంధి. రహితకర్మ పల్ల జ్ఞానము కలుగును అన్నాడు సంప్రయోగము ఏ పనివల్ల సంభవించునో ఆ పని.

మరొకమాట విచారించుడు. అభిసంధి పూర్వక సంప్రయోగముతో కన్యాత్వము పోవునన్నాడు.

ఏవేవో కారణములచేతను అడపిల్లకు వివాహం అలస్యం గా అయినప్పుడు "అమ్మా" ఇన్నాళ్లకు పిల్లకు కన్యచేత నిదనియని స్త్రీలు అనుకొనెదరు.

అయినా పరాకరమాధవీయంలో "లోకసిద్ధి కన్యాకేబ్బ" వివాహరహిత స్త్రీ మాత్రమాద్యే, ఏవంసతి కాస్త్రీయ: బహు: కన్యాకేబ్బ అను గృహీతాధిపతి" అనినీ.

భారతములో ఋతున్నా తాకు యశుద్ధా సాకన్యేత్వ భిక్షియతే" అని ఉదహరించియున్నది. కన్యాకేబ్బమునకు వివాహంకాని స్త్రీయని అర్థము వివాహం కాగానే కన్యాత్వం పోతుంది గదా గనుక పదకు భాగ్యంలో ఎప్పుడు కన్యాత్వం నివర్తించుచుండు నన్నాడు.

ఉద్దేశపూర్వక సంప్రయోగముతో సరే.

ఇది సిద్ధించదాకే, నన్నికా (రజస్వలకానిపిల్ల) వివాహంలో మనమిపుడు పర్యవర్త్యత ముఖ్యమని అనుకొంటూ ఉన్నవాటిలో వివాహాది నాల్గవరాత్రి, తెల్లవారుజామున కే మహాహుంకరం చేసే సమావేశంలో అలింగదూరంగా మంత్రితాంత్రియకములు పలుకుచున్నాము. అది "స్వర్ణం, క్షీర్తనం, కేళి" ఇత్యాది యెనిమిది విధములయిన, మైదునము లలో నొకటి గనుక, మహాభాగ్యంలో (కన్యాత్వవిపర్యక అభిసంధిపూర్వక) సంప్రయోగ కేవలంకే మనమిపుడు చేయుచున్న సంస్కారములే అన్యాయములా, అంతమాత్రముతో సంభావన కలుగునా. కన్యత్వము నివర్తించినదా, అయితే కన్యచేత, వీడిందని యెలాగనుకొంటున్నాము?

దాంపత్య సేవావేశములే "గృహ్యసూత్ర" భాగ్యంలో, మైదువార్యంకేయనం, అని కూడా అర్థం ప్రాసినట్లు తెలియుచున్నది. దానియొక్క "తరువాత గర్భాధానం, యథావిధిగా, తిరిగి చేయుచున్నాము" అందులేమో; కాదు, అది ముందు కలగజేపు గర్భానికి సంస్కారముగాని వధూవరులకయ్యే వివాహసంస్కారము కానేరదు, (చూడుడి, దానిసంకల్పము: త్రధమగర్భ సంస్కారద్వారా, సర్వగర్భ సంస్కారార్థం, అని, చెప్పుదుడ, వధువు కిన్ని గర్భాలు లేవుగదా, కనుక ఇక్కడ గర్భములే కడుపులోనిపిల్ల గర్భంకు క్షేమక్షేమజుతోచు|| అనినిఘంటువు|| అంటే|| ఋతుదివములు పదియారెండులో చేయవలసి గర్భాధానము."

ఇతరకాలములో చేయవలసి మిగులసంప్రయోగము కాదు. గర్భమే, దీనంతటికెల్ల ను, వివాహసామాన్య అక్షణము ఏమి చెప్పవలసినచెప్పను? అయితే, యే ఉద్దేశము? ఏ ఉద్దేశపూర్వకముగా సంప్రయోగము చేసే వివాహము అనిపించు కుంటుందో అది.

ఇట్లేలాంటి లెలుస్తుంది.

గృహ్యసూత్రంలో చెప్పినసంకల్పముకబట్టి ఉద్దేశము, సంకల్పము పర్యాయపదాలేను. సంకల్పము, ఏమని "గర్భ ప్రజాపంశ త్యర్థం స్త్రీ ముదుర్వపే, అని, నూత్రం" అర్థం త్రాతస్సార్థాదిక ర్మలలో, క్రేదాధిక్రమ-ధర్మపంశ తిన్నీ, త్రాత్రవంతుడగుట ప్రజాపంశ తిన్నీ "ఇందులో రెండుద్దేశాలున్నవి" ఈ నూత్రంతర్వాత, ధర్మప్రజాపంశ నే దాకే నాన్యంకుర్వితం అని ఉన్నది, దీనివర్థం "మీదచెప్పిన ధర్మపంశపద, ప్రజాపంశపద, రెండూప్రభు భార్యయందుంటే, రెండవభార్యను పెండ్లాడకూడదని, దానితర్వాత నూత్రములో, అన్యతరభావేకా ర్యాన్యా, అని ఉన్నది. అనగా

మీదచెప్పిన రెండుఫలాలలో ఏ యొక్కటి లేకపోయినా, దానికోసమే, (మరొకతె 6) చేసుకోవచ్చును, అయితే, ఆచేసుకోవడం వేరు దానికసంకల్పము నట్లుగా చెప్పవలె, ధర్మ

పంప త్వర్థంప్రియమద్యహే, అనియో! ప్రజాపంప త్వర్థంప్రియమద్యహే, అనియో! అల్లకాదు, పుత్రపంపంపం ఇంకా ధర్మపంపంపంపం పెండ్లి అడవినిచ్చిన, భార్యతో సంప్రయోగముచేయడా? చేయరావా, కనుక వివాహ మనగా నే రెండుదేశాలు కలిపిన ఒక ఉద్దేశమే ఉండక తీరదు.

ఏ వివాహంలోనైనా, ధర్మప్రజా పంప త్వర్థమునే గాంధూకలిపి పంకల్పము, ఈపంకల్ప పూర్వకముయిన సంప్రయోగము యేదియో అదివివాహం, ఇప్పటి సంప్రయోగభేదమున్నప్పటికీ లేదుగానయింకా విచారించుకు, అనుకున్నాను. గాంధూర్వాది వివాహము, పునర్వైవాహిక విధి: కర్తవ్యశ్రీ త్రిభిర్వర్ణైస్సమై నాగ్నిసాక్షికం || అర్థము గంధర్వాది వివాహములో తిరిగి అగ్నిసాక్షికవివాహము మూడువర్ణములవారనూ చేసుకోవాలి అని; యిక్కడ, తిరిగి మూడువర్ణములవారు అనినీ, ఎట్లుగా అనెను? తిరిగి వివాహవిధి అనడం ఎల్ల అడివరకు వివాహం అయిందని కాదా? మూడు వర్ణములవారూ అనడంఎల్ల వారంగోవర్ణం వారి కది అవసరం లేదు కాదా.

శూద్రులకు మొదటిదానిలో వివాహము సిద్ధించిపోయి యుండును. అగ్నిసాక్షిగా వివాహం కర్తవ్యమునకే, అనడం చల్ల, వైదికాధికారముతోపాటు అనక తప్పదు. ఈ అగ్నిసాక్షిక వివాహంలో, కన్యకు విత్తగోత్రనివృత్తి అనును.

సప్తపదిపల్ల శూద్రులకు:—గోత్రం లేదు. గోత్రం నివృత్తి అయితేనే త్రైవర్ణికులకు గాంధర్వ వివాహం అనబడు నంటారా అట్లు కాదు. గాంధర్వవివాహం చేసుకొన్న, దానికొడుకు, తన తల్లికి అపరకర్మ చేయవలసినపుడు దాని తండ్రిగోత్రముతో కర్మచేయుచున్నాడు. మార్కండేయ పురాణం.

శ్లో. బ్రహ్మదిమ వివాహేషు, యాతూ ధా కన్యకాభివేధో భిర్వగోత్రేణకర్తవ్య, ప్రస్థాపింజోదకాఃప్రియాః గాంధర్వాదివివాహేషు, విత్తగోత్రే న భర్తవిత్.

అర్థము. బ్రహ్మది వివాహాలలోని కొడుకు పిండదానముచేయునపుడు, తనతల్లికి తనతండ్రిగోత్రముతోనూ, గాంధర్వములలో తల్లితండ్రి గోత్రముతోనూనూ, చేయుచున్నాడు. కనుక గాంధర్వవివాహములే ఉద్దేశపూర్వక సంప్రయోగమేకాని ఆతర్వాత చేసుకునే అగ్నిసాక్షిక సంస్కారము కాదు. అందుకంటే యజ్ఞాధికర్మలు సిద్ధించడానికి ఈ సంస్కారములన్నీ స్త్రీకి పత్నీత్వము వస్తుంది.

అందుకే వాటిని, పత్నీత్వోదజ్ఞ సంయోగే అన్నాడు. ప్రజా సంయోగే అనలేదు. కావున పత్నీత్వము, భార్యత్వము రెండు వేరువేరు. పత్నీత్వము ధర్మపంపదకు, భార్యత్వము పుత్రపంపదకు. భార్య అంటే, మాయదగి నది, దీనిని అనగా, భర్తవీర్యమును. ఇందుకే వివాహం పంకల్పమున,

“ధర్మ” “ప్రజా” పంప త్వర్థము; అని రెండు మనము కలుపుచున్నాము. శూద్రులకు పెండ్లియే భార్యయే కాని, పత్నికాదు. గ్రంథకారు లెక్కడయినావాడితే, పత్ని సుహృదోపమే; నేతివీరకాయవంటిది.

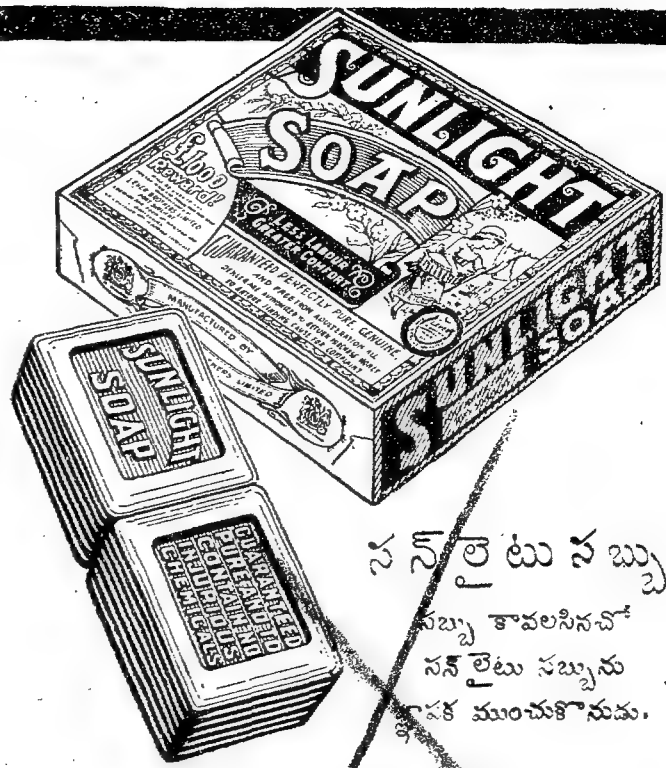
కనుక మునుపు, ఉద్యమేతద్విజో భార్య: అన్నాడు, పత్నిం, అనలేదు. అయితే, నేతివీరకాయ అను వాక్య చందంబున భార్యను, పత్నిగా చేసుకొనవచ్చు ననవచ్చు. చూడండి! గాంధర్వవివాహములో సంప్రయోగముంటే ఏమర్థం చెప్పవలెనో! దీనినిబట్టి ఎందుది విధాల వివాహాలలో ఒకే నాచూర్యముండవలె నంటే యేమి చెప్పవలసియుండును? అదిలేని వివాహ మేదయినా, ఈ యేనిమిదింటిలో నొకటి చూపగలరా? తక్కినవన్ని, కొన్నిటిలో నుండి మరికొన్నిటిలో లేవు గదా? కనుక భేదములను, పరిశీలించి చూడగా, సర్వవిధవివాహములకూ, సామాన్య ధర్మము, ఉద్దేశపూర్వక సంప్రయోగమని, తేలుచున్నది. ఉద్దేశమేమియుండును? ఏమికోరుకుంటే రెండవది, సిద్ధించునో, అది కోరితే రెండూ సిద్ధించును.

భార్యత్వం కోరుకోవలయును. ఉద్దేశము జ్ఞానరూపకము. సమవాయ భర్త, గనుక సంప్రయోగములో కర్తే భర్త; విషయము స్త్రీ గనుక, కర్మ, ఉద్దేశము సంతానము, యాక్రియకు, ఫలమిది. ఫలము వీజరూపముగా స్త్రీయందు సంక్రమించవలసి యుంటుంది.

గాన బుద్ధివచ్చినమీదట వరుడు, కన్య, సంప్రయోగము చేసి వివాహము. అప్పుడు కన్యత్వనివృత్తిని కలుగును. యిఉద్దేశము లేని సంప్రయోగంవల్ల పుట్టినవాడు, కానీనడపోవును.

వివాహ సామాన్యలక్షణము, అభిసంధిపూర్వక సంప్రయోగమే. అది లేనిది వివాహం కానేరదు.

తద్వజా రూపమునాత్రమే, అతిగోణము, సంప్రయోగయుక్తము, ముఖ్యము, యీ చర్యలవల్ల ఋతుమతీ వివాహమే ముఖ్యమని తేలుచున్నది.

నన్లైటు సబ్బు

సబ్బు కావలసినచో
నన్లైటు సబ్బును
ఇవ్వక ముంచుకొనుడు.

నన్లైటుగారు సంతోషకరమైన నవనవ యావృత్తి. దీనిని వారు చున్నకొలది, దీనియే దామ మరక మును.

ఇది ఆతికాంతమైన నువ్వున గల సబ్బు. తెల్ల నయినది ఎక్కిలి హెచ్చుగా కలుగును. చర్మమున కధికముగ హాయి కలుగును.

బట్టలకు గూడ చాల మంచి.....త్వరగా శుభ్రపరచును. మృదువుగా నుండును.

నన్లైటు సబ్బు

మనుష్యులకును బట్టలకును గూడ పనికి వచ్చును.

SUNLIGHT SOAP
ఇది చాల పరిశుద్ధమైన దనుటకు
(పరిసోపు గొనుచు) 1000 వాసులు గ్యారంటీ

IS/9/172

అయితే, రజస్వల అయితే చేయరాదన్నదగదా, బ్రహ్మది వివాహాలు, ఎట్లు సిద్ధించును? అనే ధర్మమును గదా, అనవచ్చును. అవును. ఋతుమతికి దానార్హత లేకపోలేదు. భారతములో “ఋతున్నాతాకు యాశుద్ధా, సాకశ్యే త్యభిధీయతే”

తా|| ఋతున్నాతముచేసి శుద్ధయై పురుషపంసర్గం లేనిదయితే, కన్యయే అన్నాడు.

కన్యకు గాస్త్రసర్వములలో దానార్హత లేకపోలేదు మరి యెవరికి, అనగా, శ్లో|| కామ మామరణాత్మిమే, ద్దుహికన్యర్తు మత్వపి, నచే నై నాఃప్రయచ్ఛేత, సుగహీనాయకర్మి చిత్.

తా|| కన్య ఋతుమతి అయినప్పటికి, సుగహీనుని కిస్సరాదు. ఆమెను మరణాంతము, యింటనే ఉంచవచ్చును.

దాశాధికారం లేకపోతే (ప్రయచ్ఛేత్) నిషేధ మెందుకూ? (కారవంతు రజస్వలాం) రజస్వలను దానముచేస్తే నరకము వచ్చు నన్నాడందుచో? నిజమే కాని, రజస్వలకేగాని, ఋతుమతి అని అనలేదు గదా.

చూడండి || ఈ శ్లోకములు. అష్టవర్ణాభివేదారీ, నవవర్ణాతు రోహిణి, దశేష్వా, భవేత్కన్యా, అతహర్ధ్యం, రజస్వలా.

శ్లో|| గారేందదన్నాకపృష్ఠం వైకుంఠం రోహిణీం దదత్, కన్యాందదద్రవ్యాలోకం, కారవంతు రజస్వలామ్! అని ఉన్నది.

తా|| పది సంవత్సరముల దాటితే రజస్వలేకదా||

మరి మనః|| త్రింశద్వర్షం వహేత్కన్యాం పృథ్వ్యాం ద్వాదశే వార్షికే|| అన్నాడు. నరకములో పడమనేనా అని అభిప్రాయము? లేక దానంలేని గాంధర్వాదులే చేసుకోవని యో? మరిన్నీ 8.9-10 ఏళ్ల దానఫలము మాకక్కరలేదుగాని ఏల్లలను కనుకొని నుఖంగా ఉండనీ అని ప్రత్యక్షఫలమును కోరుతూ దానంచేయరాదా? ఫలము కోరకుండా కర్మలు చేస్తే ముక్తివస్తుందని ఉపనిషత్ప్రధానము కాదా? ఉత్తముయిన ముక్తిదోరుకుతుందిగదా చేస్తే నరకంవస్తుందన్నాడే! ముందుకు పోతే గొయ్యి నెనుకకు వస్తేనుయ్యి, ఎట్లాగనగా నరకంవచ్చే కాలములో మునివేయండి బాధకముంటే మానండి యాక్రకా

లములోకూడా పురుషో పుణ్యమో వస్తే దానంచేస్తారా. అట్లుగానే రజస్వలకాలంముట్టరాదంటే చతుగస్నానంతర్వాత కూడా మరి ముట్టరాదనేనా ఈ అర్థము. ఋతున్నాతాకు యాశుద్ధాసాకశ్యేత్యభిధీయతే, అంటున్నాడే ఎక్కడనైనా ఋతున్నానంతేసినదానిని దానంచేయకూడదని వచనముంటే మనము విచారించక తప్పదు. స్త్రీపురుషులు కూడా ఆలోచించదగినదే.

అయితే ఒకవేళ వసిష్ఠవచన ముందంటారా ప్రయచ్ఛేన్నగ్నికాంక్ష్యామృతం కాంభయాత్ప్రితా ఋతుమత్యాంహి లిష్టస్త్యాం దోషః కిత్తర మృచ్చతి అనేది ఋతుకాలంవచ్చి పోతుండేమో అను భయంవల్ల నగ్నికనే యిచ్చినేమవలెను. ఋతుమతి అయిఉండిపోతే శిండీ దోషము అని గదా తాత్పర్యము? దీనివల్ల ఋతుకాలంవచ్చిపోతుండేమో అన్నభయంతో ఇచ్చినేయుడు. ఋతుకాలంవచ్చి ఇవ్వకపోతే దోషము వస్తుందని కాదా తాత్పర్యము? ఋతుకాలములో ఇస్తే దోషంకేప్పినాడా ఇవ్వకుంటే దోషం చెప్పినాడా ఇవ్వకుంటే దోషం చెప్పినాడు. అయితే ఇచ్చినేయుట ఉత్తమపద్ధతి.

అందుచేతనే, బోధాయనును ‘అపినాగుహీనాయ నోపయంధ్యాం రజస్వలాం’ అన్నాడు. సుగహీనునకైనా యిచ్చినేయండి! ఆలోచించుట యుక్తముకాదు,

కాని రజస్వల అయినదానిని అడ్డకండి, అన్నాడు గదా. లేకపోతే, (నోపయంధ్యా, త్రంటే ఉంచినేయకండి అనియో? ఉంచనద్దు, వడ్డంటే ఏలాగుచేస్తారు? ఉంచకంచేస్తారు, దీనిముందుముక్కు ఏమిటి?

దద్యాన్మునతే కన్యాం, నగ్నికాం బ్రహ్మచారిణే, అపివా సుగహీనాయ, అని, తా. సుగహీనుడైన బ్రహ్మచారికి రజస్వల కాని పిల్లను ఇవ్వవలెను. రజస్వల అయితే సుగహీనునకైనా యివ్వవలెను. ‘దద్యా’ తన్నాడుగనుక అని అర్థముంటారా? కానియ్యి, సుగహీనునికైనా రజస్వలను ఇవ్వన్నాడు “నోపయంధ్యా త్రంటే అడ్డనద్దు అని తాత్పర్యము చెప్పితే ఆమె వివాహం చేసుకొనగోరినపుడా, ఒక రడగవచ్చినప్పుడు

లేక వివాహం చేసుకోవలసినప్పుడు, గుణహీనుడైనా యిచ్చిలేయండి, అడగవద్దు. ఆమెకు ఇంకా యిచ్చలేకుండా ఉండి అడగవచ్చినవాడు గుణహీనుడైతే (మనువు చెప్పినట్లు, కామ మామరణాత్రిష్టే.....గుణహీనా యశస్వినీ) చచ్చేదాక ఇంట్లోనే ఉండవచ్చును. చూడుడు. తర్కవ్యాకరణ, సూత్ర ములచేతను యెన్ని ఆరాటాన్నివో చూడండి.

విద్యార్థ మొక్కటేకాదు, కనుక, కన్యకు, ఇచ్చ ఉంటే రజస్వలకానిదానికికూడా గుణవంతుడు వరుడు అడగవచ్చే దానం చెప్పబడియున్నది. రజస్వల అయితే ఇచ్చ ఉన్నప్పుడు గుణహీనుడైనా యివ్వవచ్చును."

రజస్వలకానిపిల్ల కుమారు, మంచివరుడు కావలెనని యిచ్చయిండవా యందుకు. తటస్థించినప్పుడు చేయవచ్చు"

ఇంతెందుకూ, నిషేధాలన్ని దానాల కున్నాయిగాని, వివాహానికిలేవు, గాన ఫలంకావలెనంటే దానంచేసివేయండి, ఋతుమతి అయినదే గాని, వివాహమునకు ముఖ్యకాలము కాదని నా అభిప్రాయము.

కనుక ఫలంకావలెనంటే దానంచేసివేయండి. ఋతుమతి అయితేనేగాని వివాహమునకు ముఖ్యకాలము కాదు.

కూకాండదానమునకు, కన్యాదానమునకు, మంత్రము ఒకటే గనుక వివాహములో దానభాగ విధికాదు, దానికి భేదము ప్రధానమని కాస్త్రజ్ఞులందురు.

మనముచేయుచున్న వివాహమునూడగా, అర్చనాకాదు. అశుభకాదు. పరప్రేమగా ఆశురానికి. ఆరానికి అవసరము లేనట్లయితే "బ్రాహ్మదై వాదుల కర్మం చెడును"

అపస్తంబసూత్రంమారుడు, అర్చనా అయితే రెండవపు తిస్తున్నారా 'శ త్వరిచారణలో అపలాపనంబు.'

సప్తశిస్తున్నారా? శతమరణ, అందరూ ప్రస్తుతకాల ములో సామ్యపుష్పకుంటూనే చేస్తున్నారా?

"వీతప్రవరప్రేమదాది అనురాగ యోగేక! నాశ్యేషు, అర్థలోపా త్తన్నాడు."

అపస్తంబగృహ్యసూత్రభాష్యంలో మనముచేయుచున్న దొకటి, చెప్పమన్న దింకొకటి ఆనవలసి వస్తుందేమో.

వివాహకాలము మనపు, గౌరవముకు అపస్తంబుకు మొదలగువారు వివాహప్రకరణంలో దానము చెప్పక, మరొక ప్రకరణంలో ఏల చెప్పినారు?

ఇందుకే మాసందేహము తీరినదిగానూ, ఋతుమతివివాహ ము ముఖ్యము, దానంచేయవచ్చును, నగ్నికా వివాహము గౌరవము. విధిలేనప్పుడు అనగా మరి ఇంతకు ఉత్తమవరుడు దొరక నపు డని, మాఅభిప్రాయము.

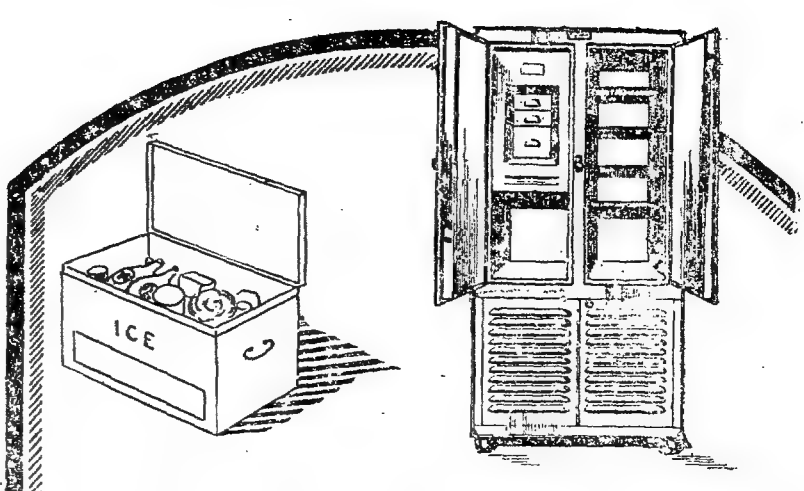
అయితే నాసోదరీమణులు, తత్వమును ఖండించినా నని అనుకోవద్దు.

ఋతుమతివివాహము కూడదనిగాని, నగ్నికనే వివాహ ముచేసుకోవలెను అనిగాని తాత్కాలిక సూత్రములయినా తెల్పు లే, నాసోదరీమణులు దారికి రాదలచి వ్రాసుకొన్నాను.

తెనాలి మల్లాప్రగడ గుర్గంట.

మోటాకొరకనందు సుఖముగా ప్రయాణము చేయగోరినట్లయితే యీ మానెను మాత్రమే సుపయోగించవలయును. మీ కాగన కుడయోగియటకు త గి న మానె యిదియే అన్ని చోట్లందును

కలిగి మాయబడిన డబ్బాలో బోసి అమ్మబడిను. క్యాస్ట్రో, మోటారును తయారు చేయు వారిచే క్షామింపబడినది. కాబట్టి మీరును వారివలెనే క్యాస్ట్రోలు నుపయోగింపుడు.

మీరు మంచుగడ్డ కొనుటకు బదులు

FRIGIDAIRE
ELECTRIC REFRIGERATOR

మీరు కొనుమంచుగడ్డ అనాలోగ్యకర్మగాను, అంద రహితముగాను, నవ్వుదాయకముగానుండి అమితవ్యవధును గలిగించుచున్నది. ఎల్లప్పుడూ పస్టయిచ్చుచోట్లు ఫ్రీజర్ ను ఆరంభించి వనియొనర్చునగును.

ఫ్రీజర్ నకును ఖర్చు, మీకు సాధారణముగా కొను మంచుగడ్డ కంటే ఎక్కువ విలువకాబాలదు. పట్టుపొంతము లకు దూరముగానందు పల్లెయందు ఎల్లప్పుడూ పస్టయిచ్చు బదులు డెల్కోరెల్ టోనెట్ నుపయోగించవచ్చును. ఫ్రీజర్ నమచ్చుకొని సౌకర్యములను పొంది సౌఖ్యదాయకులు కంటే ముఖ్యముగా ఆహారము కనార్థముల సంబంధించిన మట్టు వాయుపరిశీలకు వీరవక స్వేచ్ఛను పొందుదు.

ఉచితముగా నంపబడు ఫ్రీజర్ వివరములకు వ్రాయుడు. కాపనను సింపి పోస్టులో వేయడు.

VOLKART
ENGINEERS

భొంబాయి, మద్రాసు
లాహోరు, కరాచి
లోకల్ డిలర్స్,
తెన్ బెనట్ అండు కో లిమిటెడ్.

కౌపను
మెసర్స్ వాల్ కార్ట్ ఇంజనీర్స్
పోస్టుబాక్సు నెం 199 బొంబాయి
ఫ్రీజర్ ఎల్లప్పుడూ రిఫిలెషన్ కను
గురించిన వివరములను తెలుపు పుస్తకము
ను పుచితముగా పంపుడు.
పేరు.....
వీధి.....
పూరు.....

గ్రంథాలయములు

రామస్వామి మొదలిగారి ఉపన్యాసము
మదరాసు గ్రంథాలయ సంఘ యజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము వై. యం. సి. ఎ. వభాళలో ఎ. రామ స్వామి మొదలియారగారు గ్రంథాలయోద్యమము యజమాన విద్య అను విషయమునుగూర్చి యావన్యసించిరి. పభికులశేతులు వచ్చిరి. గౌ. వి. రామదాసుగారు అధ్యక్షతనసాించిరి. ఉపన్యాసముల్లింగు వచించిరి.

యజమాన విద్యావిధానము మనదేశమునలేదు ఈ విషయమై యెవరును బాధ్యత తీరికొనలేదు. ప్రాథమిక విద్యలో బాటు పెద్దవారికి విద్యకూడ గరవులు అవసరమైయున్నది. చదువులు వ్రాయుట లేకకలుచేయుట నేర్చుకొనినంతమాత్రమన విద్య పూర్తికానేరదు. దానివలన అంత ఆలోచనాశక్తికలుగదు. ఈ కారణమున ప్రజలవిద్యాభివృద్ధికి కొన్ని దేశములలో కంటిన్యూవెన్ క్లాసులను ప్రారంభించిరి.

జులై 14 రేండ్లదాటిన పిమ్మట యీ కంటిన్యూవెన్ పాఠశాలలకు బాలురు బోవుటకు నిర్బంధపద్ధతి కలదు. అచ్చట వీరికేతన నోక వృత్తిని నేర్పదురు. పెద్దవారికి విద్యగ అపుట ప్రపంచజ్ఞానమును కలుకజేయుటకొరకే.

పూర్వముకూడ యిప్పటివలెనే పెద్దవారలవిద్యనుగురించి యెవరును కలపలేదు. ప్రస్తుతకాలమున వారలకు విద్యగరవులు గ్రంథాలయములు సహకారులుగ నుండగలవు. పాశ్చాత్య దేశము లందు గ్రంథాలయవ్యాప్తికి ఎక్కువ ప్రోత్సాహము ఉత్సాహము తోను వనిజరుగుచున్నది. ఇంగ్లాండులోవలె మదరాసునందును గ్రంథాలయముల గ్రంథాలయమొకటి యుండి గ్రంథసంపాదన జేయుచు చిన్నచిన్న గ్రంథాలయాభివృద్ధికి గ్రంథముల నొసగు య తోడ్పడి న చో బాగుండును. దక్షిణ ఇండియాలో నన్ని ప్రదేశములకంటే నెక్కువ గా నాంధ్రదేశమున నీ గ్రంథాలయోద్యమము అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. పూర్వమువలె మతములన్నియును విద్యాస్థానములుగా జేయబడగలవు. పురపాలక సంఘములు స్థానిక సంస్థలు మున్నగునవి గ్రంథాలయములకు సామ్యునిచ్చుచు పుస్తకములను

గూడకొనగలము వాని నభివృద్ధి గావింపవలెను. జాతీయవార్తాపత్రికలకు చందాదారులుగా నున్న గ్రంథాలయములకు గ్రాంటు లొకవిడవని ప్రభుత్వవారనిరి. ఈవిషయమున వారు విగులపారబడిరి. స్వగౌరవముగల గ్రంథాలయములు ఆంధ్రదేశమునందు ప్రభుత్వమువారి గ్రాంటుల వంగీకరింపలేదు. మనదేశమున గ్రంథాలయోద్యమము ఊదజేయుండుటకు ప్రభుత్వనిరాదరణమే కారణము.

గ్రంథాలయములందు ప్రతిగ్రంథమును చదువరిగనట్టిదియై చదువరు లొక రించవలెను. అట్టిగ్రంథములనే సంపాదించవలెను అని ఉపన్యాసకులు నుడివరి.

అధ్యక్షులు సభను ముగించుచు ఆంధ్రదేశమునందు దభ్యరించుచుండిన గ్రంథాలయోద్యమపద్ధతి బలోదానముపరించినదని యీ ప్రభుత్వమువారి యుద్ద్యమమును అణచివేసినదియు చెప్పిరి.

కె. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షులకు నునన్యాసకులకు వందనములర్పించిరి. అంత సభ ముగిసెను.

"ప్రజాశక్తి"

శ్రీయుక్త జి. వి. పున్నయ్య కాస్తిగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. ఇదివరలో ప్రకటించిన ప్రకారము ప్రజాశక్తి అను తెలుగు వారపత్రిక జూన్ మొదటి తేదీనుండి ప్రచురితకాలనందు లకు చింతిల్లుచున్నాను. "ప్రజాశక్తి" ముద్రకాలయము ప్రారంభించితమవరి పత్రిక ప్రకటించబడింది. ఈ వత్సరము వేసంగి అతి తీక్షణముగా నుండుటచేత పత్రికకు అన్ని విధముల తోడ్పడు మా కడతమ క్రులు కొంతమంది బెంగు కూరు, నీలగిరి యత్యాది తీక్షణ పట్టణములకు విశ్రాంతికొఱక వీగినందున, గ్రామదుల యందు ప్రజాశక్తి ముద్రకాలయముయొక్క వాటాలకుగాను సంచారము చేయుటకు ఎండ తీక్షణముచే నీలులెనందున ను, జాతీయవరకు పత్రిక ప్రచురణ నిలుపువలచేసితిని. ఈనెల 10 వ తేదీ నాడు మద్రాసులో బయలుదేరి నేనుకూడను నీలగిరి. పెళ్లదలచితిని. జూన్ మాసారంభమున నీలగిరినుండి కడపకురాగా నే పత్రిక పని ప్రారంభించి అనతికాలములోనే "ప్రజాశక్తి" ప్రచురించగలను. పత్రికకొఱక జూబులు వ్రాయుచున్న విశ్రులు ఆలస్యమునకు మన్నింతురుగార.

జీవామృతము

నేనించిన విదవ

“క్రాంతశక్తిని, బాల్యతేజస్సును”

బడసిన

ఎం. ఎ. హరిశ్చంద్రరావుగారు (బ్రహ్మ) దయతో పంపిన ఛాయాపటము.

“మీయొక్క జీవామృతమును సప్తనీయము ప్రకారముగా ఒక పావుబుడి నేనించే పరికి దీనియొక్క బ్రహ్మం దమైర గుణము చెప్పనలసికొనును. మొట్టమొదట దీనియొక్క పని నాయం ద్రవ్యమును గట్టిపరచినది. ఆహారమైన జీర్ణ క్షిని గలిగించినది. దీనియొక్క గుణముగావలన చెప్పుటకు శాతరముగాదు. ఇట్లు నిత్యము మటుమాయమై పోయినది. కండ్లయొక్క దృష్టి జాప్తి పోయినది. పిల్లలు వద్దకువచ్చి గంటలకొలది వ్రామావున్న సమయములో నడుమునొప్పి యుండెడిది. కీటిని స్పృశించిన మీ జీవామృతము నివారణ చేయగలిగినది. ముక్తి యొక్క ధవళలలో దంతములు పండ్లు వాటికి పటుత్వమును గలిగించినది. పండ్లకు మంచి తేజస్సును గలిగించినది. నోటిలో నాలుక వద్దనున్న నెలెవా Saliva ను Refine చేసినది. రక్తకుప్పిలి చేయుటలో దీనికి విలంబము లేదను కొందును. నాయొక్క ప్రతికండరమును గట్టి పడినది. శరీరములో క్రాంత శక్తి యుద్ధవింధియు తెలియుచున్నది. శాశ్వతవర్షమును మంచి యొర్రని క్రాంత రక్తముతో ఒక వర్ష మెరుపువలె బాల్య తేజస్సువలె యాచుటకు సారఫు గలగ జేసినది.”

“ఇది క్యాంపులో నాయొంటి ప్రక్క నోకరు అనేక యింగిళు మందులపై దబ్బు వ్యయము చేసి వానికన్న Constipation అనే రిజల్టుతో ప్రయాసపడుతూ వుండెను. ఆప్పుడు జీవామృతమును హానియొక్క గుణమును ఆయనతో చెప్పి మీ యొక్క కేటలాగును చూపించి మీ సలహా గోరుమని యంటిని. కి దినములు జీవామృతమును నేనింప జేసినపిదప గుణము కనుపడగా వారముదినముల లోపల మరీ రీ బుడ్లకు ఆర్థరీచ్చి “నేను దీనిని Continue చేసెదను” అని మీ మందులను కొనియాడి యుండెను. మీ మందులపై నాకుగలిగిన సంపూర్ణమైన నమ్మకమును బట్టి, మరియు న ఆంధ్రాభిమానమును బట్టియు, శాశ్వతకొలది యిచ్చుటనున్న అరబ్బిలకన్ను యీ దేశపు యితరజాతుల యందును మీ మందుల ప్రచారమునకై పనిచేయుచున్నాను. పసంతికాలములో చెట్టుయెలాగున చిగురించునో మీ జీవామృతము ఏయొక్కదయ నేనింతురో వారి శరీరములో నున్న బలహీనత జబ్బులనుగైరాలుపోయి క్రమేణ నాడులను నరములకు జలమునిచ్చి (Salivary glands) లో నున్న ఉమ్మిసీసు అతిపలుచగా ఉత్పత్తి జేసి పైచెప్పిన చిగురింపలె ఒక నూతనశక్తి ఉద్భవించును. ఇది నాయొక్క స్వాభవము. ఈ జీవామృతము Gastic Juice ను వృద్ధి చేసి జీర్ణాశయమునకు బలమునిచ్చునని నేను ఖండితముగ చెప్పగలను. నాయొక్క Crystalline lens నుండరముగ నేత్ర నాడులు బలము జేసినవి.”

బ్రహ్మ
18-2-28

(Sd) ఎం. ఎ. హరిశ్చంద్రరావు.

జీవామృతము పెరుగు 3-4-0 లు

నిస్సత్తువను హరించి, వ్యాధుల నాటక పరచగల శ్రేష్ఠమైన బలవర్ధకౌషధము.

ఆయుర్వేదాశ్రమము (రిజిస్టరు)

151, గోవిందప్ప నాయకవీధి, పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.

జైహనుమల్లో పురాతన పరిశోధన

ప్రాచీననగరమును కనిబెట్టుట

జైహనుమల్, మే 2:—అమెరికను పరిశోధకులు హె బ్రాక్ దగ్గర కిర్కాత్స్ పరు శిల్పమును కనుగొనిరి. 8 ఎకరముల పట్టుము. దుర్గములతో గూడుకొన్నది. 40 అడుగుల ఎత్తయిన గోడలు చుట్టుకలవు. 14 అడుగు లాగోడలదశ పరి. శత్రువులైన రైన ఎక్కవచ్చినచో వారిని మోసపుచ్చు రహస్యపు ప్రదేశ ములున్నవి. సైనికులకు గ్రాణములున్నవి. అందు ఫ్యాక్టరీ పద తి, రంగుపనులు, ఆయుధములు సమృద్ధిగ కలవు. హీబ్రూముత మును తెలుపగల చిన్న గృహము, పూజాపీఠముగలవు. ప్రాచీ నహీబ్రూరాజులు క్యామ్యులు, పాలు కాలమునాటి నగరముని జేవ్వచున్నారు.

ఇండియాలో రావకీయ పారిశ్రామిక ఆందోళనము

లండన్ ప్రెస్సు విపరీత వ్యాఖ్యానము

(బీమాపర్వము)

లండన్, మే 2:—సోవియటు ప్రభుత్వ కుట్రలచే ఇండియాలో బయలుదేరిన పారిశ్రామిక రావకీయ ఆందోళన మునకు కారణముని లండన్ ప్రెస్సుపత్రిక చెలుపుచున్నది. సీమానితఖరి బంపిన లేఖను ఇండియాలో కమ్యూనిజమును శీర్షి కతో ప్రకటించెను. నేటి భారత ఆందోళనమంతయు కమ్యూ నిస్టు ప్రచారముచే గల్గినదనుట పరిశోధనాత్మక మనుచున్నారు. కాని ఆతివాదులగు భారత నాయకులు మాస్కోలో గూడి రనుట కంతమాత్రము వదిలియు లేదనుచున్నారు. మర్రా నులో జరిగిన కాంగ్రెసు తీర్మానము లన్నిటిని కమ్యూనిస్టు పనిచాండు రైతుపక్షమువారి ప్రకటనల ననుసరించియే జేసి రనుచున్నారు.

నూతనములో విడతలదండు లేదనియు ఈజిప్టులో కొద్దిరాష్ట్రములం దున్నవనియు ప్రతిపదికను నష్టమురా లేద నియు కామన్వెల్త్ లో చాంబర్లెనుగారు చెప్పిరి.

సంవత్సరాంతము లోపుగ యువరాజు ఆఫ్రికాకేగునటు ఆయనవెంట గ్లవు పెద్దరుప్రభు లేగునట. ఆఫ్రికా స్థానికాధి కాదులతో అధినితకార్యాలయమువారు ఉత్తరప్రత్యుత్తరము లను జరుపుచున్నారు.

తెలిసియాకు, రషియా, నూతను, పబ్బులను ఎగుమతి జేయునట. త్వరలో ఎగుమతివ్యాపారము సిరముగ నేర్పాటు చేయునట. సోవియటు స్టీమురులు తెలిసియాను గలభా పోవునట.

ఇండియను హాకీటీము మరల ఉచ్చితమును 8 ఆటలలోను ఓడించిరి.

జర్మనీనుండి మేయోకన్య లండను జేరెను.

బర్మెక్ హెడ్ ప్రభువు

జర్మనీ పయనము

లండన్, మే 2:—బర్మెక్ హెడ్ ప్రభువు సోవియ టులపై ఫ్రాన్కో- జర్మను-ఆంగ్లో ఒకంబడికను జేసికొన తలం చిరన్న మాటయు, చాంబర్లెను అధికారమును అడుగుంటింబు లకు ప్రయత్నించినన్న మాటయు అబద్ధమని చాక్షరు ప్రైన్సు నుగారు చెలుపుచున్నారు.

ప్రెంచి పార్లమెంటు ఎన్నికలో గలిచిన మేయరును ఒక ప్రెంచిస్త్రి ఆతనికచేరిలో ప్రవేశించి కారెనటు గాని తప్పిపోయెను.

పపంచములోలేని సరాసరిపోవు రైలు

హన్స్, మే 2:—కింగ్స్ క్రాస్ నుండి ఎడింబరో వరకు 892 1/2 మైళ్లదూరము సరాసరి పోగలరైలు నిన్న బయలుదేరి. లండన్ ఈశాన్యరైలుదూర్గమున పోయెను. ఇందులో గుం లు ధరించుగది, క్రాంతి రైలుగది, స్క్రీనింగ్ మార్కులగది, టెన్షన్ వ్యవస్థ పని జరుగు పగ్గలకాలయ గలవు.

నకలత్వాలాగారు

పర్యలుగారి వైఖరికి ఖండించుట

లండన్, ఏప్రిల్ 8:—(మెయిన్) పర్యలుగారు, బ్రాహ్మణుల పూర్వపు కార్మిక పథ్యాలను నూతన దృష్టితో విశ్లేషించి, 50 సంవత్సరములనుండి భారతవారీయవారు లు తమ ధీకృతి పాడుకొనిననుచున్నారని పర్యలుగారు ఖండించిరి. బ్రిటీష్ యూనియనులు ఇండియాలో ఏర్పడుచుండు పాటుబడిన కనిపాండ్ర తేమము సరయుపంపునుగూర్చి ప్రశంసించుచు ఏమియు వలకలేదు.

బ్రిటీషు బ్రిటీష్ యూనియనుల అధికారుల ఘనతనే చాటింది. భారతవనివాదకై ఏమియు పాటుబడలేదు. ఇండియాను బ్రిటీష్ యూనియను కాంగ్రెసువారు బ్రిటీషుజనలకపు న్నిలువారి విధానము నవలంబించుటలు చెప్పిరి.

అవలు కాంగ్రెసు అధికారమును ఎగవేయునటుల చారి జాపిరి. ఇండియాను బ్రిటీష్ యూనియనులకు, ఇండియాని నాందితేమవరము పంపునునకు విధేయము కన్పించిరి. ఇది ప్రకృతినిధము. బ్రిటీషు రిషియూనివాద కుభయల కను విశ్వకై ప్రకృతినిధిని మస్కోలో జెప్పి ఇప్పుడు చారిటబులే మరచిరి నకలత్వాలాగారి.

ఇండియన్ టెంట్ కార్మిక పక్షము

సయిమును కమిషను

కార్మిక పక్ష వైఖరి విమర్శన

లండన్, మే 2:—కమిషన్ లో నడు పరిస్థితులను చర్చించుటకు ఇండియన్ టెంట్ కార్మిక పక్షము కొందరు గూడిరి. మేజర్ ఆట్లీగారి వచ్చిరి. రాయలు కమిషన్ లో తేనదులకు తమోద్దరిని పమర్చి చిరి. 1917 నా సమయమున జరిగెను. కార్మిక పక్షముల సహకారము లెకన జనగట వాగులేదని తీవ్రము గ ఖండించిరి. దొంగుతేబిలు పథకు పరిపడునటుల విధానమును చర్చనపును కార్మిక పక్షముల సహకారము వాగులేదని ఆక్షేపించిరి. రాయలు కమిషనులో కార్మిక పక్షముల సహకారమును గూర్చి ఆట్లీ మాట్లాడుచుకొనగా చర్చించెరట.

చీనా జపాను సేనలు డీకొనుట

లోకొయో, మే 3:—జపానీసు సేనలు జపాను త్రాగొనుట కొల్ల గొడుమండ జపాను సేనలు తలపడెను అల్లరులు సాగుచున్నవి సేనలుగర్ల జపాను సేనలు చీనా సేనలు డీకొనెను.

ప్యాంగుపేలో విమానములు

పూసంగలో రెండువిమానములు కన్పించెను. వాలుగు బాంబులను బలవ స్థాంగుపే లగర్ల ప్రేరెను. ఇంకొక బాంబు బాల్ బియవారుల యుద్ధనాకలగర్ల ప్రేరెను. ఇద్దరు స్త్రీలు, రెండు ఆవులు గాయములకు లోనైనవి. చలనము బయలుదెసెను.

1917 ల్లో క్షేట్రముగారు జిల్లాలో ప్రకటించిరి. ఇవిను సావుడుగారుగూడ కొద్ది రోజులలోనే వచ్చెదరు.

ఇటలీ ప్యాన్లు స్త్రీలకు అటలలోన, కనరతులోను ప్రవేశిల్లురాదని పోపు చెలుపుచున్నాడు. రోము దొర్లాన్ గొడ కేసులుగూడ ఇట్టి అన్యాయము జరగలేదనిరి. స్త్రీలకు మానమే ప్రధానమనియు తిరువాత్ ఆంగ్లము, బలము సాగును అవసరమనిరి.

ఎస్. ఆర్. దాసుగారు

కిక్కు, మే 3:—ఎస్. ఆర్. దాసుగారు ప్రీవీకౌన్సిలు జడ్జి నియమంబులకు రను వార్త కెట్టి ఆధారములేదని యిచ్చుట చెద్దెనుకొనుచున్నాడు.

ఒకేబాడ్డి మూలబిందుచే రక్తమూలమును ఆపుచు ఎంతకాలమునుండియున్నా ఎంతో తిమగా వచ్చును పనివారే. బుడ్డి 1 కి గర ౪. 2 కి పాలు సాక్కింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బెడియల్ ఫార్మర్, ప్లవర్ బెరారు, జి.టి. మద్రాసు, ఆర్. ను పంపునపుడు ఈపత్రిక పేరును నూరుడు.

క్రొత్త కూర్పు

తెలుగు

[1927 సం॥ మే]

హిందూ లా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,

882

వి. ఏ. వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథనిస్తాకర్త.

4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రారావు పంతులుగారు,

వి. ఏ. వి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథనిస్తాకర్త.

నూచి అచ్చు, దళవరి కాగితములు, గట్టుకాల్చికోబెందు, వై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,

480 పేజీలు, వెల రు. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు సహా రు. 8-8-0. విట్టిరియా డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు

అస్సెస్టెన్స్ సీ మెంటు డిభములు

మరియు

కారుగేట్స్ పీట్లు వెరదులు

బంగళాలు, కర్మాగార ములు, హాలిగృహములకు తగినవి.

మిక్కిలి మేలైన అస్సెస్టెన్స్, బ్రిటీష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి పంపకదారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

గ్రామోఫోను

ఆర్గన్

హార్మోనియం

గ్రామోఫోను సింగిల్ స్ప్రింగు	రు 35	మొదలు	రు 80	వరకు
గ్రామోఫోను డబుల్ స్ప్రింగు	రు 50	"	రు 300	"
హార్మోనియం	రు 15	"	రు 40	"
హార్మోనియం సింగిల్ రీడ్	రు 30	"	రు 200	"
ఆర్గన్లు బొంబాయి పూటర్	రు 100	అంతకు	పై	లదు

వివరముల గల కాటలాగునకు వ్రాయుడు

DULMIRA & Co

Manufacturers of Musical Instruments

10, LOWER CHITPORE ROAD, CALCUTTA.

P 83C Ashu'ush Mukherjee's Road, CALCUTTA

4712

వివాహ లక్షణము

కన్యావరోధయేచ్ఛాపూర్వకమైధునము

కన్యానిర్ణయము:—కన్యా అంటే ముఖ్యము భారత వచనములున్నా తాతయినట్లు సాక్షాత్ కన్యానిధియే యెన్నుకొనుచుండే సర్వాంశ కన్యాత్వభావన తన్మాత్రమే కన్యాత్వ స్వతంత్రతవర్ధిని అని భారతకుంతలీత్రంలో నవరస పకన్యాం అనే మూలములో గౌతమమిత్రాక్షరిలో మూఢాశ్రయ కన్యా లోకనిధి కన్యాత్వం వివాహరహిత స్త్రీమాత్రమే వరాభిలాష కలది పెండ్లిలేనిది కన్యాత్వం నీచ అనే మూలభావంతో ఆభిసంధి పూర్వక సంప్రయోగములేనిది.

వరనిర్ణయము:—వరుడుంటే ధర్మ ప్రజాసంపదకారకు స్త్రీని తీసుకొనిపోవువాడు ధర్మ ప్రజాసంపద కర్తవ్యం స్త్రీయ ముద్వేషా అనిగృహ్యప్రయోగం.

ఉభయేషు—అనగా మనవిద్వరము క్రొత్తసౌత్తర్యము చేస్తూ సంతానము కందాము అని ఒకరినొకరు ఒడంబర్చుకొనుట. అనాభ్యాంకర్యాణిక ర్తవ్యాని ప్రవాశ్చిత్వాదనీయా అని గృహ్యం. శ్రు. సమయావ సంతకల్పవృక్షాని సప్తపదిలో మంత్రము. బృ. పాఠా. ఆ. 4. పుట 119. కన్యాయాశ్చవరస్యాపి | యత్రోభయార్థవేద్యుతిః | తథాకన్యాం వశోధీ మాన్ | వరయేద్యంశకుంధయే | స్త్రీయచ్చ పుత్రవస్యాపి యత్రోభయార్థవేద్యుతిః | తత్రధర్మార్థ కామాస్యుతిః | తదధీ నా యత్ర స్త్రీయో వంశకుంధికావలెనంటే ఒకరినొకరు వరించుకొనలేదు. శ్రుతి “అవశ్యంత్యా... అర్హియే నాధమానాం” అర్హియం - ఋతుసంబంధి గర్భభారణమున, నాధమానాం శోభితుం న్ను నిన్ను వివాహమంత్ర లింగము.

4. మైధునము:—శ్రుతి “ప్రజాపతిస్త్రీయా... అనం దంతస్యాగ్నేభాజయేనామాం” తస్య = వీర్యముయొక్క, అనం దం = ముఖమును, ఇహ (వివాహకర్మణి ఇతి భావ్యం) ఈ క్షేత్రి లో, అగ్నే! మం భాజయే నామ పొందింపుము “కేవలం సమావేశనే జపేత్” సమావేశం మైధునార్థమనం, అని వారత భావ్యం. త్రైవిని గృహ్యం ఊర్వీత్రరాత్రాత్సం భవః సంభవత్యేన ఇతి సంభవః కరితేత్ పుటుమో అతి శ్రీ నివాసభావ్యం. సంభవః సంయోగే చతుర్థస్యాహ్వాః అపు ర్యాత్యయావత్పుణ్యనినం అపవద్యంతా సమాశ్చ యాతాంతా ఊర్వీ మర్తరాత్రాత్సంవేశేనా హువారభావ్యం చతుర్థికర్మణః ప్రాక్తస్యా భార్యాత్వమేవసంస్కృత్యే వివాహాకరత త్యాచ్యతుర్థికర్మణః సోభిగృహ్యం అతి ఊర్వీ... సంభవ వ్యాఖ్యానం సంభవః సంయోగః వ్యవాయః కర్తవ్యః | మైధునం చేయవలెను. ఇందులో “అభిష్టా” అనుమంత్రంతో సం దకాభేనయోని మభివృత్త్యే “సన్మామ” ఇతి-మంత్రంతో ఉపగచ్ఛేత్ - లింగసంయోగం చేయవలెను. “ఇ మా మ ను వ్రతా” అనుమంత్రంతో ఆలింగనం, “మధుమాన్మధిదం” అను మంత్రంతో మైధునం కుర్వీతే మానవ గృహ్యం... “కరదితి” మంత్రంతో “భసభిమృతేతి” భసత్ గుహ్యరతేతి | పీఠస్థానే గృహ్యం ఉపయచ్ఛేత్సమాశ్చం నగ్నికాం. మత్సరత్వవ్యా భ్యా అసన్మాన్యవంతస్సాన్యస్త్రీయేతద్వారా నగ్నికామైధునా ర్థా ఇత్యర్థః | అపవద్యం కేవలం సమావేశనే జపేత్ | వార దత్త సమావేశనకాలేజపేత్ సమావేశనం అని స్మిత్తే వాపరరాత్రే నియమేన భవతి | భావ్యం గృహ్య అర్చనా ముపసంవేశయతి అస్మాన్ప్రాకోతిం విశ్వజితే - స్త్రాకోతికోని రిత్వర్థః యోనిని వివేదియవలెను.

ఇట్లే తక్కిన గృహ్యములను, వ్యాఖ్యలు, వివాహలక్షణము: పఠించి భావ్యంలో ఆభిసంధి పూర్వక సంప్రయోగములో కన్యాత్వస్థితి చెప్పినాడు. కన్యాత్వనిష్ఠులై వివాహమువల్లనే కలుగును. “కన్యా త్వోయం పునాభిసంధిపూర్వకే సంప్రయోగే నివర్తతే యాచేదానీం ప్రాగభిసంధాత్వంసా సహ సంప్రయోగం గచ్ఛతి. తస్యాం కన్యాత్వో వర్తతే ఏవ. కన్యోక్తాయాః కన్యాభి మతాయాః మదగ్నయాః యదవశ్యం సకానీనః || మన- ఉద్వేషాః ద్విజో భార్యాం దాకర్మణి మైధునే - - - ఆ. 8.

ఇక్కడ ఆభిసంధి అంటే ఉభయేషు, సంప్రయోగ మంటే మైధునం (చూ. కబ్బ + కల్ప (ద్రుమం). బృ. పాఠా. ఆ. 4. పు. 182. స్త్రీణా ముద్వేషా ఏవైకోదోక్తః పావనో ధిః స్త్రీపుంసౌర్యత్రవిశ్వాసమున్యో రన్యోన్యముచ్చతే. మన్యోః విజయోః మద్రసనే స్వస్తివ్యసాద్విభర్తయే పతి ర్విభర్తీ సోపితాం అతో భార్యావ భర్తాచే త్రవేదో నిదర్శనం || వీజధార

నీ ప్రభువు
నీలిడ్ల డాక్ ప్రభువు- నీవు సునియోగితర్యాత, అతడు పెరిగి పెద్దవాడైనపుడు, నీమేరును చిరస్మరణీయముగా చేయును. ఈ యీకార్యమును చేయుటకు ఆతడొగ్గ మును, దేహదార్శ్యమును కలిగియుండవలెను. ఇతర ఆహారములవలెకాక, ఈకార్యమును, భాజాహార మైన 'గ్లాక్సో' నెరవేర్చును.
విటమిన్ పాల ఆహారము.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అండు కో, లిమిటెడ్.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్యులు చేయబడినది.)
తనాలపేట నం. 40, మదరాసు.

3705

సమస్త భార్యలగును. నేడ:— ప్రజాపతి స్త్రీయామిత్యాది. “కన్యాదానం కేవలయోగో వివాహోల్లభ చతుర్థికా, ఏక ద్వివాహ మిత్యుక్తం యత్రకర్మ చతుష్టయం” అగ్నిపు. 154 సమాప్రావణే అనుభాతువు. విధివా వీజప్రావణం యత్ర తద్వి వాహం-కాస్త్రీయమై వీజప్రావణము వీర్య కలదు- బృ. పాఠా. ఇయమా భవనం భార్యావ వీజ మస్యా గమిచ్చతే | కించమను:— “అన్యతో ఋతుకాలేచ మంత్ర సంస్కార కృత్వతిః” ఆ. 10-152 వ ఋతు:— అన్యతు: ఋతు భిన్. ఋతు సావ్యత్వం వీజనిధాన యోగ్యత్వం. కాత్యాయన: 641 పుట. అజాతవ్యం జన్మవా లోమ్నా నతయా సహ సంవిశేత్ || ర్భయసింధు- ఆశ్వలాయన: | ప్రాగజ్ఞో దర్శనాత్పత్తిం నే గుత్ గత్వా పతే త్యక్తః స్వరీ కానే. శుక్రస్య బ్రహ్మపూత్యా మవాప్నుయాత్. రజోదర్శనాత్ పూర్వచతుర్థ సమావేశన కర్మవిషయే తరిత్రవాచ్యస్య భార్యా పత్నీయజ్ఞసంయోగే- ద్విజానాం పత్నీకేభ్యవనహరః మంత్రపూర్వకవీజప్రావణేనైవ. అన్యతో ఇతి అధికరణార్థక విధిక్రితుతే:

8. వివాహభేదములు అష్టవిధవివాహములలో ప్రయోజక వ్యాపారము (1) అహూయ కన్యాదానం (2) అంతర్వేది ఋత్విజేదానం (3) గోద్యయగ్రహణ పూర్వకదానం (4) క్రయ పూర్వకత్వం (5) సహధర్మం చరతా మితి సమయపూర్వక దానం (6) ప్రయోజక వ్యాపారానర్తకాహిత్యం (7) యుద్ధా నారణ పూర్వకత్వం (8) అసంవిజ్ఞానోపగమనం — గౌరమి. ఆ. 4. ఏతాని వివాహసామాన్య లక్షణస్య భేదకాని. అనగా అహూయ కన్యాదాన ప్రయోజ్య కన్యావరో ధయేచ్ఛా పూర్వక సంప్రయోగః బ్రాహ్మవివాహః ఇత్యాది 8. వివాహపదప్రయోగ భేదములు. వివాహజనక వ్యాపారము మాతా వివాహ మని గౌరముగా స్మృతికర్తలు

వ్యవహరించి యున్నారు. కాని ఆభిసంధిపూర్వక సంప్ర యోగమైన వివాహమే క్రొత్తసౌత్తరాది సర్వకర్మానుష్ఠానయో గ్యతా సంసాదక వివాహము. తక్కినవి కాదు.

బం || మల్లయ్యశాస్త్రి
మమర కామ్య, సు హావీర్య గోమహారణ జాను 7, 8, 9 తేదిలకు ప్రభువు వ్యాకరణమనేయ జరుగు తీర్మానిం చి. జ. డి. ద్విధా, అగ్నికారాయణ, వరే పురమోత్తమ దామ ధానానుగూర్చి సేవకో అభ్యుత్సాహం నాచ్య నింపబడుచు

అభిభృతే చక్రానంఘము
ఆంధ్రకా- గుంటూరు

వక్కలలర

8-5-28 వ తేదీన బెజవాడలో జరిగిన కార్యనిర్వాహ కసభాతీర్థావము.

తీర్థావము:— “మహాత్మాగాంధీగారి సన్నిహిత బం ధువులును, చిరకాలముండి సత్కారగ్రహణ ప్రతికార్యమునం దు వారికి ముఖ్యసహచరుడును, భిద్దకు సాంకేతికభాషాధికా రియునయి, భిద్దకు ఉద్యమమున మహా స్ఫూర్తితో దుసీదగా నుండి నిరంతరము దేశసేవ సలపుచుండే శ్రీమగళాలూ గాంధీగారి అకాలమరణమునకు యీ సభ వారు చింతిల్లుచు చూరే కుటుంబమునకు సానుభూతిని తెల్పుచున్నాడు. మరియు వారి గౌరవార్థము ఆంధ్రదేశములోని భిద్దకు, సున్నీయు యీ నెల 8 వ తేదీన మూసేవేయవలెనని యీ సభవారు కోరు చున్నాడు.”

గుళ్ళపల్లి రామకృష్ణయ్య,
4-5-28. కార్యదర్శిగాను,

వైద్య శాస్త్ర ప్రముఖులొసంగిన నూతన ఆరోగ్య సంరక్షణము

ఫిలోసాను గూర్చి సుప్రసిద్ధ వైద్యభాషాశాస్త్రజ్ఞుల వ్యాఖ్యలు:—
“ఫిలోసాను యొక్క అద్భుతగుణములను గూర్చి వైద్య లొసంగిన యోగ్యతా ప్రముఖులన్నిటిని పేర్కొనుట అసాధ్యము.”

డా॥ డబ్ల్యు. మెల్బూర్రు, గొప్ప శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఫిలోసాను ఉపయోగించి లక్షలకొలది ప్రజలు బాగుపడిరి. ఇతరులకు కుదిరినట్లే మీకుగూడ కుదురును. ఫిలోసాను దేహమంతటినీ వృద్ధిపరుచును. నూతనోత్సాహమును, నూతనరక్తమును, నూతనబలమును, శక్తిని బిడగను. ఫిలోసాను “రహస్యపుచికిసి” గాదు “పేటెంటు మెడికన్” గాదు. నివారణ శాస్త్రమునకు చేర్చదగ్గ నూతనాశము. డ॥ డబ్ల్యు. మెల్బూర్రు, డి. గారు కనిపెట్టిరి.

PHYLLOSAN

రక్తము మలేరియా, రములదర్బలము, బుద్ధిశీలత మెడదులోపములు, వాతనొప్పలు, ధాతువులదర్బలము, స్త్రీల వ్యాధులు, అకాలజరత్వము, నీరసము, దారుణము మున్నగు స్త్రీపురుష శిశుజాత్యము లన్నిటిని కుదుర్చు మనోహరము. నిరపాయకము. మత్తుపదార్థములు గాని, జంతువులనుండి గ్రహింపబడు క్రొవ్వ గాని యిందులో లేదు.

ఔషధముల అంగ శ్లన్నిటియందు రు 1-4-0 వైగా విలువ గల మూడురకముల బాడ్లు అమ్మబడును.

PHYLLOSAN:—Pronounced:—“FILOTAN”

మైనపువత్తులు, మైనము.

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్
ది ఇండో-బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్
రంగూన్
మొత్తే తయారుచేయబడినది.
“నరప్యతి” మార్కు మైనపువత్తులును
(తెలుపునూ, ఇతరరంగులలోనూ బుడివత్తులును)
“కోడి - బిగము” మార్కు
స్టియరెను వత్తులును
నైట్ లైట్ స్ పారఫిన్ మైనము

4309 మినరల్ టర్ పెన్ టైక్
అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును ప్లాకులో నున్నవి.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజంట్లు:— వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

ప్యారి అండ్ కో, మదరాసు.

అస్సీన్ వాల్ అండ్ కో, లిమిటెడ్. కొచ్చి.

కెయిరో కరాచీ వైమానిక ప్రచారము

పెరిషియామిదుగ బోవు అధికారము

కామన్వెల్త్ లో ప్రశ్నలు

లండన్, మే 2:—ఏప్రిల్ మొదటి తేదీనాటి ఇంగ్లండు ఇండియాకు వైమానిక ప్రచారమును సల్పుటకు సామ్రాజ్య వైమానిక కంపెనీతో క్రొత్త ఒడంబడికను తేసికొనెదనని సర్ ఫిలిప్ సానూనుగారు మాతానిగారికి చెప్పిరి. కెయిరో కరాచీ వైమానిక మార్గమునకు సహాయముగ 93800 పౌనలను మిడింపు చేసిరి.

పెరిషియాగుండా పోవచ్చునా లేక ఇంకొక మార్గమున పోవలెనా యని యందుగ అవిషయమై పెరిషియా ప్రభుత్వము తో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి కెన్యో గారికి సానూనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి. ఆఖరికి బురు పెరిషియా తో చెడెనని వింటిననియు, ఆతరువాత తేమెర అనుకూలపడినను తేర్చబడినా యని కెన్యో గారడగ పరిసితులు నిరాశగ గన్పించని సానూనుగారు చెప్పిరి.

పెరిషియా ప్రభుత్వము సమ్మతించినచో ఇంకొక మార్గమును ఏర్పాటు చేసెదరా యని కెన్యో గారికి దానిని ఆలోచించుచు సానూనుగారు ప్రత్యుత్తరము నిడిరి.

అడవనండి ఇండియాకు ప్రత్యక్షము విమానములు పోవుననిరి.

ఇండియాకు అనుకూలమున వైమానిక మార్గము లండన్, మే 2:—ప్రస్తుతము లండనునండి ఇండియాకు వైమానిక మార్గము అనుకూలమగునది, మాన్యెయిన్స్, కెయిరో, బగ్దాదుగుండా యందుననిరి. ప్రస్తుతము ప్యారిసునండి బోవు ప్రచారము మాన్యెయిన్స్ గుండా విస్తరింపజేసెనని, వాకానిను నమున కెయిరోకును ఇండియాకు ఎయిర్ మెన్ లకు సామ్రాజ్య వైమానిక మార్గమును కలిపి బ్రిటిష్ వ్యాపార జేసెదను.

యధాధికారమును తలచెట్టిక ఏర్పాటులు చాల కుదరవనియు కెల్లాగుగారికి చాంబర్లెను గారు మైత్రితో నూనుకొన్న ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెనని సర్ క్యామ్యులు హోగ గారు చెప్పిరి. ఈ విషయము చాల ముఖ్యవిషయమనిరి.

అబదనులో బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు

లండన్ మే 2:—ఇరాకులో యుద్ధ నౌకలు తమ ఉద్యోగులను తీసివేయవలెనని పెరిషియా అధికముంత్రి యుత్తరువు జేసెనామని సకలత్వలాగారుగ, సకలత్వలాగారునుకొన్న కారణముతో బ్రిటిషు తరపును ఇచ్చియుండ రనియు పెరిషియా ప్రభుత్వ సమ్మతించినచే బ్రిటిషు యుద్ధ నౌకలు పోవుటకు నిలుతేదనియు, వాల్డెండ్ కిందట పెరిషియాలో తేసికొన్న ఒడంబడిక ప్రకారము మాత్రము బ్రిటిషు యుద్ధనౌకలు ప్రవేశించెననియు చాంబర్లెను గారు చెప్పిరి.

అబదనులో బ్రిటిషు నౌకలు ప్రవేశించవలెనన్నదాని ప్రకారమే ప్రవేశించవలె ననిరి. ఈ విషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవనియు పెరిషియాకును, ఇంగ్లండుకును తృప్తికరముగ తేలెనని ఆశించుచున్నాడననియు చాంబర్లెను గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

అమానుల్లా రాజుగారు

రషియా ఆహ్వానము

సోవియటులు తమవికాసమును జూపెదను

మాస్కో, మే 2:—సోవియటుల తరపున సగౌరవముగ ఉచితమర్యాదతో కరకానుగారు అమానుల్లా రాజుగారును అను సెగోవియో సరిహద్దు ప్రాంతమునకు ఆహ్వానించెరి. అచ్చటి నండి బిస్కెక్ కు పోయిరి. కేంద్రపియా ప్రభుత్వము సత్కరించెను. అమానుల్లా సోర్కరాజీయు మాస్కో కు బయలుదేరిరి. “పరవదొంగలరు బ్రిటిషువాడు తమ సైనిక బలమునంతయు అమానుల్లా గారినిచేట రిక్రించెననియు, సోవియటులు తమవికాసమును చెలియజేసెదరని సోవియటు పత్రికలు చెబుచున్నవి. సోవియటురషియాను బ్రిటిషు అధినికేతముగ జేయ ప్రయత్నించుచున్న నిరంకుశాధికారులచేత మనుషుల స్యాతంక్ర్య ప్రభుల చేత మనుషుల ముచ్చుచున్నారనుచున్నది.

సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లనుగారు

సర్ సైమనుగారి ఆమోదము

ఆగ్స్టి, మే 2:—సయిమనుగారి నియోజకవర్గము ఎదుట నున్నసింహులు చాంబర్లనుగారికి ఆందరును తోడ్పడవలెనని సయిమనుగారికి.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వము సభ్యులతోను, స్నేహభావముతోను గూడుకొన్నదాయని కామస్వస్థులతో కన్వర్జిగా రడుగ అదంతయు మర్యాదగ, సభ్యులకు నువ్వుదని చాంబర్లను గారికి. లేదని కార్మికసభ్యులరచిరి. సరి ప్రరముగను మర్యాదగ నువ్వుదనిరి.

బ్రిటిషు సేవలను ఈజిప్టునుండి తొలగించిన తక్షణము కలవర. మేర్పడునని చాంబర్లను గారనిరి.

ఈజిప్టుకు యుద్ధనౌకలను బంపుటలో తొందరబడినందుకు కోపమును కలుగజేసినందు ఇంగ్లండుతో అనుకొనుచున్నా రని పర్లిమెంటు రసలేదని ప్రభుత్వపక్షమువారినిరి. తాము ఎంతయో నిదానముగ వేలవేల తొందరపడక విధిలేక ఈ మాత్రమునైన చే తప్పినదేగాదని చాంబర్లనుగారినిరి. ఎంతయో సహనమును శాంతిని జూపిన ప్రజలనుకొనుచున్నారనిరి. కఠినముగ ప్రవర్తించలేదనిరి.

ఈజిప్టు ప్రభుత్వము సహస్ పాపాగారి లేఖనుండి తెలిసిరి:—

ఏప్రిల్, 29 లేదా దెలిసిపట్టియు 1922 ప్రకటనము ననుసరించి జెప్పినట్లు బ్రిటనుకు ఈజిప్టు కానిషములందు జ్యోక్యము కలుగజేసికొను యధికారములేదు. పార్లమెంటులో రెండుపక్ష లంగీకరించిన టిల్లును సక్రమముగ కాస్త్రీయముగ ఏర్పడిన ప్రభుత్వము ఎవరికిని తీసికేయుట కధికారములేదు. కాస్త్రీ నియమములకు లోబడిన ప్రభుత్వమువా రెవరైనానరే యధికారియైతేదు. ఈజిప్టు బహిరంగపక్షల చట్టము విడిచియు: కెట్టి ప్రభుదమును దెచ్చిలేట్లునదిగాదు. ప్రజాశాంతికి భయము లేకుండ కాస్త్రీయ సమ్మతమును స్వాతంత్ర్యమును నిలబెట్టుటకు ఉద్దేశించిరి.

అట్లుములో ఏదైన లోపమున్నదని చెప్పిన తక్షణము అట్టిలోపములు లేకుండ సవరణ జేయవలెనని పార్లమెంటు

నడిగెదము. సభ్యుల స్నేహము ప్రధానముగా తలచి గ్రేటు బ్రిటనుకు ఈ ప్రభుత్వమును సగౌరవముగ బంపడమైనది. మా ఆత్మకుద్ధిని గుర్తించి ఉభయములను స్నేహ మేర్పడి శాస్త్రము కలుగజేయుట గ్రేటుబ్రిటను ప్రయత్నించుగాక.

వార్తాత్రికల వ్యాఖ్యలు

ఆగ్స్టి, మే 2:—బ్రిటిషువారి అంత్యపంతేళము పట్టు ముగ బహిరంగపక్షల చట్టమును సమీక్షించునని దెలుపుచు ఈ జిప్టుప్రభుత్వము సయిమనుగ దెచ్చుకొన్న అవజ్ఞతకు ఎక్కువగా గ్రేటుబ్రిటను దెనిసి చేయలేదని వార్తాత్రిక లుచున్నవి. 1922 ప్రకటనము శిక్షారములగ అనుబంధమునందనే దెలుపుచున్నది. ఇంగ్లాండు తనంతట తాను ఈజిప్టు కిచ్చిన స్వాతంత్ర్యము దానిలోనున్న నాలుగు వరకులకు లోనై యుండెను.

గ్రేటుబ్రిటను సభ్యులను జూపుచు చరింపకనే ప్రవర్తించిన లిబరలు పక్షపాతికలు దెలుపుచున్నవి.

ఇకమిదట బహిరంగపక్షల చట్టమునూట పైకిరాదు. ఇది తథ్యము. బ్రిటిషుప్రభుత్వమువాని యుద్దేశ్యము ఈరీతి నది. ఈజిప్టుప్రభుత్వముగా రెటులో మర్యాదను దక్కించుకొనిరి. అంతయు ఆటలులే జరుగవలసినతీరగ అని మాంచెట్టవత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఈజిప్టులో ఏరాచరియపక్షముగను ఈజిప్టుకు యధి ప్పది పరికల్పనలననిగాని తలంపులేదు. బ్రిటిషుప్రభుత్వ సహకారము లేనిదీ ఈజిప్టు జమీందారులవారు. ఈసంగతిని గుర్తించి గ్రేటుబ్రిటనుపట్ల విశములనుజూపు లేన్నది మాను నని దెయిలీ న్యూసుపత్రిక యడుగుచున్నది.

ఈజిప్టు బహిరంగపక్షల చట్టము బుట్టదాఖ్యలైనది. ఈ లోభగ విధానఫలితమునుగూర్చి ఈజిప్టుప్రజలు తమ యభిప్రాయమును ఏర్పరుచుకొనవచ్చుక. సహస్ పాపాగారు ఆతని యనుదరులు అవలంబించినవద్దతి యుత్సాహముతో గూడుకొన్నదిగాను. ప్రస్తుత వాత్సర్యమువారు 9 వారములలో గ్రేటు బ్రిటనుతో మైత్రి ఒడంబడికను నిరాకరించిరి. వారికి శృంగ భంగమైనదని ప్రెస్సుపత్రిక నుడుపుచున్నది.

ఇక నెన్నడును అచట్టమును బయటికి రానీయరాదు. దాని నాశ్రయములే ఈజిప్టుప్రభుత్వము గొప్పవలెనమును తప్పించుకొన్నదని దెయిలీ మెయిలుపత్రిక దెలుపుచున్నది.

బ్రిటను, ఇండియా వర్తకము

బరక్ హోం ప్రభువు

లండన్ మే 2:—పూర్వము లేని మంచి వర్తకసౌకర్యము లిప్పుడు పంజాబులో నున్నది. భారతదేశములో బ్రిటిషు స ర కు లం వి క్ర య మ గు న ను ఆ క గ ల దు. కాని పోయిన కొద్ది సంవత్సరములనుండి బ్రిటిషు వర్తకముపట్ల నుముఖతను జూపుచులేదు. ఇతరదేశములతో వ్యాపారము చేయుచున్నటులే మునముగ ఇండియాతోగూడ బ్రిటను వ్యాపారము జేయుచున్నది. బ్రిటిషుబండ్లు వాగట్లు లాగీలప గిరాకి ఉన్నది. కాని ఇండియాలో రోడ్లు వాగులేకపోవుటచే గిరాకి యభివృద్ధి గాదు.

ఇండియా బ్రిటనుకు వర్తక సంబంధము ఎక్కువగుచుండుటచే సాంఘిక విశ్వాసము ఉభయములకు ఏర్పడుగాక. బ్రిటిషు ఇండియను గృహములలో గూడ ఐతహత్వ మేర్పడుగాక.

జీవితాధారమును పరకలకే గాక బోగ పదార్థములను గూడ ఇండియాలో గిరాకిఉన్నది ఇండియాలో విక్రయమును గూర్చి ఏజంటులేగాక స్వంతవాడుగూడ పరిశీలించ వలెను. వాటిను అపోహములు భావమునుబట్టి అలోచించవలెను. ఇండియాతో మనకున్న వర్తకసంబంధము మరింత మర్యాదగు నుపృద్ధానమును ఉభయత్ర ఏర్పడునటుల తోడ్పడుగాక యని బరక్ హోం ప్రభు వనెను.

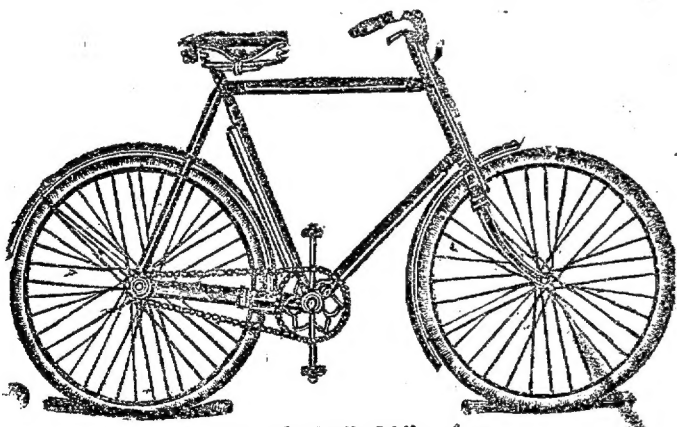
“మేము స్వయముగ దిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లందు మీకు ఎక్కువ లాభము కలుగును.”

బోగిలాల్ మంగల్జీ ఆండ్, కో

89 సాలవీది, పార్కుటవుక్, మద్రాస్.

చవు కయైనది - బరువు లేనిది

“ది రాయల్ స్పెన్సరు” నైకిలు

పురుషులకు 24" 26" స్త్రీలకు

స్త్రీలకు 22" 24" స్త్రీలకు

- ప్రశ్న:—అరువులు లేని చక్కని స్త్రీలట్యాబు, వాలకుండానుకు గొలుసును పట్టియుండు ముళ్లు.
గొలుసు:—మొదటిరకము “హన్సురెనాల్”
హుల్లు:—ప్రెస్ మృటన్, బి. యస్. ఎ. ఆక్స్ ఫోర్డు, కెప్టెన్.
వెడలు:—ప్రెస్ మృటన్.
వీలు:—బి. యస్. ఎ.
సాము:—క్రిందకుంగి మంచి కెలుచేయబడినది.
కాడిలు:—లికెట్స్ కి కాయిడ్ పెటెడ్.
ప్రెమియం, పట్టు:—బ్రిటిషుదేశములో తయారైనవే.
ప్రేమలం:—జులులంబొలరు లినరు.
ఫీనిషు:—మంచిరకపు నల్లనిసామెట్, బంగారపురంగు అందు, ప్రధానమైన, సానములు చక్కగ నుండును.
డెక్లర్:—కేంబ్రిడ్జి ట్రైగువేయబడినవి. డెక్లర్ కార్డుట్యాబులు, లాంపు, గంట, పంపు, సామానుల పంచి, సామానులు, అయిలుకాను మొదలగునవి గలవు.

ఒకచోటనుండి మరొకచోటికి గొంపోవు సాధనములలో చవుక యైనదియు, బరువులేనిదియు నగు సాధనము బైసికలుకన్న వేరులేదు. జనసామాన్యమునకు బాహటముగ నడుపబడుచున్న బుద్ధితో నిమిత్తము లేక ప్రత్యేకత్వమును బొందగలవు. ఎప్పుడెక్కడకు పోవలెనన్న తక్కువకు గొంపోగలదు. క్రిక్కిరిసి యుండు ట్రాములకు, బస్సులకు వేదియుండ బనిలేదు. పైగా సులువైన వెల. ఉపయోగించుకొనుచునే ప్రతిమానము కొంతసాము చెల్లించుచుండు పద్ధతిని అతిస్వల్పము కాలములో అనగా కొన్ని మాసములలో బైసికలు సీస్వంతము గాగలదు. ఇంతకు మించి, యేమియు నియ్యనక్కరలేదు. ఈ మూల్యము నీవు సాధారణముగా బస్సు మొదలగు వాటికి వెచ్చించు ఖర్చును మించదు.

నాయిదాల మీద చెల్లించు పద్ధతితో గూడిన యితరములైన వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.

పురుషులకు రు. 95.
స్త్రీలకు ,, 105.

స్పెన్సర్స్ నైకిల్ యింజనీర్లు, మద్రాసు

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ మే నెల 5-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

చిత్తూరు బస్తాలు

గునుమ తెనాలి ॥ 42 కలవి క 12 12 0 14 8 0

నెల్లూరి ॥ డిటో ॥ 74 4 0 15 0 0

ధిల్లి ॥ డిటో ॥ 15 0 0 17 0 0

రాగులు త. 164 బస్తా 1-కి ॥ 11 0 0 12 0 0

శుభ్రము ॥ ॥ 20 0 0 22 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ॥ 15 0 0 16 0 0

నెనగలు ॥ డిటో ॥ 11 12 0 18 12 0

పెసలు ॥ డిటో ॥ 14 0 0 16 8 0

మినుములు ॥ డిటో ॥ 14 0 0 17 0 0

ఉలవలు ॥ ర 195 ॥ 11 0 0 11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రము నూనె బా 1-కి ॥ 150 0 0 155 0 0

నయ్యము 1-కి ॥ 14 0 0 21 0 0

మిషన్ శేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ॥ 50 0 0 52 0 0

చేతితో కొట్టిన ॥ ॥ 48 0 0 45 0 0

శేరు నెనగ నూనె గానగ బా 1-కి క 118-0 మిషన్ నూనె 112

ఆముదము బా 1-కి 102 0 0 104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపకపు బా 1-కి 88 0 0 90 0 0

కూరకకపు ॥ 60 0 0 70 0 0

మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి 91 0 0 98 0 0

దరియాల ॥ బా 1-కి 91 0 0 98 0 0

గుంటూరు పాముకట్టు నీలియండు మణుగు 1-కి క 40,45

రాశి పాముకట్టు ॥ ॥ 50,55

బెల్లము బా 1-కి క 28 0 0 50 0 0

అన్నానక్కర బస్తా 1-కి ॥ 81 4 0 80 8 0

చింతపండు బా 1-కి ॥ 28 0 0 60 0 0

5. ఇరుము

పట్టారకం బా 1-కి ॥ 9 0 0 81 0 0

చదరం ॥ 28 0 0 29 0 0

రవుండు ॥ 28 0 0 29 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్నీ సింహం యాటి క 7 5 0

నెం 6 ॥ కట్టా ॥ 4 9 0

నెం 24 ॥ లాకి ॥ 6 0 0

నెం 20 1/2 తెన్నీ స్త్రీలు ॥ 6 18 0

నెం 40 బాముగు 10 పా ॥ 10 9 0

నెం 44 పాండో ॥ 5 6 0

నెం 40 రాశి ॥ 9 4 0

నెం 4 తెన్నీ మసీదు ॥ 4 6 0

7. దూది

బోండా నెట్టు బా 1-కి క 879 0 0

8. లోహములు

నెండి 100 తులం 1-కి క 60 14 0 61 4 0

బంగారు తులము 1-కి ॥ 21 0 0 21 2 0

సవరను 1-కి 18 8 6

ఇత్తడి బా 1-కి ॥ 284 0 0 285 0 0

రాగి బా 1-కి ॥ 284 0 0 288 0 0

రంగులు

అలిమేలు స్వీట్లకులాండు అలిజయన్ సింహం

పీపా 1-గ్రీడ్ 20 కి ర 6 0 0

॥ శీలవ 1 రతి 1 12 0

॥ 14 రతులు 1 11 6

॥ 28 రతులు 1 11 0

॥ 56 రతులు 1 10 6

॥ 1 అంచు 1 10 0

దేర్కలు పాస్తున్నాలో తెల్ల అనగా (బర్ని రెడ్డు) 8 8 0

కాంకో 8 వి 1 0 6

ప్రదరు 4 వి 1 2 0

ఉదకమండలంలో వేసవికి రిసార్టు

ది మాడరక్ హిందూ హోటల్

విల్లోలియా భవనములు, రేస్కోర్స్ నకు ఎదుట.

హిందూ ఫుల్ హాం గౌరవనీయమైన పురుషులకు స్త్రీలకు యోగ్యమైన హోటల్ బాగుగా అవర్చబడి యున్నది. చుట్టును విద్యుద్దీప్తతలతో సమర్పబడియున్నది. గుంటూరు, స్నానపు గదులతో సహా ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు గానింపబడినవి.

నీట్లను ముందుగానే రిజర్వేషన్ చేసుకొనుడు.

ఔల్లిగం.

"మాడరక్"

ఉదకమండలము.

మా హోటల్స్.

మైసూరులో. ది మాడరక్ హిందూ హోటల్, ఔల్లిగం.

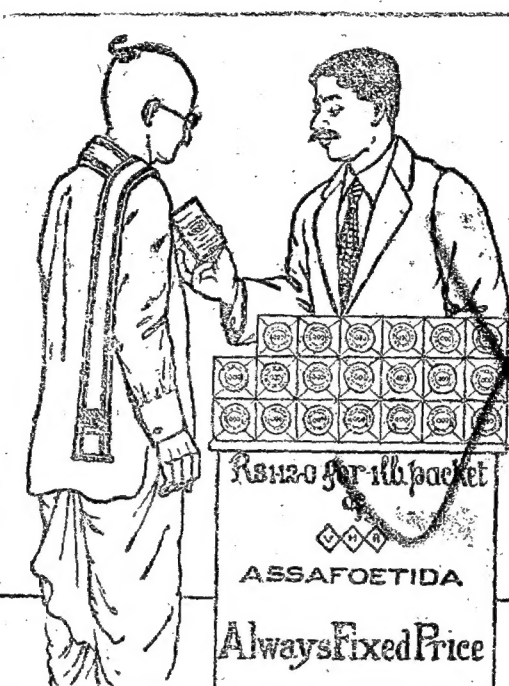
"మాడరక్"

మద్రాసులో ది మైసూరు మాడరక్ హిందూ హోటల్, వేపేరి. ఔల్లిగం "రావ్ హోటల్"

4527

కె. ఆర్. నరహరి రావు,

(ప్రొత్రిబరు).

SOLE IMPORTERS,
VARJIWANDAS HIRJEE & CO.,
34 GOVINDAPPA NAICK ST. MADRAS.

మా V. H. R. మిస్సీ-

యింగువను

4163 కొనుటయన

మీ ఆహారపదార్థములకు

కమ్మదనము గలిగించి,

మీరొనర్చ విందులను

జయప్రదముగాకొనసాగించు

టయే అని గుర్తెగుడు.

4168

వెన్ ఎండ్ గడియారములలో

నూతన నవీన మాదిరిలన్నియు

క్రొత్తగా వచ్చియున్నవి.

క్రొత్త క్యాటలాగునుండి పర్చరచినవి.

విరివిగా వచ్చియున్నవి.

E.A. Welch & Co.

WATCH MAKERS & JEWELLERS

రత్నన్ బజారు, మదరాసు.

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd Trade Mark తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మిరప మిక్కిలి తృప్తిచెందదరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగక ఛే

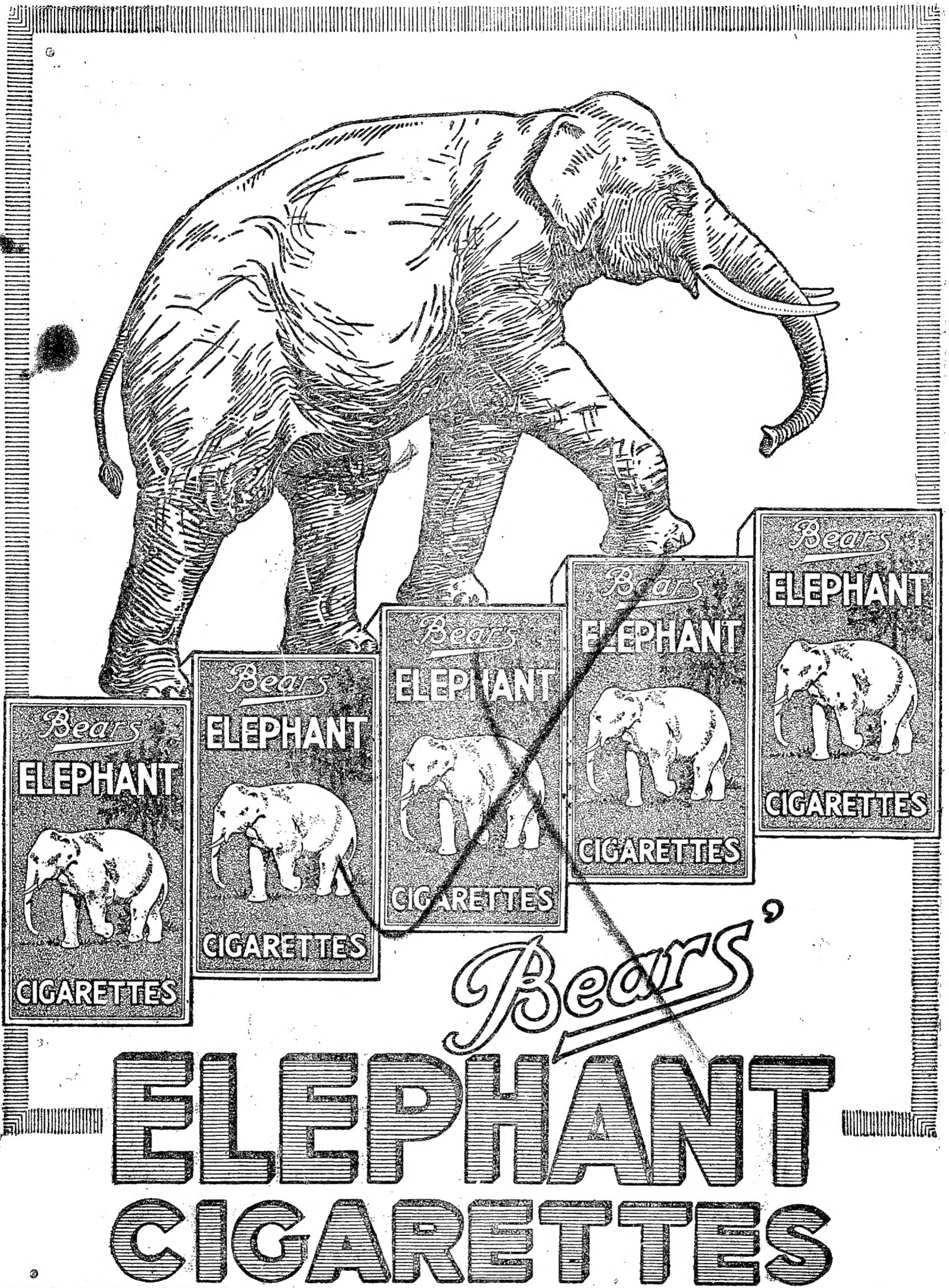

మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. ఇది మేలే నకస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన పిందలు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తూరి కమగా తయారు చేయబడినవి. తొంబాయిలతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధములు, రసాలు, శీతలము అజీర్ణము, పేగు, కడుపుబ్బరము కడుపునొప్పి వీలలు పడినెము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిహింసము, మదబద్ధము బలహీనత మొదలగువాటికి ప్రజారూఢమువలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముపలివారు మొదలగువారికి అమృతసమానము. ఔలింత్తు ఒక గొప్ప పరీచనము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి గర ౧౦-4-0 పొట్టు ఖర్చు ౦-2-0 జి. పొట్టు ఖర్చుతో 6 సహా ౧౦. 1-8-0, 12 కి ౧౦. 2-18-0, 25 కి ౧౦. 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రెటరు.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

Bears'
ELEPHANT
CIGARETTES

THOMAS BEAR & SONS (INDIA) LTD.
INCORPORATED IN ENGLAND

5/2160

గ్రామపునర్నిర్మాణము-ఆలమూరు

డి. 1-5-28 తేదీన రామచంద్రపురం కో॥ సెంట్రల్ బ్యాంకు కార్యనిర్వాహక సభలో బ్యాంకు యజమాన్యమైన గ్రామపునర్నిర్మాణ కేంద్రస్థానమును యేర్పాటు చేయుటకు నిశ్చయింపబడినది. బ్యాంకు మహాసభవారు యందు నిజుత్తం బ్యాంకు సామదాయక ప్రయోజననిధిలోనుంచి జేయరావాయుల ఖర్చుసరకుటకు డ్రాక్టర్ల కధికారిమిచ్చిరి. డ్రాక్టర్ల యందుకువలసిన నిబంధన నియమములకు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి కధికారిమిచ్చిరి. మరరాసు రాక్షియ బ్యాంకు వారు సెంట్రల్ బ్యాంకువారు చేయు కృషిని అంగీకరించుచు జేయరావాయుల విరాళము యిచ్చుటకు అంగీకరించిరి. రామచంద్రపురం సెంట్రల్ బ్యాంకువారు తమచెడునేయిరా

వాయుల ఖర్చుకరదినమొకట వరాదు సెంట్రల్ బ్యాంకు వ్యాంకువారు జేయరావాయుల యిచ్చుటకు సన్నుతించిరి. బ్యాంకు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు ఆలమూరు గ్రామ పునర్నిర్మాణ కేంద్రస్థానముగ వనిచేయుటకు నిశ్చయించిరి. శ్రీ యంత గరిమెళ్ల సత్యవీరభద్రరావుగారు వారి సతీమణియు ఈ కేంద్రస్థానములో బాలబాలికలకు వ్యాయామ వైతికవిద్యా పురోభివృద్ధికి తోడ్పడుటకు ప్రచారముగ నియమింపబడిరి ఆమూరు యూనియనువారు మోపరువై జరుగ వని వీరయందును పోతునాచి నరసింహరాత్రిగారు గ్రామ పంచాయతులు, పుస్తకభాండాగారములు, గృహపరిశ్రమలు అభివృద్ధికితోడ్పడుటకు ప్రచారముగ నియమింపబడిరి. కేంద్రస్థానములో

రహితాంగమునగ తోడ్పడుటకు, ముదిరకపు పనులకు వృద్ధి యగుటకు ఆబోతునాకునుటకు యేర్పాటు చేయుటకు నిశ్చయించిరి. గ్రామపునర్నిర్మాణము విషయమై గ్రామాదులలో ప్రజలకు ప్రబోధ చేయుటకు కరపత్రములు ప్రకటించుటకు నూరురావాయులు వినియోగించుటకు యేర్పాటు చేయబడినది. సదకు ప్రచారము ఆలమూరు గ్రామములోనుండి శ్రీయంత నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారి తోడ్పాటుతో వనిచేయుటకు నిశ్చయింపబడినది. మేనెలారంభమునుంచి సదకు యేర్పాటు అమలులోనివచ్చును.

(నవ్వీయవిలేఖరి)

అశాభంగము కలుగ కుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు.

అంగ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా అంగ్రభాషను నేర్చుకొనవచ్చును.

అంగ్ల ఆసాన్ లేక అంగ్ల పో థిని

ఈ దివ్యమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 250000 మందిచే చదువబడిన ప్రసిద్ధిచెందినది.

3-వ సంచి ముద్రింపబడినది. తక్షణమే ఆర్డరు పంపుడు.

2404

అంగ్ల భాషను నేర్చుకొనుటకు ఎక్కువ ప్రాబల్యముగల పండితులచే పరిశీలించి వ్రాయబడినది.

ప్రతియొక్కరినీ దీని ప్రతికముండగలది.

80 దినములలో ఎవరైనను అంగ్ల భాషను గురించిన అన్నియును తక్షణమే నేర్చుకొనవచ్చును.

ఇది అంగ్ల భాష మాట్లాడుటకును చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్చును.

800 పుటలు గల సెప్టగ్రంథము ధర. ప్రతి కేర్రు 2-0-0.

అశాభంగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. పోస్టాఫీసు ద్వారా 0-8-0 లగును.

అపారమైన విషయము గలదు. ఈ పుస్తకము 250000 జనులచే పసిదికొందినది. 800 పుటలు గలది. రెండవ కూర్పు సీమకాలికోదైందు. శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేకము శ్రీసీతాదేవి వివాహము మొదలగు 8 అఫ్టర్ కోవలములు గలది.

ముఖ్యగమనింపు: మోసముపోకుండుటకై మా రిజిస్టర్డ్ లేడి ప్రెస్సు మాడ్రస్ పర్లకన్ట్రీ గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు. మోసపోకుడు. ఈ ప్రకటన యందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ పుస్తకమును లేనిచో మైకము వాపసు పంపబడెను.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు. 302, టంకేశ్వరి వీధి, మింటుపోస్టు, మదరాసు.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN KILLER

Price Annas 10

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

సరస్వతీపవనదైనే రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

4687

వాణిజ్య ప్రాక్రశాల

బె జ న ద

అచ్చు బైండు పనులు, రబ్బరు స్టాంపులు, నీళ్లు, రాగ్, బంగారము, పెండిపోమా ముద్రలు, చక్కెర, బ్లాగులు చేయుట, స్టాంపు పోస్టాఫీసులు.

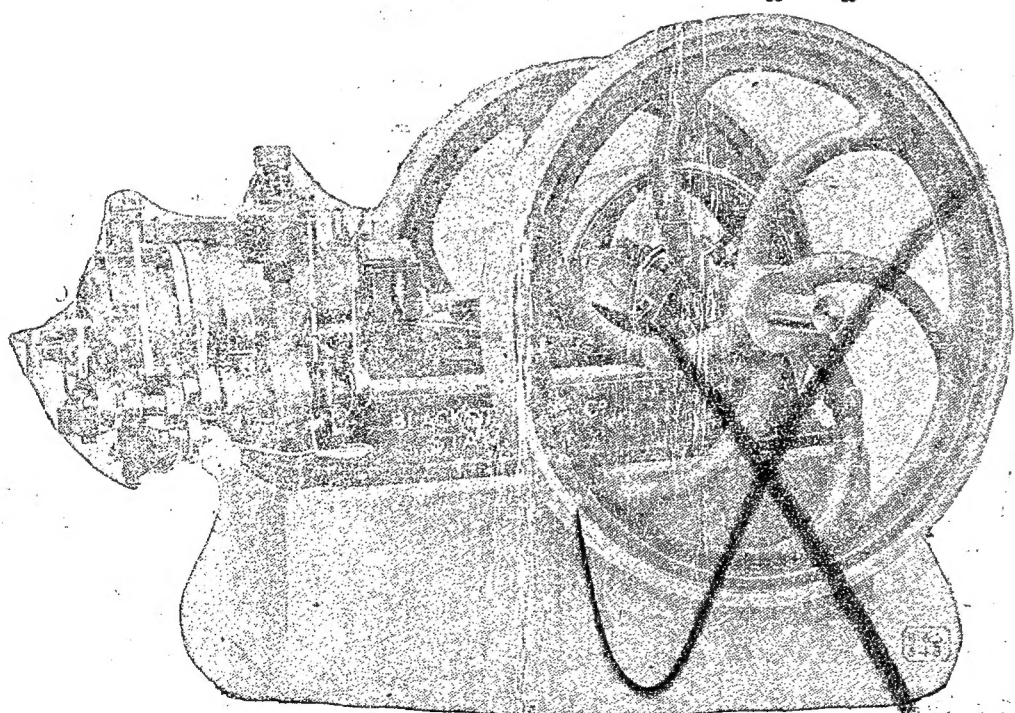
ఎం క్రే వింగు

బాక్ స్టోన్

కోల్డ్ షాల్టెంగు క్రాడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయువిలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి. 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 డబ్బుదీల కంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్ సన్స్ అండ్ కంపెనీ,

(ఇండియా) లిమిటెడ్.

ఇంజనీరులు

852

నెం 9, నెకండులైన్ వీచ్, మద్రాసు.

ప్రాచీనతనులు: బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు.